

GENT QUE LLUITI ÉS EL QUE CAL

CONTINGUTS

1. REPÚBLICA CATALANA	5
Vertebrem els Països Catalans des dels municipis	
2. APROFUNDIMENT DEMOCRÀTIC	9
Construïm sobiranes des de baix	
3. JUSTÍCIA SOCIAL	16
Avancem cap a uns municipis inclusius i cohesionats	
4. FEMINISMES	26
Construïm pobles i ciutats feministes i amb perspectiva LGBTI	
5. GARANTIR UN FUTUR PER ALS NOSTRES BARRIS	32
Aturem la destrucció del teixit comunitari social	
6. ANTIRACISME	36
Construïm pobles i ciutats lliures de racisme	
7. EDUCACIÓ I CULTURA	40
Impulsem una cultura socialment emancipadora	
8. SEGURETAT PÚBLICA	56
Fem uns pobles i barris segurs	
9. BON GOVERN	61
Posem les institucions al servei de la voluntat i les necessitats de la majoria	

CONTINGUTS

10. SOBIRANIA TECNOLÒGICA	65
Posem la tecnologia al servei dels drets fonamentals de totes les persones	
11. FISCALITAT JUSTA	70
Avancem cap a una despesa socialment compromesa i una fiscalitat progressiva	
12. HABITATGE DIGNE	75
Davant la nova bombolla immobiliària i constructora, defensem el dret a l'habitatge	
13. MUNICIPALITZACIONS	79
Recuperem la gestió i el control públic i popular dels serveis, dels equipaments i dels recursos col·lectius	
14. ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA	84
Caminem cap a una economia al servei de les classes populars	
15. GARANTIR UN FUTUR PER ALS NOSTRES POBLES	94
Aturem l'abandonament del món rural	
16. ECOLOGISME I TERRITORI	97
Per uns municipis sostenibles, sobirans i resilients	

PROGRAMA MARC 2023-2027

MUNICIPIS QUE LLUITIN ÉS EL QUE ENS CAL!

La CUP, com a organització municipalista, continuem treballant per uns Països Catalans independents, socialistes, ecologistes, territorialment equilibrats i feministes. De cara al mandat 2023-2027 seguirem estant presents en molts municipis, on seguirem desenvolupant el nostre projecte polític tant a dins com a fora de les institucions.

En aquesta nova etapa, ens enfrontem a un context polític que ha canviat significativament i on ens haurem d'enfrontar a reptes molt importants pel futur dels nostres municipis. Per això mateix, volem consolidar el nostre projecte municipalista, reforçant la nostra aposta per la justícia social, l'ecologisme, la sobirania i l'autodeterminació dels Països Catalans reafirmant així el nostre compromís amb totes aquestes lluites.

El Programa Marc 2023-2027 és alhora un marc ideològic i un marc pràctic per donar suport a totes aquelles lluites i propostes transformadores, i és també una invitació a posar en agenda, denunciar i proposar alternatives als reptes de país a curt i mitjà termini.

El proper mandat és una oportunitat per consolidar un canvi radical de model i per seguir construint un contrapoder popular municipalista amb l'objectiu de crear un projecte transformador per als Països Catalans.

Per acabar, volem recordar que aquest serà un document viu que anirà evolucionant durant els propers quatre anys incorporant i recollint les diferents propostes que surtin dels diferents municipis.

1. REPÚBLICA CATALANA

VERTEBREM EL PAÍS DES DELS MUNICIPIS

Transformar des del municipalisme implica desplegar polítiques d'aprofundiment democràtic i de justícia social. Sabem que no és possible sense una acció combinada al carrer i a les institucions. Tanmateix, ara l'espai institucional ha quedat encara més limitat per a qualsevol mena de transformació. La intervenció dels municipis a través de la LRSAL així com el blindatge i enduriment de l'Estat, demostrats amb l'aplicació de l'article 155, fan que el marge per a aquestes polítiques sigui gairebé inexistent. Superar l'espai per on es podrà moure l'acció municipal serà més necessari que mai. Connectar el municipalisme amb el procés de lluita per la independència ha de ser una manera d'enfortiment mutu. Sense una base municipalista, la lluita per la República Catalana no pot sortir endavant.

El paper dels ajuntaments i de les xarxes associatives a nivell local va ser determinant per endegar el referèndum de l'1-O i la resposta solidària del 3-O. I d'altra banda, el municipalisme necessita d'un horitzó de ruptura constituent per poder desplegar les sobirania, i això ha de ser la independència. Finalment, la construcció nacional dels Països Catalans com a projecte històric de l'Esquerra Independentista té un aliat clar en el municipalisme, ja que és l'àmbit que millor permet articular les solidaritats entre diferents territoris, superant la divisió autonòmica i estatal.

Una de les actuacions imprescindibles per vertebrar territorialment la república que volem construir és revisar l'**ordenació territorial** prenent en consideració la diferència i la singularitat del municipi de Barcelona dins el nostre país. La torna de les municipals són les diputacions, l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), els consells comarcals, i, encara més, les administracions autònomes com les mancomunitats o els consorcis. En tots els casos es tracta de centres de poder que no són escollits directament pel poble, i això que es tracta d'institucions amb un gran pes econòmic i polític que fan de porta giratòria o que serveixen els partits com a "cementiris d'elefants".

Sovint les diputacions, en especial la de Barcelona, i altres administracions amb tants recursos, han actuat com a contrapoder d'altres institucions per purs interessos partidistes. Però el pitjor d'aquestes **institucions d'organització territorial és que responen a una visió del territori provincial, subordinada a un model administratiu centralitzat i centralista**, incapaç de fonamentar i construir un model equilibrat i consensuat amb el territori.

El cas de Barcelona presenta connotacions especials. No és per la capitalitat, poc prescindible en l'estructura d'un estat, ni en allò que s'ha definit com macrocefàlia barcelonina que, en part, podria anar associada a l'anterior. Es tracta del fet d'estar integrada a l'**AMB, una organització territorial creada en contra de la població afectada i del funcionament eficient del conjunt del país**. Aquesta institució va ser creada l'any 1955, en ple franquisme dels «*planes de desarrollo*», i la seva adaptació és anàloga als canvis de les elits econòmiques i polítiques que s'hi han aixoplugat. **L'alcaldia de Barcelona duu emparellada la presidència de l'AMB i del Consorci de la Zona Franca, dos autèntics poders econòmics**. L'AMB «controla» l'urbanisme, la mobilitat i els serveis comuns dels 36 municipis que la integren, mentre que el Consorci gestiona el macro-port i la seva activitat econòmica, amb potents interessos urbanístics que ultrapassen el seu àmbit. Els seus 100 Km2 de superfície i prop d'1.600.000 habitants fan d'aquesta primera corona un dels territoris més densos d'Europa, però la realitat és que com a regió metropolitana, segons el Pla territorial general de Catalunya, abasta 3.236 Km2 i una població de 3.239.000 habitants. A part de la petjada ecològica, proporcional a la seva densitat –entre altres factors–, la **discrepància entre la població real i l'administrativa dificulta la redistribució de les rendes generades per la població expulsada del centre** en temes com la política d'habitatge, la protecció ambiental o la mobilitat. Com en altres institucions similars, l'estatut jurídic d'aquest organisme afavoreix la corrupció estructural: acullen un seguit de polítics «retirats» de la primera línia i gent de confiança amb sous estratosfèrics que viuen amb la tranquil·litat de passar inadvertits a la majoria de la població, ocults en estatges impenetrables.

Les institucions supramunicipals són les grans desconegudes de la població en general, tot i tractar temes d'una importància transcendental tant en la vertebració del país com en la vida quotidiana de la població: gestió de residus, menjadors i transport escolars, serveis socials, distribució domiciliària de l'aigua, protecció d'animals, xarxa de carrils bici, serveis funeraris, etc. Aquesta opacitat, deliberada i sostinguda, ha facilitat externalitzacions, enriquiments d'empreses i menjadores de partits polítics o agències de col·locació; i paral·lelament, en la gran majoria de casos els partits polítics s'hi mouen de comú acord, com ho demostra la capacitat que tenen per aprovar punts als plens de les institucions amb totes les combinacions de partits possibles. Les institucions supramunicipals no han de ser un simple organisme administratiu sinó que s'han de convertir en un element més de desobediència per tal de trencar amb l'estat espanyol. En cap cas les institucions han de ser una menjadora de partits polítics o una agència de col·locació, i per tant s'han d'eliminar totes les que no serveixin per a la vertebració social i nacional dels Països Catalans.

És imprescindible, en la perspectiva de la construcció d'una nova república, que des de **l'àmbit local es promogui un debat profund sobre el model territorial**, un debat que, en opinió de la CUP, només es pot fer tenint en compte l'articulació territorial, política, econòmica, social i institucional del conjunt dels Països Catalans.

Per fer possible aquest horitzó de vertebració territorial dels Països Catalans i avançar en la lluita cap a la construcció de la República Catalana proposem les següents accions:

- 1. Desplegar i col·laborar des dels municipis i ajuntaments amb totes les iniciatives que promouin la identitat compartida, lingüística i cultural, amb els Països Catalans.**
- 2. Fomentar i aprofundir l'intercanvi i les relacions polítiques, culturals, econòmiques i educatives entre els diferents municipis, comarques, països, entitats i organitzacions dels Països Catalans** trencant les fronteres politicoadministratives com les províncies o la frontera francoespanyola, i impulsant la construcció d'un marc territorial comú.

3. Donar suport a totes aquelles iniciatives i moviments socials que treballen en àmbits i propostes que permetin avançar en la construcció nacional dels Països Catalans, sense valorar si parteixen d'un àmbit que englobi tota la nació (com pot ser la plataforma "Som Països Catalans") o només una part (com pot ser "Escola Valenciana")

4. Promoure la identitat occitana a l'Aran.

5. Defensar l'adequació de les institucions supramunicipals a les realitats territorials. Treballar per a la supressió de les Diputacions provincials i per un encaix de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

6. Promoure la defensa dels drets nacionals i en particular del dret a l'autodeterminació i la independència. Quan sigui necessari, fer-ho a través de la desobediència institucional i popular.

7. Impulsar una institucionalitat pròpia: l'Assemblea Municipalista dels Països Catalans.

a. Organitzar l'Assemblea Municipalista dels Països Catalans, oberta a la participació d'ajuntaments, alcaldes i alcaldesses, regidors i regidores, i al teixit associatiu del món municipal, més enllà del nostre espai polític.

b. Ens comprometem a engegar una primera fase del projecte amb una trobada de regidors i regidores dels Països Catalans que se celebrarà abans del 2020.

c. L'Assemblea Municipalista dels Països catalans s'articula a tres nivells: a nivell nacional (conjunt dels Països Catalans), a nivell dels territoris històrics (Principat, País Valencià, Illes) i a nivell comarcal, veguerial o similar.

d. L'Assemblea Municipalista ha de servir per:

i. Coordinar el treball republicà i rupturista que faci avançar les alternatives polítiques i econòmiques en àmbits com l'habitatge, les finances municipals, l'acollida de persones migrades i refugiades, el desenvolupament econòmic o la cultura.

ii. Fomentar i aprofundir l'intercanvi i les relacions polítiques, culturals, econòmiques i educatives entre els diferents municipis, comarques, països, entitats i organitzacions dels Països Catalans.

iii. Exercir de contrapoder per a l'autodeterminació i la República, especialment en un moment en el qual les institucions autonòmiques estan més coartades que mai.

8. Defensar l'eliminació de les diputacions provincials.

9. Treballar per la cooperació intermunicipal mancomunant serveis.

10. Generar l'autonomia financera necessària per tal que els consells comarcals no es limitin a gestionar subvencions d'administracions superiors.

11. Fer que les institucions supramunicipals siguin una eina per articular els pobles i viles de manera solidària en el procés de ruptura amb l'estat espanyol.

12. Treballar a les institucions supramunicipals a partir d'aquests de tres eixos de treball:

- a. Informació pública i gestió democràtica.
- b. Racionalització de l'administració i vertebració de país.
- c. Serveis públics, ecològics i de qualitat com a forma de cohesió social.

13. Col·laborar en totes aquelles iniciatives orientades a fer efectiu el dret a l'autodeterminació dels Països Catalans, recorrent a l'autotutela de drets quan sigui necessari per donar resposta a una situació d'emergència social i nacional.

14. Impulsar i participar en la conformació popular d'estructures organitzatives comunes dels Països Catalans, com la Xarxa municipalista dels Països Catalans, per tal de posar en marxa i coordinar, en diferents àmbits, iniciatives socials que vagin en la direcció de construir alternatives al model econòmic i cultural dominant.

15. Fomentar i fer avançar el moviment popular que organitzi l'espai de ruptura democràtica amb les elits polítiques i econòmiques dels diferents territoris dels Països Catalans i les seves institucions.

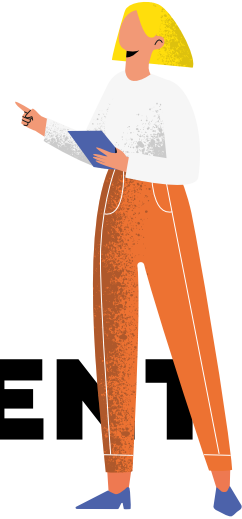
16. Impulsar accions de desobediència institucional i popular que accelerin la ruptura democràtica amb l'estat.

17. Articular les lluites socials i els seus moviments locals a escala de Països Catalans.

18. Articular a nivell de Països Catalans la lluita per la defensa del territori, la transició i la sobirania energètica, i la sobirania alimentària.

19. Participar de la construcció d'un espai euromediterrani, de solidaritat i cooperació internacionalista, i de defensa dels drets col·lectius dels pobles.

20. Promoure l'articulació de municipis antifeixistes, antiracistes i antipatriarcal.

2. **APROFUNDIMENT DEMOCRÀTIC**

CONSTRUÏM SOBIRANIES DES DE BAIX

La sacsejada social i política que han significat les lluites dels darrers deu anys pel procés de lluita per l'autodeterminació, les mobilitzacions contra les retallades, les privatitzacions neoliberals i per reclamar una democràcia real **ha portat un canvi qualitatiu i quantitatiu important pel que fa a als processos d'organització i mobilització popular**, i ha marcat un abans i un després en la consciència d'una part important del país.

Aquests canvis també tenen la seva traducció en el nivell municipal. A dia d'avui hi ha una **major exigència popular quant a la qualitat democràtica**: cada vegada més gent vol saber millor què està passant, i vol que la seva veu sigui tinguda en compte en contextos de participació col·lectiva.

És per això que és imprescindible configurar **alternatives de govern que busquin un alt grau d'aprofundiment democràtic** i que, més enllà de la gestió del dia a dia, siguin punts de partida per a la superació del capitalisme i per a la formació d'una societat que agafi per ella mateixa les regnes del seu futur.

Per aquest motiu la CUP fem una aposta decidida per obrir aquests espais de participació popular i de democràcia directa allà on siguem. Des de la unitat popular apostem per un municipalisme en què puguem trobar **fórmules de governança que depassin les mancances democràtiques pròpies de les institucions actuals i donin lloc a experiències de veritable govern popular**.

Des del municipalisme, volem construir un poder popular que vagi de baix cap a dalt, des de cada carrer i cada barri fins cada poble, districte o ciutat, fins al nivell nacional.

En un moment on la dinàmica general és que els centres de decisió siguin cada vegada més opacs i allunyats de la població volem **retornar la capacitat de debat i de decisió al poble i al territori**. Així, ens comprometem a treballar per **posar al descobert i denunciar els veritables mecanismes i interessos** que s'amaguen darrere de decisions polítiques i econòmiques de les institucions i que van en **contra dels interessos de les classes populars**. Per fer-ho, són imprescindibles els espais d'organització, de participació popular i de decisió als barris i als municipis i és indispensable que les institucions municipals es dotin d'eines no previstes en l'ordenament jurídic i administratiu per tal de garantir el control democràtic de les institucions per part de la gent.

Les classes populars **no podem resignar-nos a una mera bona gestió dels nostres ajuntaments**, no podem resignar-nos a buscar la mera eficiència d'uns ajuntaments pensats en clau de servir a les elits i als poders locals de torn. Cal anar més enllà i construir nous instruments i noves garanties democràtiques a través de noves estructures que estiguin pensades en clau de democràcia directa i popular.

Pretenem superar els límits imposats per la legalitat de les institucions europees i dels estats espanyol i francès. Per això defensem, a través de la nostra presència als municipis, un marc propi de participació de la gent en la presa de decisions que converteixi els ajuntaments en un instrument útil per a la transformació dels nostres pobles i ciutats.

De la mateixa manera, denunciem les mancances democràtiques de consells comarcals, diputacions i mancomunitats, que, a diferència dels ajuntaments, ni tan sols gaudeixen de la legitimitat de l'elecció directa.

Per dur a terme un programa de radicalitat democràtica cal desenvolupar propostes tant a dins com fora de les institucions.

1. Treballar per acostar el funcionament assembleari, la corresponsabilització, l'apoderament i la participació dels espais de candidatures d'unitat popular a àmplies capes de la població.

- a. Acostar, posar en xarxa i estructurar el conjunt d'entitats i associacions que componen el riquíssim marc democràtic de base dels nostres municipis, des del nivell més local fins al nivell de Països Catalans.
- b. Habilitar assemblees obertes, de debat i de participació directa de la gent on es faci balanç de l'actuació de les candidatures d'unitat popular al si de les institucions.
- c. Crear marcs estables de treball per a l'execució, comunicació i coordinació d'iniciatives que permetin entrellaçar la representació institucional amb moviments veïnals, col·lectius de base, teixit econòmic cooperatiu i social, i altres xarxes culturals.
- d. Crear nous òrgans de govern d'arrel popular, que permetin generar debat públic i nous espais de decisió i compromís arrelats al territori i a la gent, de base assembleària i democràtica, lliures de desigualtats i discriminacions.
- e. Acostar el funcionament assembleari, el compromís col·lectiu i polític, i l'activisme a àmplies capes de la població tot apropant-les al treball organitzat i polític per la plena sobirania popular.
- f. Habilitar mecanismes de comunicació i informació popular que permetin detectar les problemàtiques que van sorgint en pobles, barris i ciutats amb l'objectiu de debatre-les i donar-hi resposta.

2. Contribuir a l'apoderament de la població, creant i fomentant formes de presa de decisions populars en diferents àmbits més enllà de les eleccions cada quatre anys. Aquestes formes no poden reproduir formes enllaunades i encotillades de participació, sinó que s'han d'entendre i configurar com a formes d'apoderament popular estretament lligades a processos informatius i, si cal, formatius. S'han d'estendre al conjunt de la població i és imprescindible que tinguin un component decisor en el si d'un marc definit prèviament.

3. Revertir la privatització de l'espai públic i repensar els diferents espais d'oci gestionats i pensats des dels adults, fet que exclou el jovent de decidir quines són les diferents opcions d'oci en les quals vol participar. Al mateix temps, es planteja un model d'oci desarrelat, que promou el consumisme, el sexisme i l'individualisme, sovint basat en la drogodependència que fomenta l'alienació per tal de fer més suportable la precarietat del jovent. La tasca de la CUP ha de ser impulsar processos de reapropiació de la producció cultural i dels espais públics i incloure el jovent amb veu pròpia en aquest procés.

- a. Potenciar les estructures i col·lectius locals
- b. Programar una oferta d'oci popular i participativa
- c. Posar fre a la creixent tendència que estableix un ús privat (i, en ocasions, privatitzador) dels espais públics a través del replantejament o la retirada de les ordenances mal anomenades de civisme
- d. Facilitar l'ús de l'espai públic
- e. Defensar els espais alliberats i autogestionats
- f. Cedir part de la gestió dels equipaments públics al jovent associat o organitzat
- g. Aglutinar, donar veu i suport a aquells col·lectius i grups de joves que treballin per la reivindicació d'espais propis per tal de desenvolupar les seves activitats, tant amb l'ús de l'espai públic, com amb la possibilitat de disposar d'espais autogestionats, llogats o municipals
- h. Promoure activitats d'oci que no es basin en el consumisme sinó que tinguin com a objectiu fomentar la relació entre els joves.

4. Democratitzar l'oci i socialitzar els espais públics per definir d'una manera consensuada i amb la corresponsabilització de l'administració i la societat civil el conjunt d'elements necessaris per promoure correctament la cultura.

- a. Potenciar l'assemblearisme de barri, urbà i rural amb democràcia directa i transparència governamental, i apoderament en la gestió cultural pública sense interferències de polítics, empreses o associacions
- b. Gestionar uns pressupostos en cultura participatius amb les assemblees de barri
- c. Gestionar els serveis públics culturals d'acord amb programes i projectes culturals centrats en la participació ciutadana d'acord amb el teixit productiu cultural tot garantint que les seves propostes entraran en les bases
- d. Fomentar un model de festivitats participatiu i sostenible que garanteixi l'accés a les festes de tota la població mitjançant l'organització de la festa major per part d'una comissió de festes formada per les entitats, amb el suport de l'ajuntament.

5. Enfortir, dinamitzar i promocionar l'autoorganització ciutadana com a una de les bases principals per a la construcció d'una societat de persones lliures, responsables i solidàries. La con-

solidació d'un teixit associatiu viu, format per entitats dinàmiques, democràtiques i independents ha de ser una prioritat com a principal garantia d'una ciutat viva i participativa. En aquest sentit, és primordial arribar a la gent no associada a partir de projectes basats en necessitats reals, i alhora fer possible una millor visualització de les activitats de les associacions.

- a. Dotar de suport organitzatiu, logístic i financer les associacions per tal que puguin desenvolupar la seva activitat amb plenitud i materialitzar els seus objectius
- b. Crear una taula d'entitats com a espai que ha de facilitar la millora del teixit associatiu en tots els aspectes, i fomentar un associacionisme que sorgeixi de demandes reals i d'interessos comuns per garantir-ne el sentit i la continuïtat.

6. Anar més enllà del fet econòmic en la relació de l'ajuntament amb les entitats. Cal coordinació i un diàleg ric i seriós. L'ajuntament no ha de reconèixer el treball de les entitats amb premis i medalles sinó en el seu dia a dia i fent-les participar en les decisions municipals. És necessari diferenciar les entitats que tenen propostes amb línies coherents i un projecte polític i social alliberador, del i per al municipi, de les que no. Un cop fet això, s'han d'establir relacions directes, evitar el clientelisme i preservar la necessària autonomia del teixit associatiu.

- a. Dotar de subvencions puntuals projectes concrets d'interès pel que fa a la dinamització de la vida associativa del municipi. Les entitats no han de condicionar les seves actuacions segons les subvencions municipals sinó que és l'ajuntament qui ha de subvencionar les propostes de les entitats, després d'haver-les valorat
- b. Treballar a partir de convenis resulta més rendible en les entitats i associacions perquè es poden evitar els pagaments a llarg termini. Els convenis poden referir-se a un pacte en aportació econòmica, a la cessió d'infraestructures, a l'assistència tècnica pels serveis de l'ajuntament, etc. L'establiment d'aquests convenis ha de prioritzar el treball voluntari, la solidaritat, la promoció de la cultura popular, l'enfortiment del teixit associatiu i l'autoorganització. És important que des de l'ajuntament es paguin els diners reals per la qualitat dels projectes de les entitats i associacions, i que aquestes deixin de servir com a mà d'obra barata. Cal, també, facilitar el tràmit i la burocràcia al màxim possible.

7. Generar corresponsabilització i control col·lectiu o altres mesures de control democràtic directe dels equipaments i dels programes amb les entitats i la població afectada.

- a. Establir àmbits assemblearis i de consell obert específic que assegurin la prestació dels serveis públics i que dotin d'un paper protagonista els actors implicats
- b. Plantejar mesures de corresponsabilització entre l'administració local, les entitats ciutadanes i la població afectada per un equipament i/o infraestructura pública per tal que la població tingui mecanismes formals i accessibles, democràtics i assemblearis per fer el control directe de la programació, direcció i orientació.

8. Fomentar el Consell Escolar Municipal com a màxim espai de presa de decisions i com a espai de participació de tots els agents implicats en l'àmbit educatiu de la ciutat, poble o vila.

- a. Dinamitzar els Consells Escolars Municipals dotant-los de contingut decisor i reglaments que permetin el funcionament assembleari d'aquests òrgans de representació

b. L'Ajuntament donarà suport a les decisions preses en Consell Escolar, passant per alt aquelles iniciatives que siguin personals de les direccions i que no vinguin avalades pel Consell Escolar.

9. Impulsar programes que facin pedagogia i transmetin hàbits i valors participatius, i que permetin l'apropament dels infants, dels joves i de la població en general a la gestió dels afers públics. Aquest tipus de programes es pot basar en iniciatives puntuals o en estructures participatives bàsiques que facilitin l'adquisició d'experiència en aquest àmbit i que transmetin aptituds basades en el diàleg, la cooperació i les formes democràtiques de presa de decisions.

a. Assemblees i tallers participatius als centres educatius

b. Conferències i sessions formatives destinades a les pròpies entitats i a la població en general sobre aquestes temàtiques.

10. Crear taules específiques sobre temàtiques concretes en l'àmbit dels drets socials: taules contra la pobresa, per l'ocupació, d'habitatge, de salut, etc.

11. Establir processos participatius reals i vinculants per definir les bases de les convocatòries en matèria de cooperació i sensibilització i el seu seguiment.

12. Impulsar l'Assemblea d'aturats.

13. Implicar la ciutadania en l'anàlisi de la realitat del municipi, establir i prioritzar les seves necessitats i traçar les línies a seguir per fer efectiu en el futur el principi d'igualtat d'oportunitats entre els col·lectius socials; generar idees i possibles projectes a desenvolupar, promoure el treball comunitari i en xarxa entre la societat civil i l'ajuntament, i fomentar el voluntariat com a eina per millorar el treball social.

a. Creació del Consell Social Municipal en resposta a la necessitat d'ampliar el treball envers els col·lectius en risc d'exclusió social. Ha d'esdevenir una eina de treball, assessorament, suport i seguiment de l'Àrea de Servei a les Persones de l'ajuntament del municipi o de la comarca

b. Crear espais de coordinació, relació, intercanvi i impuls entre agents econòmics i socials, i posada en comú de totes les polítiques que tinguin a veure amb la pobresa i l'exclusió social.

14. Apoderar la població en l'àmbit de la salut creant consells de salut amb capacitat executiva i participació directa.

15. Treballar en conjunt –ajuntament, entitats, moviments socials i populars– per a la defensa de drets bàsics creant, per exemple, comissions paritàries entre persones afectades –PAH–, AAVV, municipis i propietaris per evitar els desnonaments.

16. Crear o impulsar espais de participació, dotant-los de caràcter vinculant i considerar-los com a mecanismes de control democràtic de l'acció municipal. Evitar que esdevinguin simples espais de consulta i fer que passin a ser protagonistes de l'acció de govern.

a. Assemblees municipals/assemblees de barris

- b. Assemblees Municipals Obertes (AMO)
- c. Consell del Poble/Vila/Ciutat
- d. Consell sectorial de participació.

17. Aplicar i reformar el ROM (Reglament Orgànic Municipal). Cal activar els instruments de participació ciutadana ja previstos en el ROM vigent dels municipis i introduir-hi modificacions per a la seva millora i adequació a la realitat del municipi, i també potenciar els actuals canals de participació directa de la població i, si convé, crear-ne de nous.

18. Crear Reglaments de Participació.

19. Convocar referèndums municipals.

20. Organitzar consultes populars municipals.

21. Crear una regidoria de Participació de caràcter transversal amb la resta de departaments de l'Administració local que lideri les propostes que s'hagin presentat prèviament en l'àmbit de participació.

22. Crear i elaborar per a cada legislatura el Programa d'Actuació Municipal concebut com un exercici de redacció conjunta d'un document on es planifiqui i s'actui amb visió global per afrontar el futur del municipi, coordinant entre si els departaments de l'ajuntament, els diferents consells i els organismes o patronats de l'Administració i tots aquests amb les entitats de participació del teixit associatiu.

23. Obrir els plens municipals, ja que tot i ser un òrgan municipal on es prenen decisions importants que afecten al conjunt del municipi i de la ciutadania acostumen a ser espais tancats amb dèficits de participació ciutadana.

- a. Fer la màxima difusió dels dies de celebració dels plens i el seu contingut
- b. Preveure mecanismes perquè la població i les entitats puguin presentar mocions o propostes d'acord en els plens
- c. Oferir espais per tal que la ciutadania i les entitats puguin formular preguntes a regidors/es en l'apartat final dels plens
- d. Informar tota la població dels acords presos en els plens i del sentit del vot dels grups municipals.

24. Fomentar el pressupost participatiu. El pressupost municipal és la principal eina de gestió d'un ajuntament. Si volem avançar cap a una democràcia més participativa i assegurar la pràctica de la transparència en la gestió municipal és fonamental que les decisions es sotmetin a participació ciutadana. L'Ajuntament ha de garantir especialment la plena participació ciutadana en el procés d'estudi, anàlisi i reflexió previ a l'aprovació pel ple dels pressupostos municipals anuals. S'han d'introduir, doncs, fórmules diverses d'intervenció i de participació de la ciutadania i de les entitats en el debat pressupostari: creació de comissions de participació amb presència de la ciutadania i de les

entitats, dret de fer arribar a l'Ajuntament propostes i suggeriments –verbalment, per escrit o per via telemàtica–, sessions des del punt de vista dels barris, etc.

25. Impulsar auditories ciutadanes municipals del deute. La manca de recursos econòmics és la principal llosa que pesa sobre les institucions municipals i limita notablement la seva acció política. Més enllà dels mecanismes de finançament dels ajuntaments, un dels principals problemes és que en alguns municipis el percentatge que es destina a pagar el deute contret pels ajuntaments i els interessos que genera és tan gran que arriba a significar el 15% del pressupost. Un dels principals mecanismes de participació ciutadana ha de ser el control econòmic dels ajuntaments i per tant cal exigir no només plena transparència en matèria econòmica sinó que el conjunt de la població tingui accés a la informació sobre qui són els creditors del seu consistori i quins interessos genera el deute.

26. Democratitzar els sistemes de reconeixement públic a les persones. La societat ha de ser la protagonista a l'hora de proposar i emprendre aquests reconeixements (propostes de medalles d'or, fills il·lustres, noms de carrers...).

27. Comprometre's a habilitar políticament les legítimes iniciatives populars de base que puguin sorgir, de manera que la institució faciliti aquesta participació i no l'obstaculitzi o la instrumentalitzi.

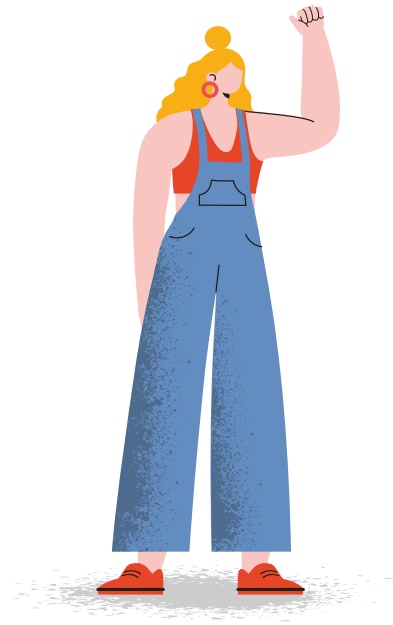
28. Garantir la igualtat d'oportunitats, des de la visió de gènere, en tota l'estructura política, funcional i laboral de la institució.

29. Lluitar contra la corrupció i les polítiques clientelars com a un eix bàsic de la nostra acció municipal, promovent, si és necessari, auditories de la gestió i el deute, i reduint l'ús de tots aquells mecanismes institucionals que l'alimenten: gestió indirecta, òrgans dependents opacs i sense control públic; per això apostem per una gestió directa i democràtica dels serveis municipals.

30. Fomentar la informació pública com a signe d'identitat. Caldrà promoure, publicitar i difondre totes les eines possibles a l'abast de l'ajuntament –web, oficina del contractant, diaris o revistes municipals, mitjans de comunicació públics, etc.– per retre compte de l'acció institucional i dels processos de participació ciutadana.

3. JUSTÍCIA SOCIAL

AVANCEM CAP A UNS MUNICIPIS INCLUSIUS I COHESIONATS

El nostre país travessa una **situació crònica d'emergència nacional** que forma part del cicle d'acumulació a través de la desposseïció de les classes populars **intrínsec a les dinàmiques del capitalisme**.

A l'increment de les necessitats socials, fruit de l'atur i la precarietat intrínsecs al capitalisme, s'ha superposat amb duresa la **incidència de les retallades i de les privatitzacions** en el conjunt dels serveis públics socials, amb impacte directe **en els quatre pilars bàsics del benestar: salut, educació, serveis socials i dependència**.

La instrumentalització de la crisi financera global, que ha imposat polítiques d'austeritat i de control del dèficit públic, ha repercutit en els municipis imposant **noves limitacions a les ja restringides competències municipals**. Aquestes limitacions han afectat de ple les capacitats dels municipis en la gestió de recursos econòmics i en la gestió laboral i contractual de treballadors i treballadores a través de la Llei d'estabilitat pressupostària i l'LRSA.

L'increment de la pobresa i l'exclusió social, l'augment de les migracions exteriors i internes i l'afebliment de les estructures familiars cada cop més limitades al cercle nuclear provoquen en la nostra societat greus problemes d'aïllament i soledat, una soledat que contribueix a incrementar les problemàtiques relacionades amb tota mena d'addiccions i de malalties físiques i trastorns de salut mental. Tots aquests **factors interactuen i s'encavalquen tot provocant problemàtiques socials múltiples i complexes**.

L'abordatge d'aquestes problemàtiques requereix més recursos i un nou enfocament de les polítiques socials interdisciplinari: **posar en el centre de les prioritats la redistribució de la riquesa i la reversió de les desigualtats i consolidar espais de participació** que fomentin i permetin l'apoderament, l'organització i el control popular del conjunt de serveis públics socials per **construir pobles, viles i ciutats inclusives i cohesionades**.

La inclusivitat d'una comunitat es pot mesurar pel respecte i la consideració que aquesta comunitat té pels col·lectius més vulnerables. És per això que **la CUP ha de ser un instrument d'alliberament de**

la discriminació a què estan sotmeses les persones amb diversitat funcional, nouvingudes, gent gran, amb malalties cròniques i trastorns de salut mental, amb menys recursos econòmics, ... Una discriminació que té les seves arrels en un model de societat classista, patriarcal, paternalista, no inclusiva ni dissenyada per a tothom i que està orientada exclusivament a la productivitat econòmica.

Des de la CUP apostem per un nou model de societat centrat en les necessitats i la realització plena de les persones on **cadascú aporti a la comunitat segons la seva capacitat i rebi segons les seves necessitats.**

Per això hem de bastir un model de serveis socials públics que responguin a les necessitats de les persones durant tot el cycle vital: dret d'accés a reproducció assistida independentment de l'estat civil, de la diversitat funcional i de l'orientació sexual; dret a l'avortament lliure i gratuït; dret d'assistència pública al part, a l'hospital o a la llar, natural o sense dolor d'acord amb la voluntat de la mare; suport en els primers anys de vida, atenció pediàtrica, cistella i xec nadó, ajuts complementaris i a la dependència; dret a una educació pública, gratuïta i accessible des de l'escola bressol fins a la universitat; dret a una llar digna i d'acord amb les necessitats de cada diversitat; dret a una renda garantida de supervivència; dret a atenció i suport bio-psico-social davant qualsevol situació imponderable producte de malaltia, accident o envelliment; dret a unes polítiques de prevenció i promoció de la salut que posin en el centre els ecosistemes natural i social en què s'integren les persones; dret a un envelliment actiu i a la participació social de la gent gran; dret a unes pensions públiques; dret que siguin respectades les voluntats anticipades; dret a una mort digna i a un funeral laic que no impliqui el lucre de les empreses del sector ni l'endeutament econòmic de la família supervivent.

Quan parlem de polítiques socials ens estem referint bàsicament a les mesures que adopten els governs per sostenir, mantenir o transformar l'estructura i la vida social d'una determinada comunitat. **L'objectiu fonamental de la política social ha de ser millorar la qualitat de vida de les classes populars.** Assolir aquest objectiu requereix polítiques nítidament transformadores, rupturistes i anticapitalistes.

1. Defensar els drets socials conquerits que han estat institucionalitzats en allò que es coneix com a model d'Estat del Benestar, sense renunciar en cap cas a eixamplar el marc de drets i llibertats.

a. Treballar en xarxa amb el conjunt de moviments que defensen la salut, l'educació, els serveis socials o les pensions, enfrontant-nos col·lectivament a la fragmentació i desmantellament, a través de retallades i externalitzacions, dels serveis públics existents, mentre seguim treballant paral·lelament per capgirar les dinàmiques generadores de desigualtats i exclusió social.

b. Denunciar l'empobriment generat per les anomenades polítiques d'austeritat, materialitzades en les privatitzacions i les retallades dels serveis públics.

2. Prioritzar els drets socials i econòmics incrementant els recursos en l'àmbit dels serveis socials.

a. Controlar i prioritzar la despesa. Avaluar quines polítiques responen a necessitats improrrogables i quines a demandes socials i polítiques populistes.

b. Desplegar al màxim les potencialitats de les lleis actuals.

3. Revertir la individualització, l'estigmatització i la culpabilització cada cop més intenses de les problemàtiques socials de les persones en situació d'exclusió i construcció d'alternatives incre-

mentant les intervencions de treball comunitari amb l'objectiu de reforçar i teixir lligams densos en els barris i pobles i l'apoderament individual i comunitari.

- a. Debatre, redactar i implementar un codi ètic i de protocols d'actuació de les pràctiques professionals d'atenció a les persones per tal de combatre i evitar les pràctiques clientelars, les limitacions del professionalisme, el distanciament o les síndromes d'esgotament professionals.
- b. Garantir la dotació pressupostària i l'impuls d'estratègies de les intervencions comunitàries i frenar la imposició d'intervencions individualitzadores.
- c. Lluitar contra les barreres implícites amb què es troben les persones en situació administrativa irregular per accedir als serveis socials.
- d. Crear observatoris de la pobresa i de l'exclusió social per tal de conèixer quina és la situació real de la qual partim, i establir indicadors periòdics sobre l'estat de les condicions de vida als pobles i ciutats per tal de facilitar l'aplicació de les polítiques pertinents per afrontar les diferents situacions.
- e. Protegir especialment aquells col·lectius que pateixen problemes addictius i de salut mental.
- f. Recuperar l'espai públic per a l'ús comú. Lluitar per crear un dret a la ciutat i frenar l'apropiació de l'espai públic per part dels interessos corporatius.

4. Elaborar estratègies de participació en els àmbits de serveis socials.

- a. Fomentar la participació en els centres de serveis socials de les persones que els usen.
- b. Impulsar la constitució d'associacions de les persones que en fan ús.
- c. Impulsar la constitució d'associacions de les persones que en siguin afectades.

5. Treballar per remoure els obstacles físics, jurídics, econòmics, polítics i culturals que impedeixen l'accés universal i en igualtat al ple exercici dels drets i llibertats. Garantir un accés equitatiu als serveis públics. L'accessibilitat és un dels pilars clau per garantir la inclusió social, laboral, educativa, sanitària..., i una bona qualitat de vida per a tota la ciutadania.

- a. Trencar amb les barreres entre municipis. Mancomunar serveis per abastar tota la població i respondre a les necessitats reals.
- b. Reclamar, exigir i reivindicar davant dels ens supramunicipals l'accés universal i equitatiu als serveis socials públics.
- c. Millorar l'accessibilitat amb polítiques distributives. Desplegar al màxim les possibilitats de la Llei d'Hisendes Locals i de Contractació Pública.
- d. Aplicar, en funció de la renda disponible de la unitat de convivència, bonificacions, subvencions i tarifació social de tots els serveis públics municipals sotmesos a preu públic o taxa.

- e. Revisió dels criteris socioeconòmics de les bases de concessió d'ajuts més enllà del SMI.
- f. Incorporar el disseny per a tothom en tots els àmbits públics.

6. Fomentar i facilitar una vida autònoma i independent. Les persones amb diversitat funcional i/o afectades per un trastorn de salut mental, igual que qualsevol altra persona, han de poder tenir control de les seves vides, accedir a les mateixes oportunitats i tenir llibertat d'elecció sobre la seva vida.

- a. Concedir ajuts a l'autonomia personal.
- b. Fomentar la creació d'ocupació i inserció laboral, i la lluita contra l'atur i la precarietat .
- c. Aprovar una Renda bàsica de ciutadania adreçada a les persones sense ingressos. Aquesta renda bàsica, de caràcter universal, també permetria el sosteniment econòmic de les persones amb trastorns de salut mental greus i/o amb diversitat funcional que no poden desenvolupar una activitat laboral remunerada.
- d. Definir uns protocols sociosanitaris específics per a l'atenció de les persones amb diversitat funcional i les afectades per un trastorn de salut mental greu que evitin les negligències i/o problemes en l'atenció sanitària que sovint pateixen aquestes persones.
- e. Millorar les polítiques de prevenció i les condicions sanitàries i sociosanitàries de les persones amb diversitat funcional.
- f. Vetllar per millorar l'atenció mèdica i les prestacions ortopèdiques i protèsiques adreçades al col·lectiu amb diversitat funcional.

7. Detectar i prevenir necessitats emergents a mig i llarg termini, especialment les que afecten l'envelliment de la població: centres de dia per a gent gran, pisos assistits, llars residencials d'estada temporal i permanent, centres oberts per a la infància en risc, cases de petita infància, habitatges per a urgències socials, habitatges accessibles, punts de trobada de joves, escoles bressol, etc.

- a. Reservar sòl.

8. Propiciar que l'ajuntament es mostri disposat a acollir equipaments socials descentralitzats i de gestió autònoma: cases d'acollida per a dones maltractades accessibles a totes les diversitats, centres d'atenció i seguiment a les drogodependències, centres residencials d'acció educativa, albergos d'acollida per a urgències socials...

9. Elaborar Plans d'Inclusió Social que tinguin per objectiu sostenir i apoderar sectors més desafavorits, trencar el cercle viciós del desposseïment i teixir comunitat.

- a. Fomentar la igualtat entre dones i homes.
- b. Treballar des d'una perspectiva d'interculturalitat.
- c. Desplegar els drets de persones LGTBI.

- d. Garantir l'equitat en l'accés als serveis.
- e. Atendre la gent gran preparant els ajuntaments pel repte de la transició demogràfica.
- f. Atendre les persones en situació de dependència.
- g. Donar suport a les famílies monomarentals i monoparentals.

10. Implementar oficines dels drets socials com a resposta a la necessitat de diferents col·lectius en situació de precarietat per fer front de forma col·lectiva i autogestionada als problemes quotidians vinculats a l'incompliment de drets socials fonamentals, com el dret a l'habitatge, el dret a una relació laboral justa i el dret a la mobilitat. L'Oficina dels Drets Socials és un espai físic de propietat municipal, que es gestiona de forma mixta per la societat civil organitzada i l'administració local. Ha de ser un punt de trobada i de reivindicació de diferents plataformes, col·lectius, entitats, etc., i al mateix temps un espai de treball, assessorament i acompanyament del tercer sector social i dels serveis socials de l'administració pública.

11. Generar, en l'àmbit de la salut, un sistema de titularitat, gestió i provisió pública únic per tal de garantir-ne un caràcter integral, eix fonamental a tenir en compte en el disseny del sistema de salut. Un sistema integral es concep com la combinació dels enfocaments de dret, determinació, gènere i interculturalitat amb les estratègies promocionals de la qualitat de vida i salut, unides a les de prevenció, guariment i rehabilitació, que es realitzen al llarg de tot el cicle vital i en els diversos espais de la vida social, posant l'èmfasi no només a l'atenció individual com fa la pràctica tradicional, sinó també en les accions d'àmbit familiar, comunitari i dels espais productius per tal de garantir l'atenció integral a la salut. Per assolir aquest objectiu cal:

- a. Reclamar que els centres sanitaris d'atenció primària i hospitalària, la salut mental i l'atenció sociosanitària passin a integrar un sistema públic únic de titularitat, gestió i provisió 100% públiques.
- b. Acabar amb la dependència econòmica dels ajuntaments i consells comarcals amb el Cat-Salut, que provoca efectes greus en les hisendes municipals amb repercussió en la resta de serveis municipals i en el benestar de la ciutadania. Cal eliminar els contractes-programa i que el Departament de Salut passi a gestionar directament els centres sanitaris de titularitat municipal i comarcal, i que els ajuntaments o consells comarcals mantinguin la titularitat de les instal·lacions. Aquest canvi, que ha de posar fi a la cohabitació entre el públic i el privat, també ha de significar la dignificació de les persones treballadores de la sanitat: un sistema = un conveni, i ha d'acabar amb les triples llistes d'espera per visites i operacions als centres hospitalaris (CatSalut, mútues i privats).
- c. Acabar amb la multiplicitat d'entitats jurídiques que gestionen els centres sanitaris propietat de la Generalitat (ICS, GIPSS, IAS, GSS i consorcis) i gestionar-los de forma directa des del Departament de Salut de la Generalitat.
- d. Reafirmar la titularitat pública i la gestió directa dels serveis sanitaris, tot promovent una modificació legislativa que posi fi al model actual del SISCAT, inspirat en la Nova Gestió Pública i en la gestió empresarial dels serveis públics, i que recuperi un accés únic al sistema sanitari per a totes les persones que en són usuàries.

12. Dur a terme, en l'àmbit municipal, una actuació de promoció de la salut i prevenció de la malaltia com a apostes clau per reduir les desigualtats de salut, de diversitat, de classe i de gènere. Cal posar en marxa als municipis els plans locals de salut, fent detecció de necessitats entre tots els organismes, entitats, organitzacions, i enfortint l'atenció comunitària compartida.

- a. Potenciar l'educació per a la salut en la infància i l'adolescència amb l'impuls d'iniciatives a les escoles i des del mateix ajuntament. Una iniciativa que afecta tots els actors és el programa Salut i Escola (ensenyament, salut, ajuntament).
- b. Treballar per millorar l'educació sexoafectiva, sobretot en els joves, incidint de forma prioritària en la vessant del gaudi i de les relacions sexoafectives sanes. Treballar també en la prevenció dels embarassos no desitjats, les malalties de transmissió sexual i la SIDA, i oferir un servei d'assessorament i informació sobre sexualitat des de les institucions sanitàries de la ciutat.
- c. Coordinar els serveis d'assistència psicopedagògica a les escoles i instituts amb les pròpies de l'ajuntament.
- d. Exigir i fer realitat en els Centres Sanitaris la figura de la treballadora comunitària, una intèrpret de llengua de signes, psicòlegs i tots aquells professionals que configuren un equip interdisciplinari per atendre les demandes de la comunitat vehiculades per les assemblees –un Consell de salut sota control popular–, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de la població. Cal garantir una bona coordinació entre el Departament de Salut i les institucions municipals.
- e. Adoptar un enfocament intersectorial de Salut en Totes les Polítiques (SeTP) a partir d'un procés participatiu i democràtic pel disseny, implementació i avaluació del Pla d'Actuació Municipal.
- f. Treballar perquè la salut als nostres municipis superi la pràctica androcèntrica, capacitista i patriarcal en salut i s'encami a desenvolupar noves conceptualitzacions i metodologies per a la comprensió, la prevenció i la cura de la salut de les dones.
- g. Facilitar, des de l'ajuntament, la mediació intercultural i el treball social, per tal d'ajudar a detectar problemes socials i sociosanitaris i a la resolució de conflictes assistencials i socials causats per diferències culturals o religioses.
- h. Treballar des de l'àrea de Salut Pública, en col·laboració amb Medi Ambient, en la promoció de l'ús de productes nets a través de les contractacions i compres públiques amb l'objectiu de reduir l'exposició de la població a productes tòxics. Eliminar els agrotòxics, qualsevol producte contaminant del sòl i l'aigua, i els contaminants hormonals en els procediments de neteja i manteniment d'espais públics i equipaments municipals.
- i. Treballar per la millora de la qualitat de l'aire, per l'eliminació dels agrotòxics i de qualsevol producte contaminant del sòl i l'aigua.
- j. Ampliar el nombre d'estacions de mesurament de la contaminació ambiental. Fer un registre de la població més vulnerable als efectes dels contaminants ambientals per tal d'informar-la i oferir-li pautes d'autoprotecció quan es produeixin episodis d'elevada contaminació ambiental.

13. Promoure espais de participació i control popular sobre el model sanitari, i també sobre la salut.

- a. Impulsar la participació de totes les persones, treballadores i usuàries, en l'elaboració, disseny i avaluació de les polítiques sanitàries des de l'àmbit autonòmic.
- b. Constituir un Consell Municipal de Salut on participin membres del Departament de Salut, els grups municipals de l'Ajuntament, i les persones, treballadores i usuàries, dels diferents centres.

14. Impulsar el dret a l'alimentació com a dret inalienable.

- a. Donar suport a iniciatives autogestionades de producció alimentària en horts urbans i de distribució alternativa que superi el caràcter estigmatitzador i justificador de la distribució alimentària moderna que promouen el Banc dels Aliments i els Recaptos i que beneficia a les grans empreses de la indústria alimentària.
- b. Donar suport (en forma de mocions i de cessions d'espais) a iniciatives comunitàries contra el malbaratament alimentari (les Xarxes d'Aliments).
- c. Donar suport (en forma de mocions i de cessió d'espais) a aquelles iniciatives que superin una perspectiva merament caritativa, que fomentin la implicació en la seva gestió de les persones que se'n beneficien i que es concebin com a xarxes de suport mutu.

15. Promoure l'accés i el manteniment de l'habitatge com a mesura preventiva de processos d'exclusió social tot garantint autonomia i l'apoderament individual i col·lectiu.

- a. Promoure una legislació que garanteixi l'accés en igualtat de condicions a totes les persones amb diversitat funcional que requereixin un habitatge adaptat.
- b. Definir programes orientats a l'adaptació progressiva de totes les promocions d'habitatges per tal que compleixin els paràmetres tècnics d'accessibilitat incloent la dotació a tots els habitatges de preinstal·lacions domòtiques i d'eficiència energètica i autosuficiència.
- c. Creació d'una xarxa pública de pisos tutelats per garantir l'accés en igualtat de condicions a totes les persones amb trastorns de salut mental que ho requereixin per tal d'afavorir la seva autonomia i integració social.
- d. Supervisió de l'estat dels habitatges on resideixen persones grans i/o amb diversitat funcional.
- e. Acabar amb el model d'atenció a persones sense llar basat en l'allotjament en albergs i generalitzar l'accés al model "Housing First".

16. Garantir que no hi hagi talls de subministraments energètics ni d'aigua a les famílies amb dificultats econòmiques sense una autorització prèvia de serveis socials.

- a. Pressionar les companyies elèctriques condicionant els contractes dels ajuntaments amb les empreses al fet que cobreixin amb els seus beneficis la part de pobresa energètica del municipi.

17. Fonamentar la praxi d'un model inclusiu i cohesionador de serveis socials en la interseccionalitat en el disseny, en el desenvolupament i avaluació de serveis, plans, projectes i programes i en la transversalitat per a la inclusió social entre àrees. Un model que situï en el centre els problemes personals, familiars i de la comunitat, i observi els problemes socials d'una manera holística, que garanteixi un abordatge integral per tal d'afrontar les problemàtiques de manera global.

- a. Promoure les àrees i les polítiques transversals.
- b. Avaluar l'impacte de gènere de totes les polítiques municipals.
- c. Incorporar la perspectiva de gènere en totes les accions.
- d. Enfocar les polítiques socials interdisciplinàries que posin en el centre de les prioritats la redistribució de la riquesa i la reversió de les desigualtats.
- e. Assegurar la transversalitat entre àrees, especialment entre serveis socials, educació, esports, cultura, gent gran, joventut, treball, hisenda i medi ambient.

18. Municipalitzar i col·lectivitzar els serveis socials.

- a. Internalitzar tots els serveis que sigui possible i constituir consells de participació formats per càrrecs electes, experts, professionals i persones que en facin ús o que en siguin potencials beneficiàries.
- b. Promoure i impulsar la creació de cooperatives de serveis socials obertes a la participació.
- c. Entendre el voluntariat com a element complementari amb una doble funció: suport a les polítiques públiques d'acompanyament i instrument per a la recuperació de l'autoestima i de les capacitats d'inclusió.
- d. Apostar per l'economia alternativa com a element de suport. Banc de Temps, horts comunitaris, monedes socials, treball cívic i voluntariat.

19. Orientar les polítiques d'educació cap a la igualtat, la inclusió i la cohesió social.

- a. Implementar i desenvolupar mesures per tal de compensar la pobresa infantil en l'àmbit educatiu: beques menjador, material escolar, activitats extraescolars i complementàries, activitats educatives de vacances, etc., totes gratuïtes per a les famílies amb menys recursos. Dedicar recursos humans que permetin connectar els diferents temps, espais i recursos educatius de dins i fora dels centres educatius.
- b. Implementar una oficina única de matriculació que distribueixi l'alumnat de cada municipi de forma compensada. De la mateixa manera, cal establir mecanismes de control i supervisió per tal de garantir la transparència en l'adjudicació de les places de Necessitats Educatives Especials (NEE) i les de Necessitats Educatives Específiques.
- c. Garantir la reserva de places per a alumnes amb NEE de manera que no es puguin ocupar amb altres alumnes. Així hi haurà places reservades també per a alumnes que arriben a meitat de curs, que solen tenir necessitats específiques de suport educatiu a nivell d'idioma.

- d.** Revisar al Zonificació Escolar dels municipis. Cal delimitar zones socialment heterogènies (que no reproduïxin la segregació territorial), tant a nivell socioeconòmic com cultural, que siguin prou petites com perquè siguin un factor determinant per escollir l'escola.
- e.** Garantir que la zonificació no suposi una barrera per a cap família. Per això cal assegurar transport escolar per revertir la segregació.
- f.** Augmentar des dels municipis les mesures compensatòries als centres de màxima complexitat per tal de garantir l'equitat entre escoles. Aquesta mesura, a més, tindrà efectes positius ja que ajudarà a revertir la segregació escolar potenciant una matriculació més homogènia entre escoles.
- g.** Garantir especialment l'accés a l'escola bressol municipal a tots els infants de famílies amb menys recursos econòmics implementant criteris d'accés basats en la renda i tarifació social mentre caminem cap a la gratuïtat des de 0-3 a universitat.
- h.** Assegurar una escola pública i veritablement inclusiva dins del marc de l'escola ordinària.
- i.** Garantir el compliment de les Bones Pràctiques Inclusives d'alumnes amb diversitat funcional als centres d'ensenyament ordinaris.
- j.** Garantir unes ràtios de professorat de suport i d'educació especial per centre i d'alumnat per aula que assegurin la qualitat de l'educació.
- k.** Treballar per evitar l'abandonament escolar en l'ensenyament primari i secundari obligatori com una forma d'assolir una educació bàsica, punt de partida per a apropar-nos a la igualtat d'oportunitats.
- l.** Garantir l'educació per a adults, pública i de qualitat.

20. Orientar l'esport i la pràctica esportiva com una eina d'integració, lluita contra la segregació, coeducació, i promotora de la salut i educació en valors.

- a.** Garantir uns equipaments esportius inclusius, que permetin l'accés i la utilització per part de persones amb diversitat funcional.
- b.** Creació d'una escola esportiva municipal com a mitjà de socialització de la població en edat escolar i que en gestioni les activitats.
- c.** Obligar les entitats esportives que utilitzen equipaments municipals o reben subvencions públiques a oferir places becaades i compensar positivament la pràctica esportiva inclusiva.
- d.** Promoure amb subvencions les entitats esportives implicades en l'àmbit de la coeducació i la integració.
- e.** Vetllar per la coeducació en totes les activitats organitzades en espais municipals.
- f.** Fomentar activitats esportives sense gènere, esports d'equips mixtos i revaloritzar els equips femenins, com per exemple el *korfball* o el *rugbi flag*.

- g.** Fomentar activitats esportives adaptades o inclusives per garantir l'accés de persones amb diversitat funcional a activitats lúdiques que fomenten la seva salut.
- h.** Promoure clubs esportius municipals per incrementar la pràctica d'esports que no siguin presents al municipi a fi de millorar i diversificar l'oferta d'activitats.
- i.** Recuperar la gestió i provisió de les instal·lacions esportives que estiguin en règim de concessió.
- j.** Aplicar la tarifació social a la gestió pública del sistema esportiu municipal*.
- k.** Fomentar la connexió entre l'àrea d'esports, la de salut i els centres d'atenció primària per promoure l'activitat esportiva.
- l.** Promoure la pràctica esportiva cooperativa i no competitiva mesurant altres paràmetres que no siguin únicament els esportius.

21. Aconseguir uns serveis funeraris públics i que garanteixin un enterrament digne, laic i a un preu assequible al marge de les grans empreses privades i asseguradores que monopolitzen el sector.

- a.** Crear tanatoris i sales de vetlla municipals per lluitar contra el sobrecost que implica el lloguer de tanatoris i sales de vetlles propietat de les funeràries.
- b.** Crear empreses públiques de serveis funeraris (transport funerari, tanatopràxia, etc.) que prestin el servei des de l'administració. En el cas de ciutats grans, es podrà fer des del mateix ajuntament, en el cas de municipis petits es pot fer a través del Consell Comarcal.
- c.** Garantir l'existència de sales per poder fer cerimònies laiques. En cas que no hi hagi una sala expressa, adaptar els reglaments de teatres o sales polivalents per fer-ho possible.
- d.** Aplicar la tarifació progressiva en la prestació del servei funerari quan hi hagi empresa pública de serveis funeraris.
- e.** Impulsar associacions funeràries als municipis on no n'hi hagi per autogestionar el cost dels enterraments al marge de les assegurances de decés o de vida que ofereixen les grans asseguradores privades.

4. FEMINISMES

CONSTRUÏM POBLES I CIUTATS FEMINISTES I AMB PERSPECTIVA LGTBI

Entenem el feminisme com una pràctica i lluita per la llibertat, la igualtat, la justícia i la no discriminació, exclusió o explotació de les dones pel fet de ser-ho. El feminisme lluita per fer front a unes estructures socials, culturals, polítiques i econòmiques: el patriarcat i el capitalisme, que possibiliten i estimulen desigualtats on les dones s'ubiquen en una posició subordinada.

La CUP apostem pel feminisme de classe, adreçat a conquerir condicions materials de vida dignes al conjunt de les dones, un feminisme que porta intrínseca la mirada interseccional, per tal de donar una resposta més global i completa als creuaments entre els diferents eixos de desigualtat: gènere, origen ètnic, classe social, diversitat funcional, edat, opció sexual, expressió de gènere o identitat de gènere.

Per tots aquests motius apostem per treballar per uns municipis feministes que posin al centre del funcionament social la reproducció de la vida, la generació de condicions materials de vida dignes per a les classes populars en general i per a les dones en particular i que treballin per a un abordatge integral de les violències patriarcals i masclistes.

Alhora, som conscients de la realitat de violència i discriminació que el cisheteropatriarcat imposa també al col·lectiu LGBTI. Les persones LGBTI de classe treballadora també estan afectades per un capitalisme que ens considera des de no productives fins a un nínxol objecte de mercantilització.

El municipalisme feminista de la CUP ha de lluitar contra l'exclusió de les persones LGBTI de les diverses instàncies socials, educatives, laborals, culturals, polítiques i econòmiques i construir nous models de pobles i ciutats que garanteixin la plena participació en tots els àmbits i que siguin lliures de totes les formes d'LGBTI-fòbia.

D'aquesta manera, pensem que l'extensió arreu del territori d'un municipalisme feminista no passa única i exclusivament per allò que es pot fer des dels ajuntaments, sinó que passa perquè sigui el conjunt de la societat, de les seves institucions, i de tots els àmbits en els quals la societat s'articula

-econòmic, polític, social, educatiu, o cultural- qui posi al centre les necessitats, les reivindicacions i les lluites de les dones i persones LGBTI de classe treballadora.

La construcció de pobles i ciutats feministes i amb perspectiva LGBTI, passa pel treball en 4 àmbits:

1. L'impuls des dels ajuntaments dels instruments necessaris per fer polítiques transversals feministes i per l'eliminació de les desigualtats i violències que es deriven de l'opció sexual, l'expressió de gènere i la identitat de gènere. Tot el treball que es realitzi des de l'Ajuntament haurà d'incorporar una perspectiva interseccional i, per tant, necessàriament haurà de tenir en compte una perspectiva de classe, antiracista i anticolonial que tingui en compte les diversitats funcionals, i haurà de promoure la coordinació i el treball conjunt amb les àrees i les oficines municipals que treballin aquestes qüestions.

- a. Impulsar estructures específiques que treballin els feminismes des dels ajuntaments, o la seva creació en el cas que no existeixin. Alhora, destinar recursos propis a les polítiques LGBTI, per tal d'evitar restar forces de les polítiques d'igualtat i així centrar-nos en actuacions socialment transformadores que garanteixin les necessitats de les persones LGBTI.
- b. Amb l'objectiu de garantir la transversalitat de gènere en les polítiques públiques, ens comprometem a treballar per garantir que, ja sigui des dels ajuntaments o des d'institucions supramunicipals d'articulació territorial, es doti de personal, de pressupost i d'equipaments específics aquells municipis compromesos a liderar polítiques feministes i de defensa i respecte a les diversitats sexuals i de gènere.
- c. Defensar la creació de regidories en polítiques feministes i LGBTI que treballin específicament la qüestió de la transversalitat de gènere en les polítiques públiques, que comptin amb personal tècnic i amb pressupost propi així com posar èmfasi a implementar de forma efectiva mesures contra la discriminació del col·lectiu LGBTI reunides en les lleis aprovades pel Parlament de Catalunya (11/2014), pel Parlament de les Illes Balears (8/2016) i la Llei de la Generalitat Valenciana d'igualtat de les persones LGTBI (23/2018).
- d. Impulsar Centres d'Informació i Recursos feministes, o crear-ne allà on no n'hi hagi.
- e. Oferir orientació personal i familiar en els àmbits socio sanitari, laboral i legal de forma especialitzada i específica per l'apoderament del col·lectiu LGBTI, així com assessorar individualment persones LGBTI en punts específics, especialitzats i permanents.
- f. Apostar per un abordatge global de les violències patriarcals i masclistes, amb polítiques específiques de prevenció, detecció, atenció i de recuperació així com de garantia dels drets de les dones i el col·lectiu LGBTI.

Abordatge de violències masclistes i LGBTI-fòbiques

- a. Garantir que totes les fases de l'abordatge de la violència masclista es fan des d'una perspectiva feminista, i de manera coherent en els diferents àmbits del municipi. Cal treballar per uns circuits que posin al centre les supervivents de violència masclista, el seu benestar i recuperació
- b. Crear protocols de prevenció d'agressions masclistes i LGBTI-fòbiques per les festes ma-

jors dels municipis i altres activitats d'oci

c. Vetllar per la difusió de campanyes institucionals de sensibilització enfront de les violències masclistes i LGBTI-fòbiques

Condicions laborals amb perspectiva feminista i LGTBI

a. Assegurar que les treballadores tinguin unes condicions laborals dignes i en la mesura del possible formin part del mateix personal de l'ajuntament

b. Atorgar un distintiu de bones pràctiques als establiments que contractin persones trans i adoptin protocols d'actuació contra l'LGBTI-fòbia

c. Crear borses de treball per a persones LGBTI amb l'objectiu de millorar l'ocupació de les persones del col·lectiu amb dificultats d'inserció laboral, especialment les persones trans

d. Generar un ambient de conscienciació contra l'assetjament laboral per raó d'opció sexual o d'identitat de gènere, amb accions que ajudin a l'apoderament de les persones LGBTI per visibilitzar-se tal com són

Educació amb perspectiva feminista i LGTBI

a. Defensar una educació igualitària que vagi des dels currículums escolars fins al contingut dels mitjans de comunicació del municipi, que se centri a acabar amb la socialització de gènere, la creació de rols i els estereotips imposats en funció del sexe amb el qual naixem

b. Fomentar que s'abordi a les escoles públiques els temes de desenvolupament i salut sexual i reproductiva d'una manera integral, feminista, no criminalitzadora de les opcions sexuals i identitats sexuals diverses i sobretot no centrada en la penetració

c. Adoptar mesures contra l'assetjament escolar per raó d'orientació sexual, expressió o identitat de gènere i posar en pràctica protocols específics contra lgbti-fòbia als centres educatius municipals

d. Elaborar recursos pedagògics específics sobre diversitat sexual i de gènere

e. Ampliar els recursos de les escoles i les biblioteques perquè no s'invisibilitzi la realitat de les persones LGBTI i dels models de famílies no normatives

f. Introduir la figura de l'expert en gènere i diversitat sexual dins dels treballadors dels diferents departaments educatius dels municipis per tal d'ajudar a planificar polítiques en aquest camp, tant en educació formal com en educació en el lleure

g. Crear i implementar un projecte amb els diferents departaments educatius del municipi per treballar la sexualitat des de les diferents opcions sexuals tot fomentant el respecte i la interrelació amb les persones seropositives

h. Fomentar el treball sobre diversitat sexual i de gènere als claustres del professorat promovent polítiques de coeducació que introdueixin la perspectiva LGBTI en el currículum escolar.

Podem agafar com a referent les “escoles Rainbow”

i. Crear plans de millora, seguretat i lleure de l'espai públic en benefici de les persones LGBTI. Aquests plans cal que reconeixin la diversitat sexual i de gènere de tota la societat enfront del predomini de la visibilitat de l'heteronormativitat als nostres municipis

Salut i drets sexuals i reproductius

a. Assegurar que el dret al propi cos i per tant l'accés a un avortament lliure i gratuït disposi de la dotació dels recursos necessaris i de la creació d'una xarxa pública que en garanteixi l'exercici d'una manera universal i equitativa al conjunt del territori

b. Garantir el dret a l'accés a la reproducció assistida per a parelles de dones lesbianes o bisexuals i dones solteres

c. Crear mecanismes per incorporar la perspectiva LGBTI en les polítiques de salut a fi que incloguin la diversitat sexual i de gènere d'una forma transversal

d. Establir que els formularis dels serveis sanitaris s'adeqüin a l'heterogeneïtat i a les circumstàncies del col·lectiu LGBTI

e. Impulsar la formació dels professionals sanitaris en relació a la salut de les dones lesbianes i bisexuals, especialment pel que fa a les ITS

f. Promoure campanyes preventives específiques que alertin del risc de contraure ITS (Infeccions de Transmissió Sexual), fer campanyes de foment de les proves de forma periòdica i donar a conèixer els diferents espais on es poden dur a terme

g. Establir convenis amb organitzacions especialitzades per garantir les proves sobre ITS gratuïtes als municipis

h. Donar suport a les reivindicacions de les plataformes trans, com per exemple Trans*formem la Salut, per tal de desmedicalitzar les experiències

Espai públic i recuperació de la memòria

a. Treballar per implementar plans urbanístics amb perspectiva de gènere i fer una anàlisi de gènere de l'urbanisme dels pobles i ciutats per generar espais que promoguin la igualtat des d'una perspectiva feminista. Per exemple, cal acabar amb el model binari de gènere dels diferents espais públics municipals, com és el cas dels lavabos, i fomentar espais segurs per a les persones trans en els diferents llocs que sigui necessari: en els vestidors, per exemple, cal oferir opcions de canviadors i dutxes individuals

b. Treballar per la recuperació de la memòria de les dones en els municipis, viles i ciutats amb plans específics per tal de situar-les com a elements imprescindibles de la nostra història

c. Regular la publicitat i la propaganda al municipi. Cal tenir tolerància zero amb la publicitat masclista, racista, LGBTI-fòbica o xenofòbica

d. Visibilitzar les diades del col·lectiu LGBTI:

- **31 de Març:** diada per la visibilitat trans
- **26 d'Abril:** diada per la visibilitat lèsbica
- **17 de Maig:** diada contra l'LGBTI-fòbia
- **28 de Juny:** diada per l'alliberament lèsbic, gai, bi, trans i intersex
- **23 de Setembre:** diada per la visibilitat bisexual (i plurisexual)
- **6 d'octubre:** commemoració de l'assassinat de la trans Sònia
- **20 de Novembre:** diada per la memòria trans
- **1 de Desembre:** diada de la lluita contra l'VIH-SIDA

e. Commemorar la memòria històrica LGBTI. És necessari dur a terme accions per la recuperació de la memòria col·lectiva i el reconeixement de les lluites al llarg de la història. És necessari visibilitzar el col·lectiu en el nomenclàtor dels municipis, erigir monuments en commemoració de la lluita LGBTI o fer exposicions sobre la lluita històrica per l'alliberament sexual i de gènere

f. Defensar la transversalització de les polítiques feministes i de diversitats sexuals i de gènere en els diferents àmbits de l'administració pública, que ha de treballar per utilitzar una documentació administrativa que s'adeqüi a l'heterogeneïtat de les famílies i elimini la distinció de gènere en el seus formularis.

g. Assegurar una formació continuada i obligatòria en clau feminista que incorpori la visió de la diversitat sexual i de gènere per al conjunt de treballadores de l'ajuntament, i de manera molt específica per als cossos de seguretat del municipi. D'aquesta manera treballem per impulsar un administració inclusiva que doni resposta a les necessitats de les dones i als interessos de les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersex tenint en compte el conjunt del cicle vital i les necessitats específiques de cada una de les seves etapes.

2. Articular un teixit associatiu i popular feminista, que generi l'apoderament de les dones i que ajudi a promoure, facilitar i desplegar les més àmplies aliances feministes als municipis

a. Facilitar el treball als moviments socials del municipi i defensar la implicació de les dones en aquests moviments per tal de generar aliances en clau feminista i marcar l'agenda política en clau feminista.

b. Promoure la participació popular en espais de participació feministes, i facilitar-ne la creació allà on no existeixin.

c. Promoure la relació permanent dels espais de participació feministes amb el conjunt del teixit associatiu, tot ajudant a crear les condicions per al desenvolupament d'aquests espais allà on no existeixin.

d. Treballar per l'autoorganització de les treballadores en el seus llocs de feina per tal d'avançar cap a unes condicions laborals dignes i per la recuperació del control popular dels serveis del municipi.

e. Posar èmfasi en la perspectiva antiracista i de defensa dels drets de les treballadores.

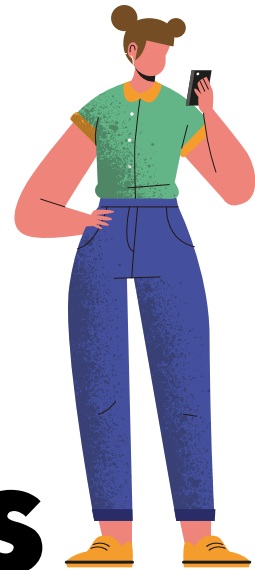

3. Municipalitzar els serveis de cura a les persones, demostrant el compromís de les administracions municipals de posar la vida al centre; trencar amb la divisió sexual del treball i contribuir a una adequada distribució dels treballs reproductius i de cures.

- a. Apostar per recuperar la titularitat, la gestió i la provisió públiques del conjunt de serveis essencials pel municipi tot garantint els drets de les treballadores i la qualitat del servei, i per una gestió transparent i democràtica que posi els interessos col·lectius per davant dels individuals.
- b. Defensar, per tant, la municipalització de les Escoles Bressol, dels Serveis d'Atenció Domiciliària, dels Serveis de Teleassistència, del conjunt dels serveis educatius i dels serveis d'educadores socials.
- c. Crear espais específics per a dones des d'una perspectiva feminista, apoderadora i de recursos.
- d. Crear espais LGBTI públics i gratuïts als municipis, com per exemple centres cívics, amb la intenció de crear llocs de relació i de seguretat per al col·lectiu.

4. Impulsar els criteris feministes en les polítiques econòmiques i socials: defensem l'elaboració d'anàlisis i de propostes en clau feminista per a la gestió econòmica dels ajuntaments, i per al col·lectiu LGBTI. Això inclou:

- a. Elaborar pressupostos municipals amb perspectiva feminista.
- b. Incloure criteris feministes en les ordenances fiscals i en l'establiment de preus públics.
- c. Introduir criteris feministes en els processos de contractació pública.
- d. Dotar de subvencions concretes les diferents entitats del municipi per tal de fomentar projectes i iniciatives LGBTI que visibilitzin la realitat de la diversitat sexual i de gènere.
- e. Establir un condicionant LGBTI en els diferents concursos públics en l'àmbit social i esportiu a l'hora d'encomanar una instal·lació, un centre cívic, etc. amb el propòsit de fomentar la perspectiva LGBTI en tots els àmbits públics, i que aquest condicionant sigui un fet avaluable i susceptible de ser sancionat en el cas que no es compleixin els mínims demandats durant el concurs.
- f. Introduir en el projecte de demanda de subvencions el concepte LGBTI per tal d'aplicar la perspectiva de diversitat sexual i de gènere dins dels projectes de les diferents entitats en els quals contribueix l'ajuntament.

5. GARANTIM UN FUTUR PER ALS NOSTRES BARRIS

ATUREM LA DESTRUCCIÓ DEL TEIXIT COMUNITARI SOCIAL

La **crisi econòmica i social dels darrers deu anys no ha fet més que eixamplar les desigualtats socials i econòmiques** inherents al sistema capitalista. L'augment de la pobresa i de l'exclusió social han fet augmentar el nombre de famílies i persones que, desesperades davant la situació que viuen, han buscat en els ajuntaments, com a institució més propera a la ciutadania, solucions d'urgència i immediatesa.

Els pobles i ciutats del nostre país –grans o petits, i d'entorns metropolitans o rurals– han patit **lògiques de precarització accentuades, amb desnonaments, atur, deslocalització d'empreses o precarietat en els llocs de treball**, uns fenòmens que han anat lligats a la progressiva expulsió de molt de veïnat dels seus barris, i que retroalimenten els fenòmens d'especialització d'acord amb qüestions econòmiques, territorials o demogràfiques i potencien lògiques de segregació residencial, jerarquies urbanes i divisions de classe.

En aquest context, la lògica municipal, **l'atomització professional i la destrucció de les xarxes comunitàries han impedit molt sovint donar una resposta adequada a aquesta nova realitat**. Els ajuntaments han anat perdent la tendència a treballar amb la comunitat per abordar la desigualtat social i s'han vist abocats a invertir recursos econòmics i humans en una política assistencialista que, lluny de reduir les desigualtats, ha consolidat situacions d'exclusió social i d'estigmatització, ha generat dependència de l'administració i ha facilitat el desenvolupament de polítiques clientelars i electoralistes en l'àmbit social.

Per això, des del municipalisme transformador que defensem, cal que proposem polítiques encaminades a **superar la lògica dels pedaços i les ajudes d'urgència que no modifiquen les condicions**

de vida dels i les veïnes i que han desbordat completament el treball professional de l'àmbit social. Les nostres propostes afecten diferents esferes de la vida social i estan orientades a la igualtat i a la revitalització de l'economia d'acord amb els interessos de la majoria de la població i del territori, i no els d'agents econòmics que hi són aliens.

Per nosaltres, els barris i pobles són espais on es construeixen processos col·lectius d'identitat, memòria i vida comunitària, i per això les nostres propostes van encaminades a teixir **comunitats actives, cohesionades, justes i solidàries**, que posin l'accent a revertir les desigualtats, siguin per motius de classe, de gènere o d'origen.

Per això, i perquè les solucions no poden ser merament arquitectòniques o urbanístiques, ni econòmiques o assistencials, sinó que han de basar-se en **processos col·lectius i profunds de transformació global dels barris i pobles que incloguin processos de redistribució de la riquesa**, oblidant les urgències electorals, han de ser fruit del consens polític i social amb la implicació directa de les veïnes i veïns i han de superar les dinàmiques dels cicles electorals. Les accions més importants són de ben segur les menys visibles, aquelles que es dirigeixen als col·lectius socials.

Les candidatures d'unitat popular defensem uns barris i pobles que posin la vida al centre i en els quals les institucions, els equipaments i els serveis estiguin pensats per satisfer les necessitats de la comunitat.

1. Promoure una adequada planificació, aliena a cicles electorals, en què s'impliquin els diferents nivells administratius locals, territorials i nacionals per teixir i acordar plans de barris que suscitin amplis acords i consensos socials i polítics, i que siguin fruit de processos generalitzats de participació veïnal, efectius i vinculants.

2. Impulsar polítiques d'apoderament comunitari que promoguin la cohesió social, l'equitat i fomentin el teixit associatiu, a través de la promoció d'activitats culturals, la recuperació de l'espai públic amb perspectiva feminista i la reivindicació de la memòria, la identitat i la referencialitat dels barris i viles:

a. Promoure la creació i l'impuls d'espais de participació popular, com ara Consells Socials Municipals i/o Consells de Barri per al conjunt de la ciutadania. Mirar que entitats, associacions i professionals d'atenció social i responsables polítics arribin a superar les polítiques de subvencions i treballin conjuntament en la definició de problemàtiques i necessitats, i en la configuració i desenvolupament de polítiques i programes encaminats a fomentar la cohesió social, la reducció de desigualtats i la millora de les condicions de vida dels veïns i veïnes en tots els àmbits. Facilitar l'impuls de plans d'acció comunitaris.

3. Dissenyar i impulsar polítiques urbanístiques de desfronterització, permeabilitat i accessibilitat dels barris per eliminar les barreres que els separen. Cal que la planificació urbana fomenti la connexió entre barris, trenqui lògiques centralistes i inclogui:

- a. Prioritzar la construcció d'equipaments sobre la base de les necessitats dels barris, tals com centres d'atenció primària, escoles o instituts, poliesportius o centres cívics.
- b. Rehabilitar i adequar espais públics degradats.
- c. Incloure criteris d'urbanisme feminista per a la planificació i el disseny urbanístic.

- d. Recuperar els pisos de la SAREB dels fons voltors i dels grans tenidors per evitar que ningú es vegi forçat a marxar dels barris i per facilitar el retorn de qui n'ha hagut de marxar.
- e. Habilitar zones de vianants o pacificades als barris.

4. Recuperar, municipalitzar i impulsar els serveis d'atenció social, inclosos tots els serveis vinculats a l'atenció de les persones com els serveis d'atenció domiciliària o els centres oberts.

- a. Debatre, redactar i implementar un codi ètic i de protocols d'actuació de les pràctiques professionals d'atenció a les persones per tal de combatre i evitar les pràctiques clientelars, les limitacions del professionalisme, el distanciament o les síndromes d'esgotament professionals.
- b. Garantir amb recursos la formació, l'assessorament, la supervisió i el suport continuats a les persones professionals d'aquest sector, i respondre a les seves problemàtiques específiques fomentant una sensibilitat de classe, feminista i antiracista.

5. Impulsar una xarxa d'oficines d'atenció ciutadana que permeti una atenció descentralitzada als barris, que incloguin un punt d'atenció sobre salut sexual i reproductiva, i oficines de drets socials amb personal especialitzat en formació feminista i sociolaboral que garanteixin tant l'atenció, l'acompanyament, l'assessorament i el suport als ciutadans i/o col·lectius víctimes d'injustícies socials, com l'exercici dels seus drets socials fonamentals.

6. Fomentar polítiques econòmiques i comercials a favor del petit comerç i de proximitat, impulsant l'especialització i la promoció de la producció de proximitat agroecològica, industrial i artesanal, i de l'economia social, cooperativa i ecològica.

- a. Apostar pel sector públic i l'economia social i cooperativa, posant el territori i la comunitat en el primer pla.
- b. Protegir el comerç de barri que li dona vida i que respon a les necessitats de la gent que hi viu.
- c. Impulsar clàusules socials i ecològiques per a la contractació pública.
 - i. Incloure mesures per acabar amb la precarització derivada de les externalitzacions de serveis
 - ii. Promoure llistes d'empreses socialment responsables, i augmentar-ne la puntuació a l'hora de la contractació i la promoció públiques.
Promoure targetes de fidelització al teixit comercial i cooperatiu local.
- d. Incentivar les cooperatives de plataforma com a alternativa a les grans multinacionals de missatgeria i transport, entre altres àmbits.
- e. Ajudar al lloguer de locals buits per a aquests sectors econòmics.

7. Potenciar polítiques de promoció del transport públic que impliquin:

- a. Reduir dràsticament els preus.

- b. Traçar-ne una extensió decisiva per fer arribar les xarxes de transport públic a tots els barris i pobles del país.
- c. Reduir el transport privat en els barris i nuclis poblacionals.
- d. Facilitar el transport fins als centres de treball periurbans, si cal amb aplicacions web municipals que facilitin usos col·lectius del transport privat.

8. Fomentar i impulsar polítiques de seguretat que s'allunyin de lògiques repressives, coaccionadores i de control social, i que posin al centre l'ajut i la protecció a col·lectius vulnerables, començant per la gent gran, i que rebutgin la ingerència i l'assetjament al jovent i a les persones racialitzades. Apostar per dinàmiques de treball que es centrin en la prevenció i que prioritzin la resolució de conflictes a través de la mediació.

9. Establir polítiques d'apoderament, cohesió i memòria.

- a. Impulsar la memòria del barri par tal que es creï cohesió i identitat.
- b. Endegar polítiques de memòria i monumentalització amb processos per posar en valor els elements monumentals comuns que creen identitat (edificis singulars, equipaments...), així donar reconeixement a figures o elements claus del barri a través del nomenclàtor.
- c. Treballar en elements d'identificació positiva dels barris i en els espais significatius per a la ciutadania que creen identitat de barri a fi d'assolir un sentiment de pertinença que és clau per a l'autoestima i la implicació i responsabilització de les persones cap a l'espai, el barri i cap a elles mateixes.
- d. Impulsar l'associacionisme mitjançant els intercanvis o el treball conjunt. Augmentar la transparència política, fomentar el pluralisme i no l'individualisme en la gestió i els seus càrrecs, obrir la participació al veïnat en preses de decisions, etc., implicar el jovent en el món associatiu i incorporar un biaix de gènere en aquests espais per afavorir l'entrada de dones en els espais de decisió de les entitats.

10. Potenciar polítiques de promoció de l'esport que ajudin en la cohesió, que impliquen:

- a. Impulsar de manera decidida l'esport de base inclusiu, establint beques per a nens per tal d'afavorir la pràctica de l'esport i vetllar pel treball coordinat amb els clubs dels barris i els serveis socials. Aprofitar equipaments ja existents i descentralitzats com les escoles per a la pràctica esportiva.

6. ANTIRACISME

CONSTRUÏM POBLES I CIUTATS LLIURES DE RACISME

La situació del racisme institucional, social i quotidià a casa nostra impacta fortament en les vides de moltes persones de les nostres comunitats, barris i viles. **El racisme marca i delimita les oportunitats i itineraris vitals ja sigui al treball, a l'educació, a la salut o en l'accés a l'habitatge.**

Hi ha una violència estructural produïda pel capitalisme racial que diferencia entre persones amb drets i persones sense drets, entre rics i pobres, entre explotats i explotadors.

Aquesta violència i divisió estructurals estan en l'arrel de l'actual creixement de l'extrema dreta arreu, que fa de les persones migrants i refugiades el boc expiatori de tots els mals possibles.

En aquest context, **la lluita antiracista és més important que mai.**

Per això la CUP defensem que cal posar al centre de la nostra acció política els reptes que representa un sistema racista i colonial.

Avui l'antiracisme polític ha de posar al centre de la seva pràctica política les opressions racistes i colonials, i l'assumpció crítica dels privilegis de la ciutadania europea.

El projecte que la CUP defensem busca **ampliar i consolidar drets polítics, socials i econòmics per a tota la societat.**

La residència ha de ser l'únic requisit per gaudir de la ciutadania plena i per tant per a la concessió de l'únic estatus existent amb garantia i plenitud de drets per a tothom: vot, educació, treball, habitatge, sanitat i accés a la funció pública.

La garantia de la **igualtat de drets** és imprescindible per acabar amb les polítiques europees migratòries, estatals i catalanes basades en la persecució, identificació, privació de llibertat i deportació de la població migrada que viu a Catalunya.

Però **estendre, aprofundir i ampliar de drets per a tota la població és la millor garantia per front a l'extrema dreta i interrompre les pràctiques de dominació.**

Defensem, per tant, un model basat en el **respecte a la pluralitat i a la diversitat cultural, lingüística** i de tots els elements que formen la identitat de cada persona. Tenir sobirania antiracista suposa tenir dret a decidir en igualtat i aquesta només serà efectiva si totes les persones disposen dels mateixos drets socials i polítics, independentment de la seva procedència, racialitat o llengua.

Defensem, per tant, i finalment, que **totes les persones puguin exercir el dret a migrar, a pertànyer i a romandre.**

Per això volem construir una **república i uns municipis on totes les persones hi tinguem cabuda.** La volem construir entre totes, independentment de l'origen, **abolint la llei d'estrangeria i totes les lleis racistes i classistes** i on **les persones refugiades siguin benvingudes.**

En aquesta construcció cal treballar amb el moviment antiracista per tal de participar i col·laborar amb els col·lectius i grups antiracistes que ja lluiten en la mateixa direcció.

L'estratègia per assolir l'eradicació del racisme i la satisfacció plena de tots els drets per a totes les persones passa també per construir **municipis antiracistes que desobeeixin la llei d'estrangeria, que facin front al racisme** i que practiquin la no col·laboració amb el racisme institucional i d'estat.

1. Garantir el compliment dels drets de totes les veïnes. Amb aquest objectiu, ens neguem a qualsevol acció que pugui delatar-los i a deportar-los. Els nostres barris i viles han de ser ciutats refugi, i per això rebutgem col·laborar amb les autoritats policials de l'estat en relació al traspàs d'informació sobre la situació administrativa de les persones.

- a. Prendre el compromís a exercir el principi de la no col·laboració amb els cossos policials en relació a una llei, la d'estrangeria, que vulnera drets humans fonamentals.
- b. Defensar que les policies locals no requereixin la situació administrativa per temes d'estrangeria a les conciutadanes.

2. Comprometre'ns a monitoritzar i a auditar les pràctiques de les policies locals prohibint les identificacions per motius ètnics.

3. Promoure l'elaboració de plans municipals de lluita contra el racisme i la islamofòbia que proposin catàlegs de mesures efectives i mesures específiques en l'àmbit de la islamofòbia de gènere.

- a. Adoptar mesures i establir sancions per acabar amb la discriminació en l'accés a l'habitatge, particularment per part d'entitats bancàries i agències immobiliàries.
- b. Implementar mesures, inspeccions i sancions per acabar amb la discriminació en l'accés als llocs de feina.

4. Treballar per obrir oficines contra el Racisme i la Discriminació que vetllin per la protecció i garantia dels drets de les persones migrants, racialitzades o la població romaní; aquestes oficines

també s'encarregaran de la protecció d'aquests drets quan les vulneracions vinguin de les mateixes institucions públiques. Aquestes oficines hauran de treballar amb una perspectiva interseccional, és a dir, incorporant les perspectives feminista i LGTBI, les possibles problemàtiques lligades als recursos econòmics i culturals, i les possibles diversitats funcionals dels usuaris. En aquest sentit, s'impulsarà la coordinació i el treball conjunt amb les àrees i les oficines municipals que treballin aquestes qüestions.

5. Treballar en l'elaboració de plans municipals de lluita contra la segregació escolar, incloent el combat contra aquelles mesures que estigmatitzen des de les administracions públiques la població que és identificada com a musulmana com fa el protocol "PRODERAI" impulsat pels Departaments d'Interior i d'Ensenyament.

6. Assumir i treballar polítiques municipals de suport a les persones refugiades. Les ajudes a les persones refugiades s'han de gestionar des dels ens públics, i en concret també des dels ajuntaments.

7. Assegurar que els ajuntaments siguin especialment vigilants amb els compliment de tots els drets de totes les persones. En aquest sentit, els municipis antiracistes han de ser molt estrictes en la garantia dels drets ja atorgats com en el cas de la Llei General del Padró, per exemple. D'aquest simple fet en depenen l'obtenció de drets i serveis com l'accés al sistema sanitari, al sistema educatiu o la possibilitat de regularitzar la condició administrativa.

a. Vetllar perquè els ajuntaments facin efectiu i garanteixin el dret a empadronar-se de totes i cada una de les persones que ho sol·licitin, evitant posar traves innecessàries i facilitant-ne les condicions d'accés.

b. Fer que els ajuntaments facilitin tant com sigui possible els informes d'arrelament social i els informes d'integració per a la renovació del permís de residència.

8. Defensar la garantia del dret a culte també des dels municipis. És necessari el respecte a la pluralitat de creences presents en el municipi. De la mateixa manera, és necessari el reconeixement idoni de les festivitats de les religions minoritàries.

a. Propiciar, en conseqüència, acords entre les diferents comunitats religioses per facilitar l'ús compartit dels centres de culte existents, amb l'objectiu de promoure la convivència i el respecte entre les diferents comunitats i opcions religioses i fer efectiu el dret de culte de qual-sevol ciutadà, sigui quina sigui la seva religió.

b. Promoure, en casos excepcionals, i sempre com a garantia del dret a culte de totes les persones, la construcció de nous equipaments d'ús religiós, com a edificis de propietat i gestió pública, d'acord amb els principis de laïcitat, que garanteixin usos religiosos compartits.

9. Garantir un augment immediat dels recursos residencials de baixa exigència adaptats a les necessitats vitals dels menors i ex-menors no acompanyats.

a. Elaborar una estratègia contra el sensellarisme des dels serveis socials que presti acompanyament als anomenats menors no acompanyats (MENAs) i ex-MENAs.

b. Planificar un acompanyament psicològic que tingui en compte les necessitats dels joves que han passat per un procés migratori.

c. Exigir un sistema públic de protecció a la infància que reverteixi la política de privatització de l'atenció a la infància i que prioritzi la garantia de tots els seus drets i el seu benestar independentment de l'origen. Els drets dels menors han de ser satisfets des dels ens públics municipals i supramunicipals i no per grans empreses privades.

10. Exigir que tots els ajuntaments del país compleixin els compromisos adquirits en l'acolliment de persones refugiades.

11. Garantir que en les dependències municipals hi hagi tota la informació rellevant en els diversos idiomes de les principals llengües de la població que habita els nostres barris i viles, la presència de traductors en tots els centres d'atenció primària i els mecanismes perquè el funcionariat de les institucions municipals sigui representatiu d'aquesta diversitat.

7. CULTURA I EDUCACIÓ

MODEL EDUCATIU

La CUP aposta des dels seus municipis per una escola pública, inclusiva, laica, feminista, antirracista, ecologista, de qualitat i en català que permeti avançar cap a una xarxa educativa única des de l'escola bressol fins a la universitat, i per aquest motiu, ens hem marcat els següents objectius a abordar a nivell municipal des de tots els ajuntaments del país i amb el suport dels consells comarcals pertinents.

1. Recuperar la gestió i propietat pública dels centres educatius externalitzats/privatitzats com les escoles bressol o centres d'educació primària ja sigui via remunicipalitzacions o mitjançant acords amb la Generalitat que garanteixin la gestió municipal mentre n'assumeix el cost econòmic.
2. Aturar les externalitzacions de serveis complementaris de l'àmbit educatiu (menjadors, neteja, manteniment d'equipaments, etc) tot i que estiguin gestionats pels consells comarcals i remunicipalitzar-los i/o mancomunar-los en els àmbits rurals amb poca matrícula en cada municipi.
3. En el cas dels serveis complementaris a l'àmbit educatiu, tenir present en el moment de les contractacions del personal que cal assegurar el requisit del coneixement d'ús de la llengua catalana o aranesa (a l'Aran).
4. Exigir a la Generalitat el pagament de les despeses dels recursos i els serveis educatius actualment assumits pels ajuntaments però que segons la normativa vigent el seu pagament és competència de la generalitat, sens perjudici de perdre'n la competència municipal.
5. Donar suport actiu al model d'escola catalana en llengua i continguts (mitjançant campanyes de sensibilització al municipi, formacions, concursos, etc.), i sensibilitzar sobre les conseqüències nefastes que pot tenir per als infants i joves i per a la resta de la població l'intent de dividir i discriminar la població escolar per raó de llengua.
 - o Vetllar per a l'aplicació de la normativa lingüística a tots els centres on la presència del català com a llengua vehicular no està assegurada en la pràctica diària mitjançant la creació d'un punt de recollida de denúncies de la vulneració d'aquest dret.
6. Fomentar el Consell Escolar Municipal com a màxim espai de presa de decisions i com a espai de

participació de tots els agents implicats en l'àmbit educatiu de la ciutat, poble o vila i garantir que les escoles amb un nivell de segregació més elevat i amb una AFA més feble també estiguin representades en aquest CEM.

7. Fomentar des del Consell Escolar Municipal un pacte entre famílies i centres educatius per a que l'assignatura de religió no sigui triada per cap família i evitar així que es pugui impartir en cap centre públic del municipi.

8. Oferir jornades de conscienciació i sensibilització animal a les escoles sobre l'adopció animal responsable, la no categorització d'animals com joguines o regals i orientar els adoptants en la tria de l'animal de companyia idoni per a la seva família.

9. Oferir activitats educatives gratuïtes de coneixement de l'entorn (escoles de mar, de muntanya, de l'espai agrícola, ramader...) d'acord amb les característiques i possibilitats de cada municipi, que abracin els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'agenda 2030.

Escola, gènere, assetjament i discriminació

Defensar una educació igualitària enfocada en acabar amb la socialització de gènere, la creació de rols i els estereotips imposats en funció del sexe amb el qual naixem. Vetllar per fomentar mesures i campanyes que previnguin qualsevol tipus de situacions d'assetjament escolar.

1. Promoure activitats, tallers de formació i divulgació de recursos pedagògics als centres educatius sobre salut sexual i reproductiva, diversitat sexual i gènere de forma integral i feminista, mitjançant recursos ja existents a nivell municipal com les oficines joves, els casals de la dona i la coordinació amb el consell comarcal de la zona per a que s'ocupi de la contractació d'experts d'altres entitats del territori, assumeixi les despeses del material divulgatiu, si cal, etc.

2. Elaborar campanyes de divulgació o exposicions que puguin ser presentades, ubicades i traspasades entre centres educatius.

3. Vetllar perquè totes les activitats municipals, tant en el seu procés d'elaboració com d'execució incloguin la perspectiva de gènere, garantint un criteri feminista que exclouï activitats classificades per gènere o discriminatories cap a algun col·lectiu.

4. Adoptar mesures contra l'assetjament escolar per raó d'orientació sexual, expressió o identitat de gènere i posar en pràctica protocols específics contra LGTBI-fòbia als centres educatius municipals.

5. Ampliar els recursos dels centres educatius i les biblioteques perquè no s'invisibilitzi la realitat de les persones LGBTI i dels models de famílies no normatives.

6. Introduir la figura de l'expert en gènere i diversitat sexual dins dels treballadors dels diferents departaments educatius del municipis o de la comarca per tal d'ajudar a planificar polítiques en aquest camp, tant en educació formal com en educació en el lleure.

7. Crear i implementar un projecte amb els diferents departaments educatius del municipi per treballar la sexualitat des de les diferents opcions sexuals tot fomentant el respecte i la interrelació amb les persones seropositives.

8. Crear plans de millora, seguretat i lleure de l'espai públic en benefici de les persones LGBTI. Aquests plans cal que reconeixin la diversitat sexual i de gènere de tota la societat enfront del pre-domini de la visibilitat de l'heteronormativitat als nostres municipis.

9. Adoptar mesures contra l'assetjament escolar per motius d'origen, ètnia, color de pell, religió o estatus social mitjançant un protocol coordinat entre els centres educatius i els serveis municipals.

10. Introduir la figura de l'expert en diversitat cultural i antirracisme dins dels treballadors dels diferents departaments educatius del municipis per tal d'ajudar a planificar polítiques en aquest camp, tant en educació formal com en l'educació en el lleure.

Escoles bressol

L'escola bressol s'ha de considerar plenament com a primer cicle de l'etapa d'educació infantil que abarca dels 0 als 6 anys. Les polítiques educatives han d'anar cap a la universalitat, la gratuïtat i la qualitat educativa. Els ajuntaments, d'acord amb les seves especificitats, han de poder exercir aquestes competències educatives sota paràmetres comuns de gestió, equitat i qualitat arreu de Catalunya. No oblidem que aquesta etapa és clau en el desenvolupament físic, motor, emocional, afectiu, social i cognitiu dels infants i per tant s'ha de garantir l'accés a totes les famílies que així ho desitgin en condicions d'equitat i universalitat atès que parlem de drets de la infància.

Finançament i ajuntaments

1. Pressionar des dels ajuntaments per la delegació de competències dels ajuntaments per la creació d'escoles bressol, segons un Mapa Escolar que reflecteixi la universalitat del cicle de 0-3 anys garantint-ne el finançament des del Departament d'Educació.

2. Dotar els ajuntaments dels recursos educatius, logístics i d'infraestructures de forma equitativa i homogènia arreu de Catalunya, d'acord amb l'especificitat de cada indret per tal de garantir que no hi ha externalització d'escoles i recursos.

3. Assegurar una política equitativa pel que fa a les Diputacions i Consells Comarcals per tal que hi hagi equitat i coherència de recursos qualitius i de gestió d'infraestructures.

4. Pressionar per obtenir un finançament adient als ajuntaments per poder desenvolupar projectes per a la petita infància i llurs famílies.

5. Augmentar la construcció i habilitació d'escoles bressol públiques, denunciar i reclamar totes les quotes impagades pel Departament i garantir una oferta de places suficient per acollir de forma gratuïta totes aquelles famílies que ho sol·liciten.

6. Aplicar la tarifació per trams en funció de la renda de les famílies en la taxa de l'escola bressol, mentre no s'assoleix la universalitat i gratuïtat de tota l'etapa infantil. Complementar la tarifació per trams amb bonificacions de fins al 80% per a les famílies nombroses o monoparentals, aquelles amb infants amb una discapacitat reconeguda igual o superior al 33%, aquelles amb 2 infants a l'escola bressol, etc. i bonificacions de fins al 100% per aquelles famílies amb tots els membres de la unitat familiar a l'atur.

7. Garantir la qualitat educativa de les escoles bressol reforçant la contractació de professionals de l'àmbit pedagògic i de l'atenció educativa (TEI, vetlladores, etc.).
8. Reforçar i ampliar els espais de trobada entre famílies i infants, com a espais de criança comunitària. Garantir que el municipi està dotat de ludoteques i/o centres cívics amb activitats per a les famílies i llurs infants.
9. Garantir l'estabilitat i promoure l'estabilització de les treballadores interines.
10. Reforçar la contractació de professionals per tal de garantir la presència mínima de 2 professionals per aula i pressionar el Departament per mantenir unes ràtios segons criteris europeus de qualitat.
11. Disminuir les ràtios de l'escola bressol a nivell dels estàndards de ràtios europees, com a mesura imprescindible i necessària de qualitat educativa, establint el doble torn de mestres, per estança.
12. Considerar que la titulació de les i els professionals del primer cicle de 0 a 3 anys ha de ser de grau de mestre, com a la resta de l'etapa d'educació infantil i amb coherència amb el currículum de l'etapa de 0 a 6 anys. El personal titulat tècnic d'educació infantil ha de tenir un pla especial d'homologació, d'acord amb la realitat laboral.

Itineraris educatius entre cicles 0-3 i 3-6

13. Establir la possibilitat d'itineraris educatius entre el primer i el segon cicle de l'Educació Infantil i els mecanismes de col·laboració i coordinació entre els equips educatius de cada etapa
14. Pre-adscriure (vincular) escola bressol, escola i institut mitjançant el mapa escolar (vincular cada escola bressol amb l'escola i l'institut que li pertocaria) per tal de mantenir un equilibri social i fer una lluita efectiva contra la segregació escolar.

Educació en el lleure

1. Donar suport al teixit i a les entitats d'educació en el lleure com a espais de formació en valors i de persones socialment actives i crítiques amb l'entorn. Garantir també des dels ajuntaments una educació en el lleure, en llengua catalana, pública, amb tarifació social i de qualitat. Treballar-hi des de les escoles, incloent-hi l'espai de migdia i les extraescolars, i també des de les entitats de lleure que treballen els caps de setmana. Garantir l'obertura de patis i altres espais municipals fora de l'horari lectiu per tal que aquestes entitats puguin fer la seva tasca.
2. Coordinar i garantir espais gratuïts de reforç educatiu per a tot l'alumnat que ho requereixi.
3. Garantir que els espais de lleure, incloent-hi l'espai migdia, extraescolars, casals i reforç escolar, puguin donar servei a l'alumnat inscrit -incloent l'alumnat amb diversitat funcional i amb vulnerabilitat econòmica- durant tot l'any amb especial atenció durant els mesos d'estiu. S'ha de tenir en compte que els municipis petits són els que promouen els casals i les activitats de dinamització municipal i, per tant, són directament responsables de la inclusió.
4. Promoure l'accés de l'alumnat amb diversitat funcional al lleure educatiu dotant aquests espais dels recursos (humans i materials) necessaris.

Menjador i temps educatiu de migdia

Els ajuntaments han de garantir el seu compromís amb l'espai educatiu del temps del migdia en escoles i instituts amb l'objectiu d'assegurar la qualitat d'aquest espai d'aprenentatge que actualment queda fora de l'abast d'un nombre molt elevat d'alumnat, i que a més, ha patit una greu degradació en les darreres dècades. Aquest espai és clau per assegurar el ritme d'aprenentatge de l'infant al llarg de la jornada. L'administració no es pot desentendre d'aquest espai d'aprenentatge. Cal ser-hi presents per garantir-ne la qualitat, l'equitat, la inclusió de tot l'alumnat i el servei pedagògic d'acord amb les bases educatives del nostre país i del projecte pedagògic de cada centre. Cal avançar cap a una bona gestió de l'espai de migdia (i menjadors), cap a la gratuïtat, la qualitat, la proximitat i la gestió pública, no empresarial amb participació democràtica de les AFA l'Equip directiu el municipi potenciant el treball en xarxa per a una millor gestió i atenció. Per aquest motiu des de la CUP ens marquem els següents objectius:

- 1.** Crear un servei municipal de menjadors escolars revertint l'externalització del servei de les escoles bressol i escoles d'educació primària que tenen el servei externalitzat. Aquesta mateixa filosofia es pot utilitzar per a la majoria dels instituts, on ja s'ha tancat el servei.
- 2.** Instar al SSTT a construir/adequar cuines, canalitzant subvencions de les diputacions i/o els consells comarcals.
- 3.** Mentre els servei de menjador no estigui assumit per l'administració donar suport a les AFA en la gestió d'aquest, tot promovent el treball amb empreses que garanteixen una alimentació saludable amb productes de proximitat i unes condicions laborals dignes per les seves treballadores. Cal vetllar des del Consell Comarcal per controlar amb eficàcia i evitar abusos en el servei.
- 4.** Complementar les beques menjador del departament amb ajuts de serveis socials tot garantint que els infants en situació de vulnerabilitat gaudeixen d'una beca al 100% i per tant s'hi poden quedar tots els dies de la setmana i no només 3 o 4 dies.
- 5.** Promoure iniciatives de contractació de personal de migdia com a reforç en horari escolar per tal de vincular-los al projecte educatiu del centre i donar suport al professorat que treballa amb ràtios elevades o/i alumnat NEE/NESE.
- 6.** Garantir l'ús del català com a llengua vehicular també durant les activitats dels espais de migdia incloent-ho com a aspecte rellevant en la contractació dels professionals que desenvolupen la seva tasca en aquest espai educatiu.

Transport escolar

- 1.** Vetllar, des d'ajuntaments i consells comarcals, per una oferta universal i gratuïta de transport escolar en tots els municipis i pobles incloent-hi els municipis agregats que, per haver perdut la seva categorització de municipi fa més de mig segle, no tenen reconegut el servei de transport ni menjador per anar a l'escola (degut a que estan considerats del mateix terme municipal en el que es troba el centre en el que estan escolaritzats).
- 2.** Garantir que la zonificació establerta al municipi no suposi una barrera per a cap família mitjançant l'accés al transport públic universal i gratuït, i durant tot el període lectiu, per a tots els infants i joves en edat escolar del municipi.

Educació al llarg de la vida

Abordar l'educació com un element permanent i global habilitant espais educatius municipals més enllà de l'educació reglada com les escoles d'adults, de música, d'idiomes, educació en el lleure, d'arts plàstiques, escèniques, literàries i audiovisuals o aules d'autoaprenentatge.

1. Complementar l'oferta formativa de les escoles d'adults des del consistori oferint cursos complementaris de llengua, alfabetització, parelles lingüístiques, activitats d'intercanvi cultural (defugint dels estereotips), etc.
2. Desplegar una estratègia coordinada a les institucions supramunicipals per dotar els ajuntaments de més competències en matèria educativa tot garantint que aquest traspàs de competències ve acompanyat del pressupost adient per a poder cobrir totes les despeses dels diferents recursos. L'ajuntament ha de gestionar tota l'oferta educativa de la ciutat: escoles d'art, escoles de música, escoles d'adults, escola taller, escola teatre, escoles d'idiomes, programes de qualitat professional inicial (PQPI), aules d'autoaprenentatge, normalització lingüística.
3. Aplicar la tarifació per trams en funció de la renda de les famílies en les taxes de tota l'oferta educativa desplegada des del municipi (escoles de música, aules de teatre...) mentre no s'assoleix la universalitat i gratuïtat.
4. Desplegar polítiques lingüístiques actives per a garantir que la llengua d'ús en aquests espais sigui el català.

Formació Professional

Apostar clarament per la Formació Professional pública i gratuïta com a formació no obligatòria. Assegurar una xarxa de centres i places ofertades equilibrada en el territori. Incentivar les iniciatives locals (municipals o comarcals) per evitar la intromissió d'empreses i fundacions privades en l'oferta d'estudis professionals.

1. Analitzar i establir el nombre de places necessàries d'FP al municipi per corregir el dèficit, tant en places com en mitjans, que arrossega la Formació professional.
2. Vetllar des dels ajuntaments per una Formació Professional pública, gratuïta i de qualitat repartida de forma equitativa pel el territori, i estimular-ne el desenvolupament amb un augment suficient de places.
3. Pressionar des del Consell Comarcal (o l'ens supramunicipal que correspongui en cas de no comptar amb consell comarcal) per crear una xarxa suficient amb les infraestructures adients tenint en compte l'ubicació dels centres d'FP i els desplaçaments i/o transports necessaris a la comarca per poder cobrir la demanda i fer la formació professional accessible a tot l'alumnat que ho requereixi.
4. Evitar la intromissió d'entitats privades, fundacions i empreses en la formació professional per assegurar-ne la qualitat de la formació i fomentar les relacions amb entitats i/o empreses públiques. Vetllar pel bon funcionament i fomentar la presència en els espais de decisió dels Consells Municipals de l'FP tal com es fa amb els Consells Escolars Municipals.

Manteniment i adequació centres

1. Pel que fa al manteniment dels equipaments, cal remunicipalitzar-los allà on estan externalitzats tal com succeeix amb les escoles bressol i les d'educació primària.
2. Vetllar pel bon estat dels edificis escolars i corregir sense demora aquelles deficiències que presentin, en àmbits urbans i rurals (incloent-hi les deficiències de connexió a internet).
3. Garantir que les escoles tenen els elements adequats per garantir el confort tèrmic en situacions de calor o fred quan un edifici presenti deficiències en aquest sentit. Avançar cap a un model d'escola més eficient energèticament i ambientalment sostenible.
4. Assegurar entorns segurs al voltant del centres restringint el trànsit rodat i facilitant l'estacionament de vehicles sense motor al voltant dels centres educatius.
5. Promoure la creació de camins i carrils bici escolars.

Segregació escolar i inclusivitat

Assegurar l'equitat i la no segregació en l'adscripció i matriculació en l'àmbit municipal i vetllar per la inclusió de l'alumnat amb NEE i les famílies amb risc d'exclusió social en la xarxa de centres sustentats amb fons públics del municipi, establint des dels ajuntaments Oficines Municipals d'Escolarització que siguin l'espai únic on matricular els infants en etapes educatives obligatòries i distribueixin l'alumnat de cada municipi de forma compensada.

1. Establir mecanismes de control i supervisió per tal de garantir la transparència en l'adjudicació de les places NESE.
2. Pressionar a la Generalitat des del Consistori Municipal per a què desplegui de forma efectiva el Decret 150/2017 amb els recursos econòmics i humans suficients, dotant els centres amb alumnat NESE dels professionals necessaris per garantir l'atenció a la diversitat. Mentre els recursos derivats del decret 150/2017 no arriben (i sens perjudici de no reclamar aquests recursos), en la mesura de les possibilitats del propi ajuntament, reforçar les plantilles dels centres amb alumnat amb NESE de les vetlladores o professionals necessàries per tal de garantir el dret de tots els infants a accedir a l'educació en igualtat de condicions.
3. Revisar la Zonificació Escolar dels municipis. Cal delimitar zones socialment heterogènies (que no reproduïen la segregació territorial), tant a nivell socioeconòmic com cultural, que siguin prou petites com perquè siguin un factor determinant per escollir l'escola.
4. Garantir unes ràtios de professorat de suport i d'educació especial per centre i d'alumnat per aula que assegurin la qualitat de l'educació.
5. Garantir el compliment de les Bones Pràctiques Inclusives d'alumnes amb diversitat funcional als centres d'ensenyament ordinaris.
6. Garantir la reserva de places per a alumnes amb NEE en els centres amb menys percentatge d'aquest alumnat de manera que no es puguin ocupar amb altres alumnes. Així hi haurà places reservades també per a alumnes que arriben a meitat de curs, que solen tenir necessitats específiques

de suport educatiu per raó de llengua.

7. Vetllar per una política d'acollida inicial alumnat nouvingut (polítiques actives per tal que tots els centres educatius n'assumeixin la responsabilitat) i garantir la incorporació a l'aula ordinària amb el màxim de garanties, tant lingüístiques com socials.

8. Afavorir una educació intercultural que ens permet valorar allò que ens aporta la persona que ve de fora; tractar la llengua com una eina que facilita la cohesió social, i entendre-la també com l'element clau que la permet.

9. Garantir la cohesió social i la interculturalitat, incorporant aquesta mirada en totes les activitats i festes municipals, fent de la diversitat un aspecte de valor cultural i integrador i no segregador, defugint de la folklorització de les altres cultures.

10. Augmentar des dels municipis les mesures compensatòries als centres de màxima complexitat per tal de garantir l'equitat entre escoles. Aquesta mesura, a més, tindrà efectes positius ja que ajudarà a revertir la segregació escolar potenciant una matriculació més homogènia entre escoles.

11. Implementar i desenvolupar mesures per tal de compensar la pobresa infantil en l'àmbit educatiu: beques menjador, material escolar, activitats extraescolars i complementàries, activitats educatives de vacances, etc., totes gratuïtes per a les famílies amb menys recursos, mentre no s'assoleix la gratuïtat i universalitat real de l'educació. Destinar recursos humans que permetin connectar els diferents temps, espais i recursos educatius de dins i fora dels centres educatius.

12. Garantir especialment l'accés a l'escola bressol municipal a tots els infants de famílies amb menys recursos econòmics implementant criteris d'accés basats en la renda i tarifació social (o per trams de renda) mentre caminem cap a la gratuïtat i universalitat des de l'etapa de 0-3 a la universitat.

13. Establir i augmentar els serveis educatius envers la primera infància davant les necessitats específiques de suport educatiu garantint la presència i la dotació de professionals necessària d'atenció psicopedagògica, CDIAP-EIPI, EAP, Serveis Socials i de Salut. Garantir la coordinació entre els serveis i la creació de xarxes d'atenció de la primera infància municipals i de responsabilitat del Departament d'Educació, Salut i Serveis Socials.

14. Augmentar la incidència dels Centres de Recursos Pedagògics per tal de donar formació i suport a les escoles Bressol, d'una forma global i holística.

15. Dotació a totes les escoles bressol de personal de suport en matèria d'infermeria, serveis socials i suport educatiu propi (no externalitzat) per atendre les necessitats dels infants i possibilitar una acció pedagògica individualitzada.

16. Donar continuïtat a programes municipals de conciliació familiar que ja s'estan aplicant en prova pilot com, per exemple "el Servei de Canguratge" o "Temps per tu" i estendre'n l'aplicació arreu del territori.

17. Fer polítiques lingüístiques actives per ajudar a mantenir les llengües procedents de la nova immigració. Cal conscienciar a les famílies que en el seus entorns familiars mantinguin la seva llengua d'origen i, també, fer conèixer la diversitat existent en les llengües de la nova immigració.

Atenció/assessorament salut mental juvenil

1. Vetllar per l'aplicació dels programes municipals focalitzats a promoure i protegir la salut mental entre els joves de manera adequada.
2. Complementar els recursos d'atenció i assessorament en salut mental existents amb serveis, programes i recursos municipals i comarcals, vinculant-hi la diputació i el consell comarcal (o equivalents).
3. Coordinar serveis municipals d'acompanyament, atenció i assessorament a les famílies d'alumnat diagnosticat o en tractament per trastorns relacionats amb la salut mental.
4. Reforçar els recursos i espais municipals de suport psicològic a l'alumnat per suplir les deficiències de l'escola pública (l'EAP, per exemple).
5. Coordinar i establir sinergies entre els diferents recursos d'atenció, suport i assessorament en temes de salut mental juvenil per tal que tant les famílies com els infants i joves puguin identificar fàcilment un punt concret d'assessorament en salut mental i trobar un espai amb tota la informació centralitzada, disminuint així la burocratització i el desplaçament de les usuàries entre els diferents recursos existents.

IMPULSEM UNA CULTURA SOCIALMENT EMANCIPADORA

Què cal entendre per "cultura socialment emancipadora"? Probablement, una farga política que permeti de fondre un projecte alliberador social i individual, que conjumini la lluita per les necessitats vitals amb una nova manera d'apropiar-se del coneixement, a través de l'acció col·lectiva en tots els camps (treball, ciència, educació) per crear un nou imaginari popular que entrelligui els àmbits universal i nacional, nacional i local, social i individual.

Si fem baixar el concepte al nivell municipal, caldrà entendre aquesta cultura emancipadora com la capacitat de generar un nou coneixement crític a través del compromís cooperatiu, en relació amb un entorn social, històric i cultural dinàmic i canviant, que permeti desenvolupar la capacitat creativa de la persona. Un nou coneixement arrelat en el combat dialèctic entre necessitats de la col·lectivitat i necessitats de la persona per disposar de plenes capacitats per tal de superar la base material reproductiva del patriarcat i els seus derivats: el despotisme del treball, el despotisme del diner i el despotisme del temps disponible. Com es pot deduir, estem parlant de la capacitat de canviar des de l'àmbit local el model de reproducció material i cultural imposat per la divisió del treball, que genera massificació, desculturació, deterioració ambiental, desigualtat territorial, genocidi lingüístic, extermini cultural, i tots els etcèteres que hi vulguem posar. En aquest sentit, i en termes merament teòrics, no hi pot haver una distinció ontològica entre àmbit universal, àmbit nacional i àmbit local; contràriament, suposaríem, com a ànimes ingènues del conformisme liberal i socialdemòcrata, que el capitalisme és inabastable

quan esdevé “global”; que és domesticable quan esdevé “nacional”; i que es torna familiar quan esdevé “municipal”. I ja sabem de sobres que, això, no és pas veritat. Perquè, de la mateixa manera que el capitalisme és un sistema que s’apropia i determina la vida material i intel·lectual de les classes treballadores, nosaltres hem de parlar de l’apropiació de la vida material i intel·lectual des de la construcció de sobiranes des de baix, és a dir, des de la construcció del poder a mans de les classes treballadores.

Segons l’àmbit de la seva producció i reproducció, la cultura dominant es metamorfosa i adopta característiques aparentment distintes, tot i que profundament comunicades entre si per la imposició de les idees dominants en cada moment històric. En l’àmbit global, per exemple, es presentarà com un unificador de gustos i necessitats a través de la mercaderia única, de consum obligat, imposada al consumidor per la novetat i la moda, des dels centres de producció i distribució, a través dels mitjans i xarxes de propaganda global, massiva i sistemàtica. En l’àmbit nacional, en canvi, la cultura dominant es comportarà com un aglutinador de la consciència de pertinença mitjançant la formació i construcció de quadres a través del sistema educatiu, dels mitjans de difusió públics, i de l’apropiació de la memòria col·lectiva, adaptant-los a les condicions d’un territori determinat per la seva inclusió en l’ordre global dominant. En l’àmbit local, per últim, la cultura dominant esdevindrà una disgregadora de la relació entre vida material concreta i visió general del món, una fixadora del sentit comú rebut de la tradició acríticament assimilada, una reglamentadora del consentiment a través de la ideologia municipalista (equipaments, ús de l’espai públic, control del carrer, participació reglada des de dalt), i un topall a l’apropiació crítica del coneixement a través de la conversió de la visió del món present en les festes populars en rutina folklòrica.

De tot plegat, el que interessa són les contradiccions que cal resoldre a escala municipal entre aquests àmbits de producció i reproducció de la cultura dominant. Així, enfront de la cultura concebuda com a mercaderia única i imposada, caldrà oposar la cultura com a producte de l’apropiació del coneixement crític a partir d’una visió general que lligui treball cooperatiu, temps disponible per a la persona i la comunitat, i producció de sentit des de la col·lectivitat. Igualment, enfront de la cultura concebuda com a ciment d’una visió nacional fixada en el temps, caldrà oposar la cultura com a producte de la dinàmica històrica, del conflicte de classes, i de la relació amb el món. Finalment, enfront de la cultura com a limitadora de la realitat local, caldrà oposar la cultura com a ampliadora de la visió del món a partir de la transformació concreta de les condicions de producció i reproducció de la vida material, de l’apropiació del coneixement crític, i de la intervenció cooperativa i col·lectiva en la organització dels afers de la vida social, política i intel·lectual a través de la integració de les persones de tota procedència, gènere i condició en la comunitat.

La construcció d’aquesta cultura emancipadora no serà possible si no democratitzem l’accés a la cultura; si no la fem inclusiva i accessible a totes les capes i segments que relliguen el poble menut i configuren les classes populars d’avui. Unes polítiques culturals que per força han de ser dinàmiques i canviants per adaptar-se a una societat viva. Les tradicions, les festes i cada una de les accions culturals que desplega un ajuntament –des de la promoció del teatre amateur fins a la gestió d’un museu local– s’han de reinventar, mutar, adaptar i transformar per ser útils en aquest horitzó d’emancipació individual i col·lectiva. I tot això sense perdre de vista la necessitat d’una gestió cultural participada i comunitària que apoderi la ciutadania i l’allunyi dels vells models de despotisme il·lustrat.

Sota aquest prisma calidoscòpic de la cultura com a element emancipador i dels principis que l’han de guiar, els principals àmbits d’acció han de ser:

1. Defensar clarament el català –i l’occità a l’Aran– com a llengua comuna i oficial de cohesió social que asseguri que el català sigui la llengua primera en tots els àmbits de la societat catalana i

l'occità en tots els àmbits de la societat aranesa.

- a.** Promoure dinàmiques de revernaculització de la llengua catalana en algunes parts del territori (Catalunya Nord i zones del sud valencià) i defensar en tot el territori de parla catalana la promoció i l'ús a tots els àmbits de les variants de la llengua integrades en un estàndard comú més ampli i representatiu.
- b.** Realitzar campanyes estables i continuades de promoció de l'ús de la llengua catalana i occitana als municipis i enfortir les organitzacions que ja hi treballen: CAL, FOLC, Plataforma per la Llengua, Joves per la Llengua de les Illes, Federació Escola Valenciana, ADÒC, Institut Aranès...
- c.** Promoure l'ús públic del català i de l'occità a l'Aran com a llengua oficial i preferent* en els ajuntaments emprant-los en les intervencions al ple, a l'hora de parlar públicament –sobretot en contextos en què resulta altament simbòlic com festes i celebracions d'èxits, atorgament de premis, davant del món judicial i en actes notariais o discursos en inauguracions empresarials i comercials– i en tota comunicació dirigida a la ciutadania telefònica, presencial o escrita en els mitjans de comunicació locals o en qualsevol forma: publicitat, cartell, revista, díptic o banner. L'ús de qualsevol altra llengua ha de ser molt excepcional, dirigit a col·lectius específics (turisme, immigració recent, etc.) i ha d'anar sempre acompanyat pel mateix text en català. Una bona forma de regular-ho és fent reglaments interns d'ús de la llengua catalana en els ajuntaments.
- d.** Garantir l'ús del català i de l'occità a l'Aran a l'espai públic retolant les oficines i els edificis municipals, els carrers i la resta d'espais públics en català o occità, adoptant la forma catalana i occitana com a denominació oficial única del municipi i l'ortografia del nom del municipi en la forma que hagi establert l'autoritat lingüística corresponent.
- e.** Fomentar l'ús social del català i l'occità fent campanyes públiques per aconseguir que la ciutadania s'adrexi en català –occità a l'Aran– a les persones novingudes i sobre el fenomen de “canvi de llengua” que s'observa en els catalanoparlants en les converses bilingües, col·laborant amb les entitats d'immigrants amb la finalitat d'estimular l'aprenentatge i l'ús del català i l'occità, coordinant l'oferta de cursos de llengua catalana o occitana de tot el municipi i impulsant programes de voluntariat lingüístic (parelles lingüístiques, programes “Xerrem” o Tallers per la Llengua).
- f.** Redactar plans plurianuals de normalització lingüística municipal, desenvolupats de manera coordinada per administracions i entitats que treballen aquest àmbit, que seran, també, les que en faran el seguiment, i fer campanyes públiques per informar sobre els drets lingüístics amb campanyes de sensibilització lingüística de les persones consumidores així com en la sensibilització i formació de comerciants.
- g.** Suport actiu al model d'escola catalana en llengua i continguts denunciant les conseqüències nefastes que pot tenir per al model escolar català únic i integrador l'intent de dividir i discriminar la població escolar per raó de llengua.
- h.** Garantir que en les comarques castellanoparlants del País Valencià tot l'alumnat acabe els seus estudis dominant tant el castellà com el valencià. Per aconseguir-ho, cal una planificació lingüística que incloga, entre altres mesures, plans específics de formació de professorat, reducció de ràtios, elaboració de materials curriculars específics, augment de la dotació de professorat de valencià i derogació de la norma que manté la figura extemporània de les exempcions per poder garantir el dret de l'alumnat a estudiar el valencià.

i. Tenir en compte que, tot i ser l'eix principal i identificador de la nació, no hem d'identificar automàticament llengua i nació: hi ha moltes persones catalanes que se senten o es poden sentir participants de la construcció d'aquest país, però que la seva llengua d'origen i de referència en sigui una altra.

2. Engegar polítiques per preservar i recuperar la memòria històrica i la identitat col·lectiva de les classes populars, el conflicte social i la lluita de classes. El coneixement de la història és una eina indispensable per entendre el present i pensar el futur.

a. Convertir l'espai públic en un espai de commemoració i memòria on es pugui resseguir la història de les classes populars amb itineraris temàtics, plafons, memorials, visites guiades o activitats didàctiques

b. Protegir, posar en valor i promocionar el patrimoni industrial per explicar el paper de la classe obrera, les seves lluites i les seves condicions de vida i laborals utilitzant el vincle passat-present per fer aflorar el sentiment de pertinença de classe i la continuïtat històrica.

c. Treballar per recuperar la memòria històrica del segle XX (Segona República, franquisme, transició, etc.) evitant els discursos simplificats, ensucrats i generalitzadors, i reivindicant la lluita de classes i la seva utilitat com a motor de progrés social.

d. Eliminar de l'espai públic qualsevol referència lligada a la negació dels drets individuals i col·lectius de la ciutadania com ho és la simbologia franquista o la vinculada a períodes i personatges compromesos amb el colonialisme, l'imperialisme o el tràfic d'esclaus.

e. Feminitzar els nomenclaturs municipals introduint noms de dones en les denominacions de carrers i places fins a assolir com a mínim el 50% de carrers feminitzats, sanejar-los de personatges menyspreables i recuperar, quan sigui possible, les denominacions populars.

3. Orientar la gestió del patrimoni cultural cap a la cohesió social i el reforç d'unes identitats locals inclusives i compartides, i garantir-ne la protecció i preservació.

a. Revertir la mercantilització que s'ha fet de molts elements i equipaments patrimonials (monuments, museus, centres d'interpretació, etc.) per orientar-los prioritàriament cap a les necessitats i interessos de les comunitats locals i els barris.

b. Utilitzar les exposicions temporals i les activitats didàctiques i divulgatives per posar en valor la història, les lluites, les formes de vida, les vivències o les aspiracions de les classes populars en l'àmbit local i territorial amb un discurs inclusiu que presti especial cura a la inclusió de la perspectiva feminista i de les persones nouvingudes.

c. Esmerçar-se, en el cas específic de museus o centres d'exposició d'art, per fer-los comprensibles al conjunt de la població tot evitant que es dirigeixin únicament a una minoria selectiva i molt formada.

d. Fer participi la comunitat local en la planificació dels museus i de la resta d'equipaments patrimonials i definir-ne col·lectivament els objectius, les temàtiques o els discursos.

e. Utilitzar les figures jurídiques de protecció del patrimoni de competència municipal (BCIL,

EPA i BPU) per garantir la protecció i conservació dels elements d'interès patrimonial de béns mobles i immobles públics i privats.

4. Treballar, en les festes i la cultura popular, per assentar unes bases sòlides on el teixit associatiu i les iniciatives particulars puguin bastir un projecte cultural enriquidor i alliberador per al conjunt de la població.

- a. Enfortir el suport a les entitats que organitzin festes populars com Sant Joan, Cap d'Any, Carnestoltes, etc.
- b. Acostar les festes i les activitats culturals a tots els barris del poble o ciutat amb l'objectiu d'enfortir-hi les relacions i de facilitar-ne la participació.
- c. Evitar que una sola entitat organitzi gran part de la festa i, per tant, promoure la participació de diferents entitats amb equilibri i igualtat de condicions.
- d. Establir convenis amb entitats locals, en lloc de contractar empreses privades per fer feines relacionades amb la festa major.
- e. Mirar que els diferents elements festius (bestiari, balls...) de la festa major no siguin propietat de l'ajuntament sinó de les entitats, a qui l'ajuntament ha de facilitar la feina com a promotores de cultura, una cultura que mai ha de dependre de l'ajuntament.
- f. Prendre consciència de l'herència de les nostres tradicions culturals i impulsar la recuperació dels elements culturals perduts.
- g. Expandir i acostar la festa major a tota la ciutadania perquè tothom la senti com a seva.
- h. Promoure la cultura popular i tradicional a les escoles per aconseguir que els infants en siguin un element clau i que se'n sentin protagonistes.
- i. Prohibir totes aquelles festes, celebracions i actes lúdics amb animals que pateixen maltractament físic i/o psíquic, com ara les atraccions de fires amb animals, correbous, festes amb animals vius, mercats, etc.
- j. Prohibir totes aquelles festes, esdeveniments i fires que no fomentin uns principis ètics bàsics (no violència, no discriminació...)
- k. Retirar els ajuts públics als esdeveniments que, entre els seus objectius, fomentin el lucre, el luxe, etc.
- l. Oferir diversitat d'opcions alimentàries d'acord amb la pluralitat de creences i pràctiques en aquest àmbit en les festes, fires i àpats populars organitzats per l'ajuntament i fomentar la seva integració en els restaurants, hotels, càmpings i comerços locals.

5. Posar les eines necessàries i fer polítiques actives de promoció de la creació artística i cultural orientant-la cap a la revisió crítica de l'entorn i la societat amb l'objectiu de crear una col·lectivitat d'individus lliures, crítics i creatius.

- a. Apostar per una cultura participativa que no entengui l'individu com un simple espectador sinó com un agent actiu en la pràctica artística i cultural (teatre amateur, tallers d'escriptura, de música o de qualsevol altra disciplina cultural i artística).
- b. Promoure espais informals de creació i expressió artística per a infants i joves per tal d'enfortir les xarxes comunitàries i buscant la col·laboració de la resta d'agents del municipi com per exemple centres escolars o escoles d'art i de música.
- c. Donar suport logístic, econòmic i formatiu a la creació artística del municipi i obrir-lo a persones i companyies amateurs i professionalitzades.
- d. Oferir espais i programació estable de tallers o cursos perquè les persones puguin crear i formar-se en els diferents àmbits de la creació artística i cultural (teatre, escriptura, ganxet, ceràmica, cultura popular, hip-hop, etc.)

6. Fer una política cultural orientada a la democratització de l'accés a la cultura per evitar-ne l'elitització i apoderar les entitats culturals com a agents de dinamització cultural i com a motors de canvi social. Més enllà dels efectes personals d'enriquiment personal hem d'interioritzar que la programació cultural és també generadora de cohesió social.

- a. No orientar exclusivament les polítiques culturals i la programació cap a les arts i les lletres (cultura acadèmica) sinó també incloure-hi la resta d'elements que configuren la cultura, com la diversitat cultural, la identitat local, els sistemes de valors, els costums o les tradicions.
- b. Generar dinàmiques de col·laboració entre les entitats fomentant el treball en xarxa i les relacions de solidaritat entre les diverses associacions.
- c. Fer una política de preus populars o de gratuïtat sempre que sigui possible en tota la programació i les activitats culturals del municipi, aplicant sempre la gratuïtat per a col·lectius en risc d'exclusió, per tal de democratitzar l'accés a la cultura.
- d. Introduir la diversitat cultural com a perspectiva transversal en la programació d'activitats, el foment de la creació o el suport a entitats culturals amb l'objectiu de generar una cultura inclusiva i plural que reflecteixi la composició i complexitat social del municipi.
- e. Promoure una cultura pròpia, integradora i de qualitat, que defugui l'espanyolització i tingui en compte la diversitat de públics existents al municipi tot evitant una programació únicament comercial i oferint possibilitats a noves companyies i projectes emergents.
- f. Incloure prioritàriament en la programació cultural de l'ajuntament els grups, persones o companyies del municipi.
- g. Atrevir-se a fer programació artística i cultural fora dels espais expressament pensats per a això (teatres, sales de concerts, etc.) potenciant la realització d'activitats al carrer i en espais permanents o efímers destinats a altres finalitats com fonts o locals comercials buits.
- h. Combatre la turistificació de la cultura no programant, o repensant-los si ja existeixen, esdeveniments culturals adreçats únicament a turistes i prioritzant en canvi les activitats culturals destinades al conjunt de la població.

- i. Implicar la societat civil en la defensa de la cultura catalana.
- j. Impulsar obertament l'autoorganització social i l'associacionisme mitjançant l'alliberament d'espai urbà, com hotels d'entitats autogestionats, i oferir tots els recursos i facilitats possibles a les entitats culturals del municipi perquè puguin desenvolupar les seves activitats.

7. Adequar i garantir l'existència d'equipaments, infraestructures i espais culturals municipals que resolguin les necessitats del municipi, de les seves entitats culturals i de la creació artística.

- a. Gestionar directament els equipaments culturals municipals.
- b. Fer plans d'equipaments culturals que prioritzin els dèficits principals i de més urgència a l'hora de fer-ne el desplegament.
- c. Reconvertir equipaments destinats al turisme en equipaments destinats a la població resident.
- d. Buscar solucions transitòries per establir i concretar opcions alternatives als equipaments previstos a llarg termini.
 - i. Impulsar casals de joves autogestionats, com a punt de trobada i de lleure, que permetin fugir de l'alienació en l'oci i organitzar-hi activitats, potenciant així els vincles i la cooperació tot compartint espais. Aquests casals alhora han de funcionar com a punts d'informació juvenil.
 - ii. Crear hotels d'entitats autogestionats.

8. Convertir les biblioteques municipals en equipaments dinàmics que esdevinguin centres difusors de cultura i que donin respostes a les necessitats del teixit social i comunitari del barri o municipi.

- a. Mantenir una programació estable d'activitats encarades a crear una societat crítica i emancipada (clubs de lectura, presentacions de llibres, tallers d'escriptura, d'oratorïa, d'informàtica, etc.)
- b. Ampliar horaris en èpoques d'exàmens i d'alta ocupació i estudiar la possibilitat d'habilitar una franja nocturna d'obertura.
- c. Crear i fomentar els hàbits de lectura entre la població local, especialment en nens i nenes des dels primers anys.
- d. Donar suport a la formació individual i autodidacta i a la formació acadèmica en tots els nivells, i oferir oportunitats per al desenvolupament personal i creatiu.
- e. Garantir l'accés de la ciutadania a tota mena d'informació de la comunitat.
- f. Facilitar l'aprenentatge en l'ús de la informació i dels mitjans informàtics i digitals per accedir-hi.
- g. Potenciar les activitats i els programes d'alfabetització per a totes les edats i participar-hi; i iniciar aquestes activitats quan sigui necessari.

- h. Potenciar les biblioteques escolars com a centres neuràlgics per a l'aprenentatge i l'educació.
- i. Potenciar la Biblioteca de Catalunya com a epicentre del sistema bibliotecari del país.
- j. Dotar-se de biblioteques públiques dimensionades a la realitat de cada poble, o reclamar-ne la construcció, en els municipis on no n'hi hagi.

9. Crear un registre de la memòria on es guardi una còpia digitalitzada de les obres (llibres) que es retiren del mercat, d'accés lliure i gratuït.

10. Fer polítiques actives de solidaritat internacionalista entesa com una acció política coherent, activa i conscient que parteix de la realitat per poder canviar-la denunciant l'ordre econòmic i polític, i les polítiques de cooperació actuals.

- a. Tenir sempre en compte, a l'hora de donar suport a polítiques de cooperació i solidaritat, que vagin encaminades a denunciar les injustes polítiques econòmiques, socials i nacionals dels pobles d'origen i a enfortir el moviment popular que des d'aquests països combat aquestes injustícies.
- b. Donar suport a les campanyes de boicot impulsades des del moviment popular i de solidaritat com la campanya BDS.
- c. Denunciar la violació dels DDHH de les empreses transnacionals catalanes i espanyoles i la seva actitud imperialista als països dels Sud impulsant o donant suport a campanyes ja existents.
- d. Fer polítiques de solidaritat encaminades a l'abolició del deute extern i a la reivindicació del deute ecològic, social i històric del nord respecte al sud.
- e. Fer polítiques de solidaritat encaminades a treballar per la dissolució de l'OTAN i de la UE per tal com són institucions militaristes i defensores dels interessos de l'imperialisme. Establir campanyes informatives i de rigor sobre els greus efectes de la UE a casa nostra (MAT, CIES, Crisi, negociació de drets socials, laborals i econòmics bàsics, pagament del deute...).
- f. Contribuir a la promoció de lluites justes i emancipadores d'arreu prioritzant, pel seu component històric, estratègic i d'arrelament a casa nostra, els següents països: Veneçuela, Cuba i països de l'ALBA, Colòmbia, Sàhara, Palestina, Kurdistan, Galizia i Euskal Herria.

8. SEGURETAT PÚBLICA

FEM UNS POBLES I BARRIS SEGURS

L'aposta per tendir cap a un model de barri, vila o ciutat més just, cohesionat i integrador porta inequívocament a repensar, també, quins han de ser els **mecanismes per garantir precisament la defensa de les llibertats i els drets humans**, i quina la manera de donar resposta a les diferents problemàtiques que puguin sorgir fruit de la convivència als diferents pobles i ciutats.

Viure segur és un dret fonamental i necessari. Per tal que la seguretat esdevingui un dret **cal transformar el model imperant i, com en molts altres àmbits, s'han de situar les persones al centre** de la política de seguretat donant resposta a les amenaces ambientals, alimentàries, de salut o en qualsevol altre àmbit social o de la vida.

Actualment, la política de seguretat posa al centre els estats i es basa en la defensa de la reproducció del capitalisme i per tant, dels interessos de les elits econòmiques i financeres. Tant és així que al Principat de Catalunya hi ha 1.700 agents de Brimo i Arro i la seva principal tasca són els desnonaments.

Viure en pobles i ciutats més segurs ha de ser una de les nostres prioritats. Un món segur va lligat a un món que proveeixi les necessitats bàsiques de les persones. Quan més la proveïm, més a prop estarem de la seguretat. Hi ha moltes classes de violències a les quals hem de fer front i fer visibles aquelles silenciades en la nostra societat, com la masclista, els assetjaments, el control, l'explotació laboral, la violència cultural... Les persones ens sentim segures si sabem que tindrem accés a l'educació, a la sanitat, a un habitatge digne i als subministraments més bàsics.

Que hi ha violència estructural ho demostra la diferència en l'esperança de vida entre un barri ric i un barri obrer. És imprescindible que treballem la seguretat de les persones des de la transversalitat, **i això implica que la seguretat de les persones no ha d'estar en mans de la policia**. Cal que estructurarem serveis i replantegem la policia per tal que aquesta no es percebi com un element repressiu al servei del sistema sinó com un element que ajuda a resoldre problemàtiques derivades de necessitats col·lectives.

De l'estadística publicada pel Departament d'Interior sobre l'evolució dels fets penals de l'any 2017 coneguts per la policia de Catalunya, es pot observar que de la totalitat dels fets delinqüencials un 85% corresponen a delictes contra el patrimoni, un 9% a delictes contra les persones i un 6% a delictes per al-

tres fets. És evident que el factor diferencial en relació a la seguretat dels pobles i barris va estretament relacionat amb la renda per capita.

Per propiciar aquest canvi de model cal:

1. Prioritzar aquelles inversions socials i actuacions, en clau municipal, que comportin una disminució de les desigualtats i problemàtiques viscudes per la ciutadania.

2. Denunciar i derogar les ordenances de civisme que tenen una mirada classista i tracen una arquitectura de la por i estigmatització de la pobresa i les desigualtats, que va paral·lela a una privatització de l'espai públic.

3. Desplegar un conjunt de programes i polítiques a molts nivells i amb mirada especial a la reinserció i a la garantia social posant especial atenció a generar anàlisis i actuacions de prevenció que permetin evitar o disminuir gran part dels delictes majoritàriament vinculats a la misèria i a la manca d'oportunitats.

4. Apostar, en les qüestions de convivència, per polítiques que vagin en el sentit de la mediació, l'acció social, la intervenció socioeducativa i comunitària. Cal apostar fermament per aquestes vies, fent plans transversals des dels serveis municipals d'aquests àmbits i posant-hi els mitjans i recursos necessaris. La policia municipal no ha de ser a tots els plans ni a totes les actuacions. Cal desplegar polítiques a llarg termini que eliminin la desigualtat i tot allò que causa delinqüència. La participació de la policia ha de ser només en aquelles actuacions en què es consideri que pot fer una tasca de suport i s'ha de supeditar al plantejament que facin els serveis socials i la mediació.

a. Donar preferència, en els problemes que són exclusivament temes de convivència, a la intervenció dels serveis de mediació o a la intervenció comunitària.

b. Orientar la policia perquè faci de suport a les polítiques dels serveis d'acció social, joventut i intervenció comunitària, i evitar en la mesura del possible la "policialització" dels plans i de les actuacions.

5. Incorporar en les pràctiques de les policies locals el plantejament de mediació-reparació. Abandonar el model de resposta reactiva als problemes de convivència i posar el focus a programar serveis que requereixin un seguiment durant un temps i que puguin tenir un caràcter preventiu.

a. Justificar la intervenció de policia en els problemes de convivència només quan hi ha associats problemes de seguretat.

6. Considerar imprescindible crear en els cossos policials una mirada diferent de relació amb la població que necessàriament ha de partir sempre de la idea de servei públic d'acord amb el ple respecte i promoció dels drets humans i fonamentals amb tota la població, sense que siguin acceptables actituds autoritàries precisament amb els col·lectius més vulnerats pel sistema, com ho són el col·lectiu de joves i persones racialitzades.

a. Fer de manera que la policia local no dificulti ni impedeixi l'ocupació de l'immoble ni que col·labori a fer-los fora en cas que hi hagi una ordre judicial, ni que la policia local sigui partícip en els desnonaments que van per via administrativa en habitatges de propietat pública.

b. Lluitar activament contra les màfies que intimiden les veïnes que ocupen, com Desokupa, i perseguir la convivència dels cossos policials.

c. Negar-se que la policia local acompanyi les empreses energètiques o d'aigua a tallar els subministraments de l'edifici ocupat.

7. Dotar-se de mecanismes de transparència i control de l'actuació dels cossos de seguretat respecte el compliment dels drets humans i les llibertats.

a. Implementar codis deontològics i de bones pràctiques als quals han de quedar sotmesos els cossos policials.

b. Fer un control del seu compliment mitjançant un comitè de seguiment deontològic.

c. Potenciar la transparència i el control en les actuacions policials mitjançant la geolocalització d'agents, vehicles o amb mesures tan senzilles com garantir que els agents vagin ben identificats, tant per davant com per darrere.

d. Crear observatoris locals de control i garantia dels Drets Humans amb funcions d'inspecció, denúncia i transparència en relació a les vulneracions de DDHH per part de la policia municipal.

8. Entendre com a fonamental que desenvolupem formacions dirigides a tots els funcionaris policials amb la finalitat de dotar-los d'eines que els permetin dur a terme la seva tasca amb ple respecte a aquests drets.

a. Crear plans de formació específics dirigits a tots els funcionaris policials amb la finalitat de dotar-los d'eines que els permetin desenvolupar la seva tasca amb ple respecte als drets humans.

b. Fer una formació continuada i obligatòria en clau feminista per al conjunt de treballadores de l'ajuntament, i d'una manera molt específica per als cossos de seguretat del municipi.

9. Garantir un model de seguretat preventiu per comptes de reactiu. Cal un model on el coneixement exhaustiu de les realitats específiques del poble, vila o barri, de les seves mancances i potencialitats regeixi la tasca dels serveis municipals d'urbanisme, serveis socials, educació, cultura... inclosa la policia local, com a garants de la seguretat. Els plans transversals que afecten diversos serveis municipals poden ser una bona eina per desenvolupar aquesta proposta.

10. Garantir un model de seguretat de proximitat, que respongui a les necessitats de les persones i que no silenciï les problemàtiques, sinó que les escolti, les analitzi i ens permeti fer mediació i comptar amb els recursos necessaris per tal de poder assolir solucions reparadores i que actuïn sobre l'arrel del conflicte.

11. Analitzar i revisar quin és el model tant de seguretat com policial, i concretar una alternativa tot fent una anàlisi de les necessitats existents i escoltant la ciutadania a través de processos de deliberació, debat, taules o auditories temàtiques ciutadanes. Des d'una posició de govern, l'elaboració d'un Pla de Seguretat i un Pla Director de la policia municipal pot ser una oportunitat per dur a terme aquesta proposta.

12. Denunciar els consells i les juntes de seguretat quan aquestes se centren únicament en la tasca dels cossos policials, no constitueixen òrgans de participació real i efectiva i esdevenen òrgans merament informatius.

13. Implementar meses interdepartamentals mitjançant canals individuals o multilaterals entre les diferents àrees que estan implicades en cada problemàtica.

14. Impulsar projectes concrets de cooperació entre les diferents àrees plantejant activitats concretes i senzilles que en potencien el treball.

15. Elaborar plans de captació policial específics tenint en compte les necessitats del municipi i no deixar aquests criteris únicament en mans de l'Escola de Seguretat de Catalunya.

16. Revisar els protocols d'actuació, en especial els relatius als procediments de contenció mecànica i ús d'armes per tal d'augmentar el respecte a la dignitat de les persones, preservar la seva integritat física i moral i per evitar les morts en contenció.

17. Demanar la dissolució dels grups especials d'intervenció dins de la policia local que no responen a les necessitats reals de la ciutadania, en especial, quan les funcions del grup, sota el pretext de l'ordre públic, impedeixen el legítim exercici del dret a la protesta i a la dissidència política.

18. Treballar per uns municipis antimilitaristes compromesos amb el desarmament i la promoció d'unes polítiques locals basades en la cooperació, el respecte, la igualtat i la cohesió social.

a. Fer totes les accions necessàries per evitar la presència de l'exèrcit en qualsevol centre educatiu i de formació i evitar també que sigui present en espais, fires o salons educatius, de formació o de lleure del municipi.

b. Fer totes les accions necessàries per evitar la presència de cossos policials -guàrdia urbana, policia local...- amb armes a les instal·lacions i les aules d'escoles, instituts, universitats, centres formatius o espais de lleure del municipi.

c. Promoure que els ens locals, en exercici de llurs atribucions i competències, prohibeixin les maniobres militars -aquelles que es vulguin fer en espais no estrictament militars- en tot el terme municipal inclosos els espais naturals, estiguin protegits per llei o no.

d. Prohibir, en un exercici de coherència amb els valors de la pau, els actes d'exaltació militar i de legitimació de la violència i de les armes, i no permetre les desfilades militars i altres actes d'aquest tipus en espais civils.

e. No autoritzar en cap municipi la participació i la presència d'avions de combat en exhibicions aèries, ni de vaixells de guerra en els ports o ens salons o certàmens navals.

f. Fer totes les accions necessàries davant del Ministeri de Defensa i de l'Institut d'Habitatge, Infraestructura i Equipament de Defensa per reclamar mitjançant els instruments jurídics pertinents el traspàs als ens locals que correspongui, i així recuperar per als municipis el patrimoni militar, el terrenys o les propietats de tipus immobiliari que es trobin en desús, a fi de destinar-los a usos públics de caràcter civil.

g. No concedir ajuts ni promoure activitats per part de l'administració local a la indústria militar a Catalunya, inclòs el suport a la recerca i al desenvolupament que estigui explícitament orientat al creixement de la indústria armamentista.

h. Promoure la presentació i l'aprovació d'acords, resolucions o mocions als ajuntaments que incloguin els aspectes anteriorment enumerats, tot posant l'accent en aquells que tinguin una incidència especial en la vida del municipi i el seu entorn.

9. BON GOVERN

POSEM LES INSTITUCIONS AL SERVEI DE LA VOLUNTAT I LES NECESSITATS DE LA MAJORIA

Al llarg del territori trobem ciutats grans, mitjanes i petites, així com pobles i viles de múltiples mides i en contextos molt diferents. Per nosaltres el municipalisme ha de ser una eina per ajudar a construir un país equilibrat territorialment i equitatiu socialment.

Apostem per un model d'acció i gestió política que traslladi el pes de les decisions a les institucions més properes a la població, creant així un nou model d'articulació territorial i institucional que permeti construir un país on visquin diferents realitats, respectant la idiosincràsia de cada realitat social, que es troba condicionada per diversos factors com el nombre d'habitants, els costums, les activitats econòmiques del municipi i l'entorn natural.

Hem de ser conscients que, tot i ser les institucions més properes a les persones, les estructures institucionals municipals presenten greus límits jurídics i polítics derivats de la seva pròpia arquitectura i de la seva dependència d'un marc jurídic i administratiu, el del Règim del 78, que fa que esdevinguin instruments encotillats al servei de les classes dominants i dels poders locals de torn, sovint poc útils per desenvolupar polítiques transformadores al servei de les majories socials.

La CUP afrontem la participació institucional als municipis des de la lògica que supera la gestió de les engrunes que el marc jurídicopolític de l'estat cedeix als municipis, tot assumint que el marc legal, econòmic i polític actual està dissenyat justament per impossibilitar qualsevol política transformadora i republicana. Per això som conscients, i més després dels fets d'octubre passat, que en determinats moments caldrà avançar a partir de processos que, quan sigui necessari, impliquin desobediència i conflicte amb el conjunt de poders que formen l'Estat espanyol i el capitalisme patriarcal.

Per això, més enllà de la gestió concreta, compromesa i eficaç de la institució, defensem que és imprescindible el protagonisme veïnal i popular, perquè les polítiques desplegades des dels municipis s'han de centrar en la consecució de sobiranes (productiva, alimentària, energètica, residencial, cultural, reproductiva...) que han de ser guanyades, i en alguns casos recuperades, per veïns i veïnes organitzats en autèntics moviments populars.

1. Prioritzar les polítiques de rescat davant les emergències socials, les polítiques feministes i de gènere, la creació d'ocupació i la defensa ambiental per davant de les polítiques de contenció i reducció del deute, explorant al màxim les llacunes de la Llei 2/2012 d'estabilitat pressupostària i dels pressupostos generals de l'Estat que limiten i coarten l'abast de les polítiques municipals.

2. Desobediència a "La llei de racionalització i sostenibilitat de l'administració local" (LRSAL), recuperant les competències recentralitzades per l'Estat espanyol i augmentant-les.

3. Desenvolupar la llei 9/2017 de contractes del sector públic, aprofundint amb els criteris feministes, inclusivament, mediambientals i de drets laborals en les noves contractacions i/o les revisions dels contractes existents:

a. Exercir les competències pròpies i defensar-les davant les centrals de compres i ens supramunicipals no legitimats per la democràcia directa, denunciant un model de finançament que buida de poder el municipi enfront de la lògica clientelar de Consells Comarcals i Diputacions.

b. Assegurar la igualtat en la prestació de serveis i en l'execució de polítiques públiques fent que siguin els municipis i no altres ens qui els presti i/o defineixi, defugint visions supramunicipals que obvien la diversitat i les singularitats de cada realitat local.

c. Introduir la perspectiva social, ecologista i feminista en la contractació pública: cal exigir la igualtat de tracte en els drets salarials i laborals a les empreses que facin contractes amb l'ajuntament.

4. A banda de l'augment de la despesa social cal adequar els serveis municipals a les necessitats que té cada ajuntament, ja que cal tenir en compte que no és millor el municipi que té més serveis sinó el que té els serveis que necessita. A més, cal tenir en compte la possibilitat de tenir serveis mancomunats amb municipis propers per tal de compartir despeses i també per poder oferir alguns serveis necessaris que en solitari no es podrien assumir, especialment en municipis petits.

5. Detectar des de la institució tots aquells processos transformadors ja existents i dotar-los de totes les eines i tot el suport institucional per facilitar-ne el desenvolupament.

6. Els Ajuntaments han de jugar un paper dinamitzador de projectes que tinguin com a finalitat la consecució de sobirania, impulsant dinàmiques col·lectives on conflueixin la participació directa de la institució i la participació política de les veïnes.

7. Estar presents allà on la comunitat pren decisions, comproment-nos-hi; cal fer mobilitzacions, crear espais de contrapoder, ocupar espais de poder i fortificar les seves conquestes, socialitzant béns i valors, i plantejant un treball coordinat amb altres forces polítiques que mantingui la independència de cada projecte però que ajudi també a fer visible l'existència d'un bloc que porti la voluntat popular a les institucions.

8. Desenvolupar mecanismes i instruments de participació popular directa que fugin de les dinàmiques de mera gestió municipal, ja que només així podrem avançar en veritables projectes de transformació dels nostres pobles i ciutats; ens comprometem a aportar equips d'assessorament tècnic, administratiu i jurídic als moviments populars que es puguin confrontar amb els arguments de l'aparell institucional que sovint oposen límits legalistes o tècnics per evitar polítiques transformadores que posen en qüestió els límits del marc legal vigent.

9. Començar a definir amb la praxi política noves estructures d'articulació territorial que substitueixin les actuals diputacions, consells comarcals i mancomunitats, unes estructures imposades que han servit i serveixen de xarxa clientelar que reparteix recursos públics amb criteris d'afinitat política. Les noves institucions han de partir de la idea de donar resposta a les necessitats sorgides del municipi i contribuir a impulsar les vegueries com a espais de coordinació.

10. Acabar amb la hipertròfia institucional que es tradueix en la creació i generalització de patronats en els diferents nivells territorials de l'administració. Cal una clarificació de les competències entre diferents administracions i del paper de cadascuna en la definició, la gestió i la prestació de serveis i polítiques públiques.

11. Lluita contra el neoliberalisme i les seves polítiques i pràctiques. L'Ajuntament eliminarà de l'àmbit municipal totes les estructures, programes, polítiques, línies d'actuació, projectes de caràcter neoliberal o de foment del neoliberalisme dins i fora de l'Ajuntament, per tal com són contraris a les funcions públiques i democràtiques i perquè han representat un veritable frau i boicot al servei públic durant tots aquests anys de govern. En especial s'eliminaran fórmules gerencials, jerarquitzades i de gestió per projectes de subcontractació, i es substituiran per formes col·legiades i laborals participatives i assembleàries, per la gestió directa, i per l'horitzontalitat interna en harmonia amb el control col·lectiu.

12. Acabar amb l'estructura empresarial de l'ens municipal. Cal l'immediat desmantellament de l'estructura empresarial creada pels governs municipals, que duplica estructures i provoca despeses importants en figures com ara les persones gerents, els directors/res generals, caps d'àrea amb més poder i capacitat de decisió que els càrrecs polítics escollits per totes i tots desnaturalitzant i fent opac el funcionament dels ajuntaments. Qualsevol organització pública ha de tenir com a màxima el servei a les persones i no la recerca de benefici.

13. La lluita contra la corrupció i les polítiques clientelars ha de ser un eix bàsic de la nostra acció municipal, promovent, si és necessari, auditories de la gestió i el deute, i reduint l'ús de tots aquells mecanismes institucionals que l'alimenten: gestió indirecta i òrgans dependents opacs i sense control públic. Per això apostem per una gestió directa i democràtica dels serveis municipals.

a. Lluitar contra la corrupció i el nepotisme, si és necessari mitjançant auditories, i denunciar les despeses sumptuàries de caire electoralista o amb finalitat clientelar. Sovint s'han malbaratat recursos públics en equipaments o infraestructures sobredimensionades, si no és que són innecessàries.

b. Controlar d'una manera estricta el compliment dels contractes de prestacions de serveis urbans.

c. Analitzar la transparència de dades i la seva publicació, actualitzada i entenedora.

14. Fer front al poder dels oligopolis energètics i a les empreses de serveis que fan negoci amb els béns naturals comuns (aigua, sòl, vent, energia solar...) i amb els serveis públics (gestió de residus, neteges...) desenvolupant els serveis de forma directa o buscant alternatives i prioritzant criteris de sostenibilitat, equitat i drets laborals en les noves concessions.

15. Promoure figures de proximitat com síndics de greuges municipals / locals per tal que tothom pugui expressar inquietuds i denúncies de la manera més lliure i segura possible.

16. Mesures que han de suposar que es garanteixi una informació municipal clara i objectiva, que es lluiti contra qualsevol forma de clientelisme i que s'estableixi un control popular de l'acció de govern.

- a.** Controlar els sous dels regidors i regidores. S'han de reduir els sous dels regidors per anivellar-los a la mitjana de sous de la població del municipi. Per aquesta raó, caldria una revisió immediata que estigui en relació amb el salari mínim interprofessional. També és imprescindible, en aquest sentit, la màxima informació pública en relació als ingressos i la renda dels regidors i regidores i dels partits:
- b.** Obligar a fer una declaració d'interessos dels regidors i regidores. Aquesta declaració s'haurà de realitzar no només en el moment d'acceptar el càrrec, sinó també en el de deixar-lo
- c.** Obligar que els regidors i regidores presentin la seva declaració de renda anual a intervenció, que igualment quedarà en el registre d'interessos sota custòdia de secretaria
- d.** Obligar que els partits polítics representats en el plenari, presentin anualment al secretari municipal o a l'interventor la declaració anual de despeses i ingressos del seu partit
- e.** Obligar que, en cas que els partits polítics representats a l'Ajuntament sol·licitin crèdits a una entitat financera, aquests es facin públics
- f.** Obligar que totes les dades que fan referència als ingressos dels regidors i regidores i dels grups municipals, siguin públiques al web de l'Ajuntament.
- g.** Impedir que es puguin acceptar càrrecs de confiança en l'Administració pública, que no hagin seguit un procés d'ocupació just. Per avançar cap a una societat més justa on tothom tingui les mateixes oportunitats cal impulsar polítiques de contractació de personal transparents i objectives que impedeixin l'aparició de pràctiques clientelars.
- h.** Exigir la transparència municipal i la lluita contra la corrupció. Els membres de la Candidatura d'Unitat Popular defensem la màxima transparència en la gestió municipal com a element vertebrador de la qualitat democràtica de l'Ajuntament.

10. SOBIRANIA TECNOLÒGICA

POSEM LA TECNOLOGIA AL SERVEI DELS DRETS FONAMENTALS DE TOTES LES PERSONES

Des de la CUP assumim les estratègies municipals per a l'apoderament digital, elaborades per un conjunt d'entitats agrupades sota l'apoderament digital.

La tecnologia, o l'activitat tecnològica d'una regió, influeix en el seu progrés econòmic i social. És per això que calen unes polítiques municipals que donin als municipis la capacitat de ser protagonistes de la seva activitat tecnològica i que no es limitin, com passa en l'actualitat, només a potenciar l'evolució tecnològica orientada per l'interès privat de les empreses líders del sector. Aquest protagonisme ha de servir per fer créixer una tecnologia oberta, de fàcil accés i sota control democràtic.

A més, la tecnologia ha inundat tots els aspectes de la vida diària de les persones, facilitant o limitant les llibertats personals. Per això, cal que l'administració no se'n desentengui i no només reguli adequadament l'ús de les tecnologies en aquests àmbits, sinó que també sigui exemplar vetllant per les llibertats de la ciutadania.

Cal que aquest apoderament tecnològic dels municipis ho sigui també per a les persones. En aquest sentit, posem especial èmfasi en la necessitat que les polítiques públiques s'elaborin sota una perspectiva de gènere a fi que es transformin en accions representatives de la diversitat existent en la nostra societat.

No s'ha de confondre el fet de ser sobiranes tecnològicament amb una administració pública que controli la tecnologia, sinó tot el contrari. La sobirania tecnològica s'ha de basar en tecnologies lliures: de lliure accés, ús, estudi i rèplica, que evitin, precisament, el control tecnològic. A més, la naturalesa d'aquestes tecnologies propicia que el seu disseny i desenvolupament es faci a través de xarxes d'agents on es poden combinar les capacitats tècniques amb el coneixement de les necessitats del territori i no recaigui únicament sobre l'administració pública la responsabilitat de fer evolucionar la tecnologia.

1. Consolidar un ecosistema d'infraestructura col·laborativa i oberta de tecnologies lliures.

- a. Proporcionar accés real a la ciutadania i a la societat en general a una oferta assequible i variada de serveis de telecomunicacions de la màxima qualitat, capacitat i neutralitat.
- b. Promoure ordenances municipals de desplegament de nova infraestructura com la proposada per Guifi.net, que promou amb la màxima agilitat i eficiència possible, estimula i maximitza l'eficiència de qualsevol tipus d'inversió i alhora assegura la seva sostenibilitat en relació amb l'ús que se'n fa, minimitzant així el cost per a l'administració pública i també per al ciutadà i la societat en general.
- c. Afavorir les xarxes comunals i obertes, incidint en la necessitat d'avaluació de l'impacte social i territorial dels desplegaments tenint en compte els possibles casos d'ús.

2. Desplegament de noves infraestructures per a serveis de comunicacions (existents o de nova generació com 5G i futurs).

- a. Impulsar el desplegament d'infraestructures d'accés (fixa i mòbil, existent o nova com 5G) a través d'una xarxa compartida pels diferents operadors.
- b. Facilitar la compartició d'infraestructura pública: implantació d'antenes o pas de cablejat en edificis i infraestructures públiques.

3. Contractació de serveis de telecomunicacions.

- a. Contractar serveis a companyies de telecomunicacions que no discriminin el trànsit, el filtrin o l'interrompin com en el cas del referèndum d'autodeterminació de l'1 d'octubre de 2017.

4. Internet dels Objectes.

- a. Promoure les iniciatives de xarxes Internet dels objectes obertes, lliures i neutrals.
- b. Contribuir a una arquitectura d'Internet dels objectes per a les ciutats que sigui oberta i interoperable.

5. Relació del programari lliure amb la ciutadania.

- a. Garantir que totes les webs i aplicacions municipals funcionen sense cap desavantatge amb programari lliure
- b. Utilitzar només formats i protocols oberts, amb especificacions públiques i que disposin de bones implementacions lliures.
- c. No incorporar a les webs municipals serveis de tercers basats en programari privat, o que permeten la recollida de dades per part de qui ofereix el servei. En general, no distribuir programari privat per cap via.
- b. No acceptar donacions de programari privat per part d'empreses privades, ni tampoc de maquinari que obligui a l'ús de programari privat per a un correcte funcionament. Aquest punt

és especialment important en el camp de l'educació.

6. Implantació de programari lliure a cada ajuntament.

- a.** Establir un pla rigorós de migració a programari lliure de tots els serveis d'informació de l'ajuntament.
- b.** Migrar l'ofimàtica interna a programari lliure, amb els corresponents plans de formació.
- c.** Vetllar perquè amb diners públics només es desenvolupi codi públic i assegurar en els nous contractes que es publiqui el codi sota llicències lliures. Dissenyar les integracions amb components privatis per tal que siguin temporals i fàcilment substituïbles.
- d.** Implantar els serveis essencials en ordinadors als quals els servidors públics tinguin accés com a mínim telemàtic.
- e.** No adquirir maquinari que no sigui plenament funcional sota kernels lliures, com per exemple Linux.
- f.** Migrar progressivament a programari lliure totes les aplicacions d'escriptori i el sistema operatiu dels ordinadors municipals.

7. Cooperació entre administracions i amb les comunitats de programari lliure.

- a.** Crear mecanismes de coordinació entre administracions que permetin mancomunar el desenvolupament i desplegament de serveis.
- b.** Prioritzar la participació en projectes ja existents, procurant que les millores realitzades quedin incorporades al producte original. Respectar les pràctiques i els codis de conducta de les comunitats en què es participa.
- c.** Afavorir la reutilització de solucions mitjançant la correcta documentació i la publicitat dels projectes.

8. Assumir l'open data per defecte.

- a.** Publicar sota llicències lliures i formats reutilitzables tota la informació pública generada o gestionada per l'administració local (des dels pressupostos municipals fins als temps dels semàfors, p.e.).
- b.** Estandarditzar els formats de les dades publicades entre diferents ajuntaments i administracions, facilitant així l'anàlisi creuada de les dades.
- c.** Publicar les dades crues generades per a la realització d'estudis finançats amb diners públics, de manera que es puguin comprovar els estudis o fer-ne de derivats.
- d.** Promoure la reutilització d'aquestes dades mitjançant una publicitat activa, una bona accessibilitat al web municipal i l'especificació de les llicències.

9. Garantir la privacitat de les dades de caràcter personal.

a. Administrar les dades de caràcter personal únicament dins de l'administració i seguint estrictes criteris de seguretat, garantint els mitjans tècnics i els coneixements per gestionar-les sense dependre de tercers.

b. Limitar la recollida de dades de caràcter personal a aquells casos en què prèviament s'han establert les finalitats concretes per a les quals seran utilitzades, minimitzant així la quantitat de dades personals que es recullen.

c. Implementar mecanismes per donar un màxim de serveis per conèixer, corregir o esborrar dades personals dels sistemes de l'administració i no només el mínim legal que exigeix la GDPR.

10. Posar en marxa programes de formació i capacitació digital per a la ciutadania, i reforçar els existents.

11. Promoure espais de connexió i ús tecnològic que ofereixin eines i recursos de manera gratuïta, i dotar de recursos als existents (biblioteques, centres cívics o telecentres).

12. Oferir programes pedagògics en coordinació amb centres educatius de diferents nivells que permetin abordar com treballar la tecnologia de manera inclusiva i respectuosa amb la ciutadania, introduint-hi la perspectiva de gènere.

13. Oferir formació tecnològica (inicial i avançada) a col·lectius amb risc d'exclusió social per motius socioeconòmics en temàtiques d'innovació tecnològica, en coordinació amb els serveis socials municipals.

14. Garantir que el personal de l'administració podrà acompanyar la ciutadania en la seva interacció digital amb l'administració a partir de programes de formació interna.

15. Reduir l'impacte mediambiental i promoure l'economia social i solidària.

16. Respectar els drets laborals de les persones treballadores involucrades en la fabricació, manteniment, recollida i reciclatge de dispositius electrònics.

17. Exhortar a una compra pública responsable que respecti els drets laborals en la producció de béns electrònics.

18. Assegurar la traçabilitat en origen dels dispositius per assegurar-ne la circularitat: reparació, renovació, reutilització, garantir el reciclatge final i la transparència de les dades sobre aquests processos.

19. Adoptar el compromís de donació dels dispositius a entitats socials al final del seu ús per allargar la vida útil dels dispositius i crear beneficis socials amb la reutilització.

20. Fer compra pública amb extensió de garantia que inclogui reparació i manteniment durant tot el període d'utilització per allargar la vida útil dels dispositius.

21. Promoure el coneixement sobre manteniment i reparació dels dispositius a les entitats pú-

bliques i als centres educatius (escoles, universitats).

22. Assegurar la interoperativitat: utilitzar formats oberts de fitxers com a eina per garantir l'accés a la informació sense obstacles i la bona interacció amb i entre els sistemes públics. A més, els estàndards que s'utilitzin han de tenir implementacions obertes perquè es verifiqui que funcionen amb prou varietat de dispositius o programari, incloent sempre una opció de programari lliure.

23. Un dels requisits a l'hora de comprar aparells tecnològics ha de ser que utilitzin estàndards lliures per realitzar la seva funció. D'aquesta manera s'eliminen les dependències respecte d'un sol fabricant.

24. Producció digital utilitzant llicències copyleft i Creative Commons que faciliti la reutilització de les obres artístiques i les produccions dels/de les creadors/es locals finançades amb fons públics, com a eines de cultura lliure.

25. Establir polítiques actives d'ús d'estàndards oberts i de migració a programari lliure, a partir d'una llista d'aplicacions homologades per a cada ús i funcionalitat requerides pel sector públic, i habilitar estratègies de reutilització, col·laboració i compartició d'esforços amb altres entitats públiques del món.

11. FISCALITAT JUSTA

AVANCEM CAP A UNA DESPESA SOCIALMENT COMPROMESA I UNA FISCALITAT PROGRESSIVA

El pressupost municipal, una eina econòmica que serveix per programar i planificar les despeses d'un ajuntament en funció dels ingressos previstos, està clarament inserit dins d'una lògica institucional. Tot i això, els pressupostos no són únicament un instrument tècnic, com sovint s'explica des de la institució, sinó que són un instrument amb una clara intencionalitat i incidència política. Així, dos aspectes especialment importants d'un pressupost són, a la part d'ingressos la fiscalitat i, a la part de despesa el model de prestació de béns i serveis. La fiscalitat permet analitzar i incidir en el model de recaptació d'impostos i taxes (lineal vs. progressiu) i la prestació de serveis incideix en la municipalització i internalització de serveis municipals (públic vs. privat). Cal tenir en compte que quan s'aprova el pressupost no només s'aprova el pressupost de l'ajuntament sinó el de tota la corporació, és a dir, també el d'òrgans autònoms, empreses municipals, etc.

Partint de la idea que un pressupost és un fet polític hem de vetllar perquè incorpori els principals valors i principis polítics que ens defineixen, com la justícia social, el repartiment de la riquesa i el treball, la municipalització de béns i serveis, l'austeritat com a forma de fer el màxim possible amb el mínim de recursos (i no l'austericidi), l'educació, la cultura com a espai de creació, la transformació i cohesió socials i temes transversals com l'aprofundiment democràtic, la transparència, les polítiques de gènere o la sostenibilitat.

Hem de ser conscients que el pressupost té uns límits legals molt definits. Un d'aquests límits els marca la Llei d'estabilitat pressupostària que obliga a no incrementar el pressupost municipal per sobre d'un % definit a partir del pressupost de l'any anterior. L'estabilitat pressupostària també marca on es pot destinar el romanent de tresoreria.

Al límit de l'estabilitat pressupostària cal sumar-hi la regla de la despesa, un càlcul força complex basat a no gastar més del que l'ajuntament ingressa anualment. Això implica que es poden tenir molts diners a la «caixa de tresoreria» derivats de romanents positius d'anys anteriors però per aquesta regla de despesa no es poden gastar segons criteris polítics sinó que han d'anar a amortització de deute o a

inversió sostenible perquè cap dels dos casos computa per la regla de la despesa.

Així doncs, des d'un posicionament d'esquerres, la CUP ha d'impulsar un pressupost municipal amb un augment de la despesa social i unes ordenances fiscals progressives per tal de fer una efectiva redistribució de la renda.

La fiscalitat progressiva té per objectiu racionalitzar la recaptació d'impostos i el cobrament de taxes i preus públics d'acord amb criteris de progressivitat, justícia social, cura del medi ambient, solidaritat i perspectiva de gènere. És un sistema de tarifació que té en compte criteris de renda a l'hora de determinar el valor a aportar de cada contribuent: a una major renda més contribució, i a una de menor menys. L'objectiu ha de ser que el màxim possible de persones entrin dins del sistema de tarifació. Com que el marge de maniobra que tenen els municipis en els impostos és baix, ja que venen determinats per la Llei d'Hisendes Locals, aquesta tarifació només serà possible aplicar-la a taxes i preus públics. Cal tenir en compte també el personal de què disposa cada ajuntament per aplicar-la a més o menys serveis.

Com a regla general, en el nivell de la fiscalitat municipal sempre és interessant tenir els impostos alts i les taxes baixes perquè mentre que els impostos sempre graven la riquesa o el patrimoni, les taxes serveixen per cobrir la prestació dels serveis bàsics.

Per llei, existeixen 5 impostos municipals: l'IBI (Impost sobre Béns Immobles), l'IAE (Impost sobre Activitats Econòmiques) i l'IVTM (Impost sobre Vehícles de Tracció Mecànica) són d'aplicació obligatòria, i l'ICIO (Impost sobre Construccions, Instal·lacions i Obres) i l'IIVTNU (Impost sobre l'Increment del Valor dels Terrenys de naturalesa Urbana) són d'aplicació voluntària. Els impostos representen entre el 50 i el 60% del total dels ingressos d'un ajuntament. De tots ells l'IBI és el més important.

A part dels impostos hi ha també les taxes i els preus públics. La diferència entre taxa i preu públic és que les taxes són l'aportació realitzada a canvi d'aquells serveis que només presta l'administració pública i els preus públics, en canvi, són aquells que presta l'administració pública en competència amb el sector privat. Aquesta diferència és important perquè la legislació diu que en el cas d'un preu públic l'administració no pot prestar un servei a un preu inferior (sí superior) al cost real del servei per no fer competència deslleial al sector privat. Això no sempre es compleix perquè implicaria fer un estudi anual de costos i a vegades políticament interessarà prestar un servei a un preu inferior al del preu de cost.

La recaptació d'una taxa, en canvi, no pot superar mai el seu preu de cost. La diferència principal, per tant, és que amb un preu públic un ajuntament pot fer negoci i amb una taxa no. A diferència dels preus públics, que estan subjectes al pagament d'IVA per no entrar en competència deslleial amb l'empresa privada, les taxes n'estan exemptes. Aquesta diferència s'ha de tenir en compte a l'hora de decidir si un determinat servei es presta com a taxa o com a preu públic ja que sovint la frontera entre un i l'altre és elàstica. Si no es pretén fer negoci interessarà sempre fer-ho com a taxa perquè com que no es repercuteix l'IVA, s'aconsegueix un preu més baix.

Una tercera categoria és la tarifa, que és un preu privat però amb la diferència que no entra dins del pressupost municipal (com sí que passa amb els preus públics i taxes). En termes de transparència una tarifa sempre serà molt més opaca que una taxa o un preu públic perquè és molt més invisible.

Com a objectius generals cal:

1. Redistribuir les dotacions pressupostàries prioritant les de matèria de serveis socials. A més, cal que aquests serveis s'ofereixin de forma municipalitzada sense donar peu a la lògica externalit-

zadora i privatitzadora del mercat.

2. Desplegar una política d'hisenda municipal basada en la justícia distributiva, a través de la tributació progressiva en totes aquelles taxes i preus públics on sigui possible fer-ho per capacitat administrativa i viabilitat política de cada municipi.

- a. Fer una tarifació al més progressiva possible per garantir que el màxim de persones entren dins de la tarifació, evitant que la majoria quedin al tram no bonificat de la tarifació.
- b. Evitar la descapitalització de l'ajuntament. L'objectiu és fer una redistribució i per tant les famílies amb més renda han de cobrir la part que deixen de cobrir les famílies amb rendes més baixes.
- c. Explicar correctament i fer molta pedagogia en el moment en què es decideix aplicar la fiscalitat progressiva.

3. Suprimir o rebaixar les taxes sobre serveis essencials ja que són ingressos que no tenen en compte la renda de la ciutadania i, per tant, repercuteixen més sobre qui menys té. Cal prendre aquesta mesura quan no sigui possible aplicar la fiscalitat progressiva.

4. Explorar i portar al màxim de les seves possibilitats la Llei d'Hisendes Locals en relació a l'IBI per fer-lo un impost més progressiu i redistributiu i permetre la mobilització d'habitatge buit.

- a. Aprofitar la Llei de Serveis Socials per aplicar bonificacions a l'IBI en funció de la renda introduint quan sigui possible criteris socials i de gènere, com les famílies monomarentals i monoparentals.
- b. Aprovar, com a mesura de pressió, encara que de moment sigui molt complicat poder-lo desplegar, un recàrrec de fins a un 150% de l'IBI als habitatges buits.
- c. Introduir l'IBI diferenciat en indústries i comerços amb major valor cadastral i apujar-lo al màxim possible per millorar-ne la progressivitat.
- d. Subvencionar amb una part de l'IBI a aquelles propietàries que posin a lloguer un habitatge a través d'una borsa pública de lloguer social.
- e. Subvencionar amb una part de l'IBI aquelles persones propietàries que posin en lloguer un habitatge a un preu entre el 20 i el 50% per sota del preu de mercat.
- f. Incrementar les ajudes per a l'emancipació de les joves.

5. Apujar l'IAE al màxim possible atès que és un impost que només paguen les empreses que facturen més d'un milió d'euros.

6. Utilitzar l'IIVTNU per gravar l'especulació i evitar que es converteixi en una càrrega afegida en cas de desnonament.

- a. Aplicar un tipus més alt de gravamen en les compravendes del tram de 0 a 5 anys.

7. Aprofitar l'ICIO per afavorir la rehabilitació d'habitatges i penalitzar la construcció d'obra nova.

- a. Apujar el tipus de l'ICIO al màxim (4%) i bonificar les obres de rehabilitació fetes en edificis de més de 50 anys o per a millores d'estalvi i eficiència energètica.
- b. Garantir que la rehabilitació sigui real i socialment beneficiosa introduint un límit de metres quadrats per poder ser beneficiari de la bonificació o exigint que la rehabilitació no impliqui un canvi d'usos de l'espai.
- c. Ser molt estrictes en les bonificacions per interès general que es fan d'aquest impost, ja que poden representar un cau d'amiguisme i d'intercanvi de favors.

8. Fer de la taxa de recollida, tractament i eliminació d'escombraries un incentiu per millorar la quantitat i qualitat del reciclatge.

- a. Introduir el pagament per generació de manera que qui menys recicli més pagui.
- b. Introduir criteris de recollida en comerços que beneficiïn els petits comerços i gravin fortament les grans i mitjanes superfícies.
- c. Valorar la possibilitat d'introduir criteris indirectes de renda aplicant un diferencial en funció de la tipologia de trama urbana i gravant més els barris de xalets que els d'habitatge compacte. La justificació s'hauria de fer en base al menor cost que implica fer la recollida d'escombraries en barris de trama urbana compacta.

9. La taxa pel subministrament d'aigua ha incentivar l'estalvi i ser al més progressiva possible en funció del consum.

- a. Eliminar els consums mínims de la taxa, que desincentiven l'estalvi i fomenten el malbaratament.
- b. Fer que els trams de consum siguin al més progressius possible evitant que la gran majoria d'habitatges estiguin al primer tram.
- c. Evitar sobrecarregar la part fixa de la taxa (quota de servei).

10. Aplicar bonificacions i exempcions de taxes i impostos municipals a les persones desocupades que no cobrin prestació de desocupació o cobrin una prestació baixa o assistencial i a famílies monomarentals i monoparentals, sempre en funció de la seva renda.

11. Explorar el màxim de les seves possibilitats les bonificacions possibles que ofereix la Llei d'Hisendes Locals i ser imaginatius a l'hora d'aplicar-les en els impostos i d'establir noves taxes.

12. Actualitzar periòdicament els valors cadastrals i evitar-ne l'actualització a través de coeficients correctors lineals. Tot i ser un tràmit llarg i força feixuc, que dura un any i mig aproximadament, és interessant sol·licitar la revisió cada 10 anys que és cada quan legalment es pot tornar a fer.

13. Crear una taxa amb l'objectiu de finançar la inspecció del parc d'habitatges, i poder detectar

així aquells habitatges buits que cal incorporar a les borses de lloguer municipals. Aquesta taxa només la pagaran els propietaris d'aquests habitatges (sempre que no hi hagi una raó excloent com, per exemple, gent gran sense recursos), i el cost de la inspecció el pagaria la propietat de l'habitatge en cas d'estar buit durant el termini que marqui l'ordenança fiscal.

14. Crear taxes per a la instal·lació de caixers automàtics a la via pública.

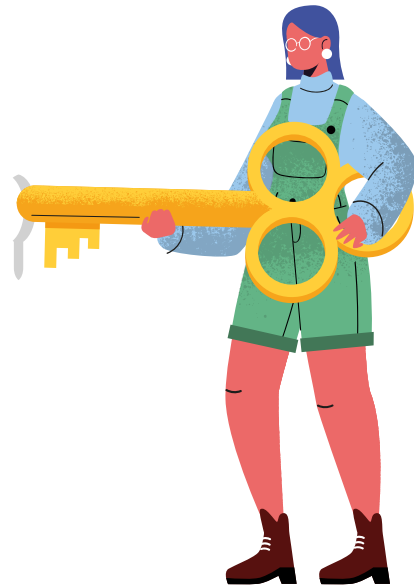
15. Introduir elements de fiscalitat ambiental en les ordenances fiscals municipals.

a. Introduir bonificacions a l'IBI i l'ICIO per a la instal·lació d'energies renovables i d'equipaments que fomentin l'eficiència energètica.

b. Anar amb compte a l'hora de penalitzar els vehicles més vells i/o contaminants en l'IVTM perquè això pot suposar perjudicar indirectament les rendes més baixes.

16. Avaluar l'impacte de la fiscalitat des d'una perspectiva de gènere.

17. Evitar el discursos fàcils d'abaixar impostos, i apostar per la fiscalitat progressiva amb perspectiva social, ambiental i de gènere per fer una fiscalitat municipal molt més justa que esdevingui un element de redistribució de la riquesa dins dels límits d'actuació d'un municipi en aquest àmbit.

12. HABITATGE DIGNE

DAVANT LA NOVA BOMBOLLA IMMOBILIÀRIA I CONSTRUCTORA, DEFENSEM EL DRET A L'HABITATGE

La suposada sortida de la crisi que va devastar la classe treballadora dels Països Catalans a partir del 2007 té avui un dels seus efectes més clars en la repetició d'una nova bombolla immobiliària. Aquesta vegada, però, centrada en l'alça dels preus del lloguers, que arriben a cotes impagables per al conjunt de les classes populars, les quals, a més, han sofert una pèrdua important del poder adquisitiu, la qual cosa ens aboca a una crisi d'habitatge en constant creixement.

Entre els motius que ens porten a aquesta situació hi ha l'herència d'un model residencial articulat a l'entorn de mesures desplegades durant els darrers 50 anys que han conduït a la mercantilització de l'habitatge. Aquest model neoliberal fa prevaler el benefici econòmic per sobre dels drets fonamentals de les persones. En aquest sentit, qualsevol govern o força que vulgui plantejar una política transformadora ha d'apostar de manera clara i sense embuts per recuperar la sobirania residencial, cosa que passa necessàriament per la desmercantilització de l'accés a l'habitatge. Aquest procés ha de ser el principi rector de tota acció política en matèria d'habitatge.

Aquesta lògica mercantilista que veiem en l'accés a l'habitatge també la podem traslladar a tots els altres usos que es fa del sòl. Això es tradueix en el fet que totes les intervencions, planificacions i projeccions que es fan al nostre entorn responen a la generació d'expectatives immobiliàries i al seu benefici. Cal revertir aquesta dinàmica i fer possibles uns barris i uns pobles habitables, que no responguin exclusivament a la lògica del benefici capitalista, sinó a les necessitats de qui els habita.

En aquest sentit, des dels nostres projectes municipalistes hem de:

Ampliar el parc públic d'habitatge, per tal d'incidir de forma efectiva en el preu i combatre aquesta emergència. Caldrà dotar els nostres municipis de les eines necessàries per satisfer aquesta necessitat, oposant-se a la venda de sòl públic i augmentant-ne la quantitat, i també dotant els programes d'habitatge públic de recursos suficients.

Dotar els nostres municipis d'eines de gestió d'habitatge, com poden ser els plans locals d'habitatge i les oficines d'habitatge, que ens permetin avançar cap a la reapropiació de la sobirania residencial i que ens donin eines per fer front a la lògica mercantilitzadora de l'habitatge.

Crear un fons municipal d'habitatge d'emergència, amb la creació d'eines legals que en regulin el funcionament i dotar el municipi d'un servei que gestioni i assessori els casos de pèrdua de l'habitatge i el procés de recuperació d'aquest.

Donar suport i defensar el dret a l'ocupació tant des de la institució com des del carrer, intentant aconseguir el màxim de regularització d'aquests habitatges, alhora que treballarem per l'erradicació de les màfies que s'estan lucrant amb la situació d'emergència habitacional.

Forçar els grans tenidors d'habitatge a incloure una part del de nova construcció i del que tinguin en desús **a la xarxa d'habitatge de lloguer social**.

Facilitar als petits tenidors d'habitatge a incloure'l a la xarxa d'habitatge social, ja sigui per la via de la incentivació fiscal o de la penalització de la tinència d'habitatge en desús.

Fomentar les alternatives al model de propietat privada, com poden ser les cooperatives d'habitatge o les cessions d'ús, la masoveria urbana o altres projectes comunals o col·lectius.

Fomentar la participació ciutadana en la gestió de l'urbanisme i l'abastiment de serveis, com a eines d'oposició i resistència a la lògica mercantilitzadora i a la lògica del benefici immobiliari a què responen habitualment aquestes accions.

Denunciar que l'actual marc jurídic en matèria d'habitatge no permet dotar-se de la cobertura legal suficient per dur a terme expropiacions definitives ni temporals d'habitatges buits i que, per tant, és urgent aprovar una nova llei catalana d'Habitatge que ho contempli i blindar les competències del Parlament i de les administracions locals en aquest àmbit.

Malgrat la voluntat transformadora de la nostra proposta política i l'escassa capacitat transformadora del marc legal i competencial al qual ens hem de cenyir en un consistori, les situacions d'emergència d'habitatge necessiten d'actuacions des de les institucions.

Pel que fa a aquestes actuacions, gran part de l'estratègia de treball a curt però sobretot a mitjà i llarg termini passa per l'augment del parc d'habitatge públic. Bona part de les mesures concretes, tant des del punt de vista de l'urbanisme, com de les modificacions o bonificacions en impostos, com altres, cerquen aquesta finalitat. És necessari plantejar, a llarg termini, la incidència sobre el preu de les rendes de lloguer als habitatges existents al mercat, és a dir, l'efecte moderador sobre els preus del mercat privat d'un percentatge important d'habitatge de lloguer públic en un municipi.

Així, la generació d'habitatge social és una urgència a tot el país i s'han de fer esforços en tots els sentits per aconseguir-ho. A més, tota política d'habitatge hauria de disposar d'objectius clars i mesurables, d'una dotació pressupostària suficient per desenvolupar-los, d'un compromís polític del ple de l'Ajuntament a llarg termini, i d'un seguiment i avaluació.

Per dotar-se d'aquest parc públic d'habitatge social és imprescindible abordar la mobilització de l'estoc d'habitatge buit. Alhora, en cas que fos necessari, també es poden establir mesures que pressionin la propietat privada i obstaculitzin que l'habitatge esdevingui un producte de mercat. Per això és

necessari l'articulació de serveis que es guïïn per principis públics, comunitaris i cooperatius.

Per tant, el treball en matèria d'habitatge que farem des dels ajuntaments es resumeix en els punts següents:

1. Crear eines municipals en la gestió de l'habitatge. Des del punt de vista de l'administració municipal i de la gestió de la problemàtica d'habitatge, cal que els municipis (o els consells comarcals si és el cas) es dotin dels mecanismes següents per fer front a la planificació i gestió de l'habitatge:

- a. Pla local d'habitatge, una radiografia del municipi que ajuda a l'hora d'abordar totes aquestes propostes; on es diagnostiqui l'actual situació i on es tracin les mesures estratègiques a mig i llarg termini per abordar les necessitats que se'n desprenen.
- b. L'Oficina local d'habitatge, per assessorar, donar suport i informació a les persones. En aquells municipis d'una mida suficient una de les eines possibles és l'oficina local d'habitatge.
- c. La Taula local de l'habitatge. Espai de treball compartit amb el teixit associatiu del municipi implicat en l'àmbit d'habitatge.
- d. Assessorament jurídic especialitzat en habitatge des de les OLH o els consells comarcals i defensa i suport a les veïnes que ho necessitin (cos jurídic especialista).

2. Abordar l'emergència d'habitatge des de la institució. Les persones que perden l'habitatge per trobar-se en situacions d'emergència econòmica i social recorren en primer lloc a l'administració municipal. Perquè el municipi pugui tenir habitatges d'emergència a disposició per fer front a les situacions d'emergència habitacional, i pugui poder-los usar d'una forma efectiva, cal plantejar-se les següents propostes (en l'àmbit municipal, de consell comarcal o de mancomunitat):

- a. Fons municipal d'habitatges d'emergència: Creació o manteniment d'un registre administratiu públic de titularitat municipal que inclogui els habitatges destinats (incloent-hi habitatges cedits per altres administracions o privats) a donar allotjament a les unitats de convivència. (Cal un percentatge específic entre un 7 i un 15%, depenen de grau de tensió habitacional de les viles)
- b. Registre de sol·licitants i Reglament d'adjudicació d'habitatges d'emergència. Cal crear un registre de sol·licitants d'habitatges d'emergència, gestionat des de l'Oficina d'habitatge o des de la regidoria que correspongui, i un reglament per a la seva adjudicació.
- c. Cal revisar aquest Reglament d'adjudicació d'habitatges d'emergència de manera periòdica per fer una anàlisi de totes aquelles situacions que estan quedant fora del Reglament. El Reglament ha d'incloure les persones en situació administrativa irregular.
- d. Habitatges de transició. Cal disposar d'un programa d'habitatge de transició adreçat a cobrir les necessitats que presenten les persones o famílies que han perdut l'habitatge i necessiten un recurs habitacional urgent i temporal mentre no accedeixen a una solució residencial estable. En aquest apartat, la municipalització dels anomenats hostels i residències d'estudiants amb usos turístics poden jugar un paper clau.
- e. Servei d'Atenció al risc de pèrdua de l'habitatge. Aquest servei s'oferiria des de l'oficina local d'habitatge o des de qualsevol altra finestra de l'administració.

f. Suport a comunitats. Les situacions d'emergència habitacional es produeixen de diverses formes i en entorns diversos. En molts casos cal esforçar-se en la realització d'acompanyament socioeducatiu a comunitats amb necessitats especials.

g. Programa d'intervenció en situació d'ocupació. L'objectiu d'aquest programa és aconseguir el màxim de regularitzacions dels habitatges ocupats amb un pla de treball que garanteixi la solidesa del procés, elaborar propostes per a la normalització dels subministraments als habitatges ocupats i treballar per erradicar les màfies que s'estan lucrant amb la situació d'emergència habitacional.

3. Augmentar el parc públic i mobilització del parc buit. La voluntat és fer prevaler la funció social dels immobles, i garantir el dret i l'accés a un habitatge digne, augmentant el parc públic de lloguer social i alhora combatent la mercantilització i l'especulació que les entitats financeres estan duent a terme amb aquest dret bàsic.

a. Oposar-se a la venda de sòl públic i a la seva permuta i tendir a augmentar-ne la quantitat disponible

b. Elaborar una Diagnosi i un Cens. L'objectiu és tenir localitzats els habitatges desocupats en un municipi concret i conèixer el seu estat físic, jurídic i econòmic amb relació al seu possible lloguer assequible.

c. Aprovar una Ordenança municipal reguladora del procediment sobre verificació d'habitatges buits. Es defineix com a habitatge buit l'habitatge que roman desocupat permanentment, sense causa justificada, per un termini de més de dos anys.

d. Adquisició d'habitatge. Dret de tanteig i retracte des de cada municipi. Demanar a la Generalitat que, seguint el Decret Llei 1/2015 de mesures extraordinàries i urgents per a la mobilització d'habitatges provinents d'execució hipotecària, exerciti aquest dret en benefici del municipi, tal com preveu l'esmentat decret.

e. Establir convenis de col·laboració amb grans tenidors per a la incorporació d'habitatges a la xarxa d'habitatges de lloguer social i per fer complir el compromís de les entitats financeres amb la seva vocació i principis corporatius de responsabilitat social.

f. Fer un ús limitat de l'expropiació temporal d'habitatges buits. Cal tenir present que en aquest cas estariem expropiant temporalment (costos econòmics) i adequant els habitatges posteriorment (més costos econòmics) tan sols per aconseguir durant un temps uns habitatges que en un futur tornaran a mans dels seus propietaris. Per això, cal que l'expropiació temporal sigui d'un mínim de 20 anys.

g. Construcció d'habitatge L'activitat promotora d'habitatge s'ha d'adreçar al lloguer assequible per a una franja de llars amb ingressos baixos i mitjans. Malgrat considerem que la millor opció és posar al mercat l'habitatge ja construït, és molt possible que calgui continuar amb l'activitat promotora de les empreses municipals d'habitatge (si existeixen), sempre adreçada al lloguer. Per això, considerem important crear una Promotora pública mancomunada en clau vegueria, comarcal o municipi.

4. Facilitar la mobilització d'habitatges de petits tenidors. Facilitar als petits tenidors d'habitatge a incloure'l a la xarxa d'habitatge social, ja sigui per la via de la incentivació fiscal o de la penalització

de la tinència d'habitatge en desús.

- a. Borsa de mediació en el lloguer. Aquest tipus de borses o programes poden assolir els millors resultats si es combinen amb un conjunt de mesures penalitzadores a l'habitatge buit o desocupat.
- b. Programes de rehabilitació d'habitatge a canvi de cessió en lloguer cercant la finalitat social de cessió temporal de l'habitatge a una família amb risc d'exclusió residencial. Impulsar aquest programes des d'una iniciativa municipal transversal: Urbanisme, Foment de l'Ocupació i Serveis Socials.
- c. El tancament dels milers d'habitatges d'ús turístic i la seva incorporació en el mercat de lloguer (amb prioritat al lloguer social) suposaria una ampliació considerable del parc d'habitatges i una reformulació de les condicions d'accés a aquest.

5. Aplicar mesures penalitzadores. Les mesures penalitzadores es combinen necessàriament amb totes les mesures de mobilització del parc buit anteriorment descrites i entren en acció en el cas que la propietat es negui a fer complir la funció social dels habitatges i els mantingui injustificadament desocupats.

- a. Recàrrecs en l'IBI dels habitatges buits. El recàrrec pot ser de fins al 150 % de la quota líquida de l'impost. Cal que l'habitatge estigui registrat com a habitatge buit segons ordenança.
- b. Expedients per a la utilització anòmala i sancionadors. Les previsions de la Llei 18/2007, del dret a l'habitatge, permeten evitar la utilització anòmala com a buits dels habitatges que s'hagin detectat com a desocupats.

6. Mesures urbanístiques i noves formes de tinença. Des del municipi, i mitjançant els plans generals i plans parcials, cal incloure en el planejament urbanístic la necessitat d'habitatge social públic, raó per la qual treballarem amb les següents propostes:

- a. Nova construcció: reserva del 50% dels metres horitzontals per a habitatges de lloguer social en construccions i grans rehabilitacions de més de 600m².
- b. Impuls de la masoveria urbana. Crear una borsa de masoveria, gestionada per l'Oficina Local d'Habitatge. Oferir assessorament jurídic i redacció del contracte de masoveria; assessorament tècnic i supervisió tècnica de les obres, exempció del pagament de la taxa d'obres; assegurança multirisc i mediació entre les dues parts perquè arribin a l'acord més beneficiós.
- c. Impuls de les cooperatives d'habitatge en aquells casos en què es justifiqui la seva finalitat social amb un estudi previ. Posar en disposició des de l'Ajuntament el sòl per construir habitatge més assequible en règim de cooperativa, i oferint assessorament i exempcions.
- d. Concepció de l'habitatge més enllà de l'espai en si: serveis bàsics i serveis públics. Garantir el subministrament d'aigua i energia a tots els habitatges del territori. Serveis públics de qualitat (escoles, hospitals, serveis socials) propers a l'habitatge i a l'abast de les famílies. Garantir l'accessibilitat als habitatges i la mobilitat de les famílies, xarxa de transport públic que abasteixi les activitats quotidianes.

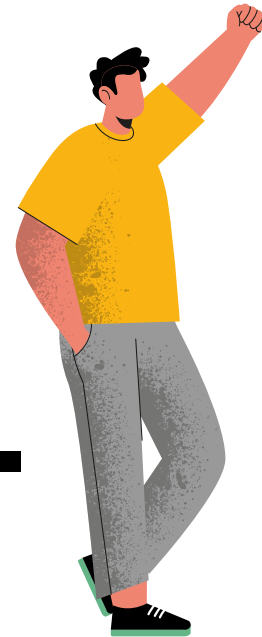

7. Fer front als desnonaments. L'habitatge és un dret i no un privilegi, i per tant cal treballar perquè cap persona ni família es quedi al carrer ni un sol dia.

- a. Prohibició de desnonar per motius econòmics els habitatges habituals. Moratòria immediata de tots els desnonaments d'aquestes característiques.
- b. Aturar els desnonaments mitjançant la intervenció dels serveis socials municipals i mediació entre les entitats bancàries i els afectats per tal d'aconseguir lloguer social.
- c. Protecció dels inquilins. Els habitatges socials no estaran sotmesos a la LAU i s'establirà un règim de tinença estable i de llarga durada basada en la cessió d'ús.

8. Facilitar l'accés a l'habitatge per a persones amb diversitat funcional i malaltia mental. Promoure una legislació per garantir l'accés en igualtat de condicions a totes les persones amb diversitat funcional que requereixin un habitatge adaptat.

- a. Definir programes orientats a l'adaptació progressiva de totes les promocions d'habitatges perquè compleixin els paràmetres tècnics d'accessibilitat. Això inclou la dotació de preinstal·lacions domòtiques i d'eficiència energètica i autosuficiència.
- b. Creació d'una xarxa pública de pisos tutelats per garantir l'autonomia i la integració social en igualtat de condicions a totes les persones amb malalties mentals que ho requereixin.
- c. Augmentar el nombre de places de les residències adreçades a les persones amb malalties mentals greus. Residències no tancades que permetin la relació dels malalts amb el seu entorn.

13. MUNICIPALIT- ZACIONS

RECUPEREM LA GESTIÓ I EL CONTROL PÚBLIC I POPULAR DELS SERVEIS, EQUIPAMENTS I ELS RECURSOS COL·LECTIUS

Ja des d'abans de la darrera crisi econòmica i financera, els serveis públics han estat en el punt de mira de l'avançada capitalista. Si bé els processos durs de privatització es van iniciar als anys 80, ara s'intenta traspasar al mercat per vies indirectes el poc que queda en mans públiques: això significa a la pràctica sotmetre a la lògica dels beneficis privats, la prestació de serveis imprescindibles per a la garantia de drets fonamentals.

Els serveis públics i els equipaments municipals no han estat una excepció i ens trobem que els nostres municipis presten serveis de manera majoritàriament a través de criteris de mercat, ja sigui amb formes de gestió que es regeixen pel dret privat, o bé directament gestionats per empreses privades.

Això fa que sovint la prestació del servei depengui de la rendibilitat econòmica que tingui. Això té un impacte nefast per les classes populars. Hi perd tothom quan la recerca del benefici privat és el principi rector en la prestació de serveis públics o en la gestió dels equipaments municipals: perdem en drets, perdem en universalitat, perdem en qualitat i perdem també en qualitat laboral.

La gestió dels serveis públics ens ha d'importar perquè el model de prestació de serveis públics que es triï té implicacions directes en les nostres vides. Per això, a curt termini, el nostre objectiu principal és la municipalització dels serveis públics i dels equipaments.

Som conscients que, en aquest entorn, col·lisionen dos models de societat: el propi de la reproducció del capital: agressiu, autoritari, explotador i altament desposeïdor de la riquesa col·lectiva; per altra banda, el de la societat que aspira a construir un entorn social del "bon viure".

Proposem la municipalització dels serveis públics i els equipaments no només per gestionar de manera més transparent i millor sinó per:

Garantir més drets a les veïnes, i fer l'accés als serveis públics equitatiu, tendint a la universalitat i no condicionat als recursos econòmics dels quals es disposi. Per exemple, la municipalització del servei d'abastament d'aigua ha de servir perquè tota la població amb independència dels seus recursos econòmics hi tingui accés.

La cerca del benestar de la comunitat. Cal acabar amb criteris com la recerca del benefici privat i de guanys en la prestació del servei ja que normalment són a costa de rebaixar la qualitat del mateix. No ens valen fórmules de prestació pública i privada mixtes, els serveis que paguem entre totes i tots volem que reverteixen en la millora de les condicions materials de vida de la classe treballadora i les classes populars.

La proximitat en la prestació i la vocació de servei comunitari adreçat, sense discriminacions, a totes la població del municipi.

La millora de les condicions laborals de les persones treballadores que presten aquests serveis. La garantia de condicions de treball dignes. La seguretat de que l'administració municipal ha de generar llocs de treball dignes.

És imprescindible l'equiparació de totes les persones treballadores que presten un servei públic, sigui com a mestres, infermeres o metges, i siguin de qualsevol administració pública o una empresa privada que presta el servei

El control i la participació popular en la planificació del servei i en la gestió. Entenem que ara és el moment per recuperar la propietat, per reapropiar-nos col·lectivament dels recursos que s'han anat cedint al mercat. Aquesta reapropiació és imprescindible per avançar en la construcció de les sobiranes.

No pretenem municipalitzar serveis i equipaments per gestionar-los amb els mateixos paràmetres amb els que es mou el món privat. Defensem que els processos de reapropiació dels recursos públics, en mans privades, han de sustentar-se per processos que busquen clarament que les classes populars adquirim més drets: sanitaris, sobre l'habitatge, respecte els subministraments bàsics, laborals, respecte a la socialització de les cures, etc. Per fer-ho, aquests processos s'han de poder orientar a la construcció de sobirania en diversos àmbits.

Avançar en la lluita per la sobirania és un element clau d'aquest programa polític. La conquesta de sobiranes és imprescindible per a poder afrontar amb èxit un programa de ruptura amb l'estat i, a la vegada, definir les línies bàsiques de construcció d'un model de societat alternatiu.

L'estratègia per recuperar els serveis públics, per municipalitzar, i en la lluita pel control públic dels equipaments s'ha d'orientar per aquesta brúixola que ens permet establir els elements centrals:

Municipalització plena dels serveis que, en l'actualitat, l'ajuntament ofereix en règim de concessió. La propietat col·lectiva dels recursos productius i el sistema de producció i reproducció. El nostre plantejament per als serveis públics municipals rebutja contundentment la propietat privada dels mitjans de producció i la feminització de les tasques reproductives i de cures que són la base del procés d'explotació. Amb gestió directa dedicarem el marge de benefici empresarial a generar ocupació, reduir despeses i millorar el servei. De la mateixa manera, es reduirà la jornada laboral a 35 hores setmanals sense reducció retributiva (amb independència de la legislació vigent) per la creació de llocs de treball. Mentre no es puguin municipalitzar, els plecs administratius establiran:

plantilla obligatòria mínima pel desenvolupament d'un servei, així com les hores de treball i retribucions. Les activitats que per qualsevol circumstància encara no es puguin municipalitzar tindran una retribució igual a la que correspondria amb el desenvolupament directe del servei. Els nostres serveis públics els volem de propietat pública, els volem de gestió i provisió pública i fora del mercat! Els nostres serveis públics de propietat col·lectiva!

Orientats a la distribució universal. El sistema de distribució ha de contemplar que totes les persones tenim el dret a existir i a poder tenir una vida digna amb independència de si estem o no vinculades al mercat de treball i si fem o no mèrits productius. Això significa que totes les persones hem de poder cobrir totes les necessitats fonamentals. La municipalització implica un control absolut de l'ajuntament sobre els preus que s'apliquen –i, per tant, la possibilitat de l'abaratiment o la gratuïtat per garantir-ne la universalitat. La universalitat significa que tothom en pot fer ús independentment dels seus ingressos i representa unes millors condicions de treball per als professionals que hi treballen.

La implicació de les persones en la presa de decisions és imprescindible per aconseguir una gestió del poder de manera radicalment democràtica. Que participem, que ens impliquem, que no restem passives ni al barri, ni al nostre lloc de treball.

Resulta evident que **per generar una alternativa, la potenciació d'allò col·lectiu ha de ser el motor.**

Als nostres municipis hi ha 5 àmbits d'actuació urgents que tenen un impacte molt directe en el dia a dia de les classes populars i, sobretot, de les dones. 5 àmbits d'actuació on engegar o continuar en algun cas processos de sobirania, de recuperació de propietat i de drets com són:

1. Municipalitzar el servei d'abastament d'aigua. Només amb una gestió 100% pública i directa pels ajuntaments es pot assegurar un servei universal i de qualitat. Mitjançant la gestió municipal directa del servei de subministrament d'aigua podem garantir que guanyem drets.

2. Municipalitzar i replantejar el tractament dels residus i dels serveis municipals (neteja, eco-parcs, etc.) és imprescindible per una gestió no explotadora del medi ambient.

3. Repensar l'abastament municipal d'energia, per uns pobles i ciutats més sostenibles i de distribució universal. Els municipis són clau per avançar en la construcció de sobirania energètica: municipalitzar la xarxa de distribució elèctrica i aplicar a nivell de ciutat el balanç net o qualsevol altre que se situen en aquesta senda de garantir la universalitat i democratització de les energies així com el respecte al medi ambient.

4. Municipalitzar les escoles bressol municipals per garantir la socialització d'una part de les tasques de cura que habitualment assumeixen les dones.

5. Municipalitzar els serveis socio-sanitaris i de dependència municipals en absència d'una xarxa pública única i no concertada que garanteixi l'equitat d'accés. Les residències, moltes d'elles ja són municipals o on el municipi hi participa juntament amb altres administracions i/o ens privats. En aquest sentit, i mentre no es pugui generar un sistema sanitari únic i de gestió directa, titularitat i provisió 100% pública (integrat pels socio-sanitaris i la salut mental), aquests serveis s'han de municipalitzar.

14. ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

CAMINEM CAP A UNA ECONOMIA AL SERVEI DE LES CLASSES POPULARS

L'economia social i solidària (ESS) és el conjunt d'iniciatives socioeconòmiques que tenen com a objectiu resoldre necessitats de qui les impulsen i/o de la societat per sobre de l'ànim de lucre. Es gestionen de manera democràtica, actuen seguint valors com la igualtat, la sostenibilitat i la solidaritat, i pretenen contribuir al canvi social.

Sovint s'organitzen en cooperatives de tota mena, d'altres vegades com a societats laborals, associacions, fundacions o alguna altra forma jurídica. Estan presents en tots els sectors productius i en totes les fases del cicle econòmic: en la generació i la gestió dels recursos adopten la forma de béns comuns, també anomenats el procomú; en la producció adopten la forma del treball cooperatiu i autogestionat; en la comercialització prenen forma de comercialització justa; en el consum són el consum responsable; en les finances són les finances ètiques; en la circulació creen les monedes comunitàries, etc.

Des de la dècada de 1980, l'economia social i solidària ha crescut arreu del món i també a casa nostra, si bé la seva importància econòmica encara és modesta. Catalunya compta amb iniciatives d'ESS referents com La Fageda, Coop57, Som Energia, Suara, Fundació Surt, GATS, Mol-Matric, Col·lectiu Ronda, Ecos...

La majoria d'iniciatives d'economia social i solidària (ESS) estan vinculades a territoris locals i poden ser un actor important d'un model alternatiu de desenvolupament local que distribueixi de manera equitativa la riquesa, que incorpori la perspectiva feminista i sigui inclusiu, que resisteixi a les tendències homogeneitzadores del capitalisme global, que recuperi i democratitzi sobirania vinculades a necessitats vitals (alimentació, energia, comunicacions, finançament, cures...)...

Quatre són les principals característiques d'aquesta altra manera d'entendre el desenvolupament local: és **comunitari** (la comunitat no és desenvolupada, sinó subjecte que desenvolupa); és **integral**

(genera riquesa econòmica però també d'altres tipus: vincles, cures, coneixement...); és **endogen** (aprofita els recursos propis, tant tangibles com intangibles, sovint infrautilitzats), i és **autocentrat** (prioritza satisfer les necessitats locals amb recursos locals).

Un govern municipal que vulgui desenvolupar el municipi des d'aquest paradigma podrà fer servir diverses formes d'ESS, juntament amb altres instruments com el sector de PIMES més arrelat al municipi o el mateix Ajuntament i les seves empreses públiques. Motivar, facilitar, connectar i pressionar són els principals rols d'un ajuntament per promoure l'ESS.

L'ESS està subjecte a tres maneres diferents d'interpretar. Una primera és la que podem anomenar la mirada neoliberal, que analitza l'ESS des de la condescendència i l'escepticisme donant-li un rol marginal respecte a l'economia capitalista i que la tolera sempre que no representi un perill per a l'economia dominant. Aquesta visió en sol fer una instrumentalització perquè qüestiona la gestió democràtica i el compromís social inherent a l'ESS i la redueix únicament a una manera de generar ocupació. Aquesta és la visió que normalment inspira les administracions i polítiques públiques. L'altra mirada és la socialdemòcrata — en el sentit neokenyesà — que entén l'ESS com una forma per donar un rostre més humà al capitalisme fent-lo més plural i on l'economia capitalista no deixi evidentment d'existir, però que l'ESS, juntament amb l'economia pública, contraresti una mica la precarietat que genera el capitalisme. I, finalment, la tercera mirada és la postcapitalista, que concep l'ESS com un embrió d'una nova economia que superi el capitalisme i és en la qual haurem de situar qualsevol política de promoció de l'ESS des dels municipis. Això vol dir que no hem de veure l'ESS com una economia marginal, paliativa o reparadora, tampoc com la simple suma d'unes empreses regides per unes normes particulars, sinó com una **economia sencera** (que és producció però també distribució, consum, finançament, circulació monetària, gestió de recursos...) i **diferent** de la capitalista, que no busca adaptar-s'hi, sinó superar-la.

La CUP, com a organització socialista i, per tant, de classe, ha de formar part i donar suport a totes aquelles iniciatives i lluites que serveixin per recuperar drets i poders a la classe treballadora de la qual forma part de manera indissoluble. Així, la lluita pels drets laborals és una resposta a les necessitats materials alhora que ens permet apoderar el subjecte essencial per a la transformació de la societat. Considerem fonamental la classe treballadora com a motor de transformació revolucionària. Cal, doncs, promoure l'autogestió com a mitjà i fi en l'economia i en la societat, com a garantia dels drets socials i de la cura de la vida, en comptes de l'especulació i del creixement econòmic. Així, creiem necessària la combinació d'un sector públic fort, on els municipis tenen molt a fer i a dir, amb els sectors estratègics de l'economia i amb participació en la gestió dels treballadors i les treballadores en el desenvolupament de l'ESS.

Tot això sense oblidar la situació d'emergència social en la qual ens trobem i on cal que els ajuntaments es converteixin en agents actius de creació d'ocupació i de combat contra la precarització. Planificar estratègicament (a través de plans locals) per potenciar sectors emergents (de base solidària i cooperativa) en base a la igualtat i la justícia social, amb treball de qualitat, diversificat i sobre la base d'una economia al servei de les persones. I cal fer-ho implicant el màxim d'agents socials i econòmics del territori (taules contra la crisi) per superar una realitat que afecta un gran nombre de capes de la població. Mesures de "xoc" necessàries, però que permetin assentar les bases d'un nou model econòmic, de relacions laborals, de respecte pel territori i de proximitat.

Juntament amb tots aquests elements, la contractació pública té una gran transcendència en la nostra economia, tant qualitativament com quantitativament, i la posició privilegiada que ostenta l'administració pública en aquestes relacions bilaterals de la contractació la converteixen en un escenari

adequat per a l'aplicació de polítiques socials, mediambientals, laborals i feministes.

Les clàusules socials en la contractació pública serveixen per incorporar als procediments contractuals objectius de política social, de tal manera que no solament contemplin el benefici econòmic.

Les polítiques sostenibles promouen la inclusió de clàusules socials, ètiques i mediambientals que pretenen transformar la contractació pública en una eina per generar un impacte social que acabi beneficiant els col·lectius més vulnerables i les persones en risc d'exclusió social.

Les Contractacions Públiques Socialment Responsables es refereixen a les operacions de contractacions que tenen en compte alguns dels aspectes següents: oportunitats d'ocupació, treball digne, compliment dels drets socials i laborals, inclusió social (incloses les persones amb diversitat funcional), igualtat d'oportunitats, criteris de sostenibilitat mediambiental, comerç ètic, igualtat de gènere i acció positiva, responsabilitat social de les empreses, etc.

Cal trencar amb el punt de vista economicista de la contractació pública, basat només en el preu, per donar-li una perspectiva social, mediambiental, de gènere i de respecte als drets laborals, i utilitzar-la com a eina de progrés social. Per aconseguir aquest objectiu caldrà aplicar mesures de seguiment i control en l'execució dels contractes per part de l'administració, així com preveure sancions i criteris de resolució del contracte en cas d'incompliment.

A partir d'aquesta conceptualització de l'economia i la contractació pública un ajuntament podrà utilitzar l'ESS i la resta d'eines que té a l'abast com un instrument per:

1. Gestionar serveis municipals comunitaris quan no sigui viable o recomanable la seva municipalització, com el servei d'abastament d'aigua potable, el funcionament de centres cívics o culturals, el servei d'atenció domiciliària, etc. .

2. Incorporar la perspectiva de gènere en les polítiques públiques d'ocupació dels nostres municipis

a. Fer formació específica en desigualtats de gènere i drets del col·lectiu LGBTI, des d'una perspectiva feminista, al personal dels serveis locals d'ocupació

b. Incorporar la perspectiva de gènere en totes les fases del procediment d'inserció laboral i garantir una representació equilibrada de dones i homes en els programes i les actuacions que es duguin a terme.

c. Establir mecanismes perquè les empreses hagin d'adoptar mesures per diagnosticar i eliminar la bretxa salarial i per fixar retribucions i complements d'una manera transparent i amb perspectiva de gènere.

d. Impulsar mesures que afavoreixin la implantació de nous horaris que permetin, en termes d'igualtat, el desenvolupament professional i la compatibilització de la vida laboral i personal.

e. Impulsar l'elaboració de protocols de prevenció de l'assetjament sexual, assetjament per raó de sexe i orientació sexual a les empreses, per tal d'eliminar les violències masclistes i les LGTBI-fòbies al si del teixit empresarial.

3. Generar ocupació estable mitjançant les eines i oportunitats que presenta l'ESS, dedicades sobretot a satisfer necessitats de la població no cobertes o mal cobertes.

- a. Promoció de cooperatives de treball o cooperatives de serveis de persones autònomes, agrupant-les, si es creu oportú, en espais de cotreball.
- b. Promoció, acompanyament i assessorament per a la conversió d'empreses en fallida en cooperatives de treballadors per donar continuïtat a l'empresa.
- c. Explorar els nous filons d'ocupació com reciclatge, consum sostenible i solidari, manteniment d'edificis, energies alternatives, etc. a través de l'ESS.
- d. Explorar les possibilitats que ofereix el sector primari per generar ocupació i avançar cap a la sobirania alimentària.
- e. Crear espais de suport municipals per assessorar les persones que vulguin iniciar projectes d'ESS des d'una lògica molt personalitzada i defugint la burocratització.
- f. Treballar per crear plans d'ocupació municipals destinats a defensar les classes populars, i amb clara perspectiva de gènere (trencament amb la segregació horitzontal del treball), no senzillament com a mesures a curt termini, sinó com a forma permanent de col·laboració i coordinació entre l'ajuntament i el veïnat que permetin crear llocs de treball més estables que els actuals i que fomentin l'ESS.
- g. Promoure el model cooperativista i l'ESS en l'àmbit d'actuació dels serveis d'ocupació municipals existents.

4. Fer polítiques actives d'ocupació i intermediació laboral atenent a les diversitats sexuals i de gènere.

- a. Oferir suport tècnic a petites i mitjanes empreses per a l'elaboració de plans i/o mesures d'igualtat i no-discriminació.
- b. Sensibilitzar a petites i mitjanes empreses en matèria de no discriminació per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.
- c. Emplaçar a les empreses a elaborar protocols específics d'ocupació per a persones Trans*.
- d. Treballar per teixir aliances entre persones trans*, empreses privades, entitats, administració i organitzacions de l'economia social i solidària per tal de marcar agenda política en la intermediació i la inclusió de la diversitat de gènere en el món laboral.

5. Fer polítiques actives d'ocupació juvenil i estar receptiu a les demandes dels i les joves.

- a. Crear una borsa de treball juvenil que permeti donar sortida laboral a través de les empreses privades i la contractació pública en empreses públiques, serveis remunicipalitzats...
- b. Donar suport i assessorament a joves en situació de precarietat a través dels diferents serveis dels que disposen els ajuntaments.

c. Aglutinar, donar veu i donar suport a aquells col·lectius i grups de joves que treballin per la reivindicació dels drets laborals del jovent.

6. Fer polítiques actives d'ocupació i prioritització dels recursos cap a l'orientació laboral i la recerca de llocs de treball en empreses ordinàries per a les persones amb diversitat funcional i/o afectades per una malaltia mental.

a. Impulsar els Serveis d'Integració Laboral (SIL) amb la finalitat d'afavorir la inclusió de les persones amb diversitat funcional en l'àmbit laboral.

b. Impulsar el Programa d'Inserció Laboral (PIL) específic per a les persones afectades per malalties mentals. Tallers ocupacionals i Centres especials d'ocupació per a persones amb dificultats d'inserció en empreses ordinàries.

7. Fer que les administracions locals i supramunicipals siguin exemple d'unes condicions laborals dignes i treballar per millorar els convenis laborals, les retribucions dins d'allò permès pel marc legal i els drets dels i les treballadores públiques, així com elaborar Plans Interns d'Igualtat per detectar punts a millorar pel que fa a les desigualtats de gènere

8. Assumirun paper actiu de defensa de la classe treballadora integrant el dret d'igualtat d'oportunitats en el món del treball i fomentant una distribució del treball segons les capacitats i la voluntat de cada persona i no en una estructura del mercat laboral que reproduceix la divisió sexual del treball.

a. Els ajuntaments han de defensar la permanència de les activitats empresarials susceptibles de deslocalització o tancament estudiant i oferint suport públic a vies alternatives de continuació de l'activitat del bé o servei en els nostres municipis i que a la vegada es compti amb la participació activa dels treballadors i treballadores.

b. No es requalificaran terrenys industrials com a immobiliaris i no s'optarà per l'establiment de grans empreses del comerç i la distribució que a mig termini eliminin ocupació.

c. Cal que des dels ajuntaments donem suport i participem en totes les mobilitzacions assembleàries i transformadores endegades per les persones treballadores de les empreses dels nostres municipis.

d. Lluitar contra la xacra de l'economia submergida als nostres municipis, tot solucionant i denunciant els problemes dels falsos autònoms i autònomes, del treball sense contracte, la precarietat dels sectors feminitzats i de l'explotació de les màfies a les persones sense papers procedents de la immigració sense papers.

e. Impulsar i donar cobertura a les experiències de cogestió i autogestió que la classe treballadora proposi en el camí cap al col·lectivisme.

9. Canalitzar l'estalvi responsable municipal, a través de les finances ètiques, per donar suport a projectes d'interès social, cultural i ambiental, i promocionar i fer conèixer la banca ètica entre la població.

- a. Exigir els consistoris locals i comarcals que comencin a treballar amb entitats d'estalvi i de crèdit de caràcter ètic i popular.
- b. Desenvolupar un decàleg, juntament amb altres entitats que treballen el tema, que expliciti els passos a seguir per tal que un municipi es desconnecti (al màxim possible) de l'actual entramat financer.
- c. Ajut als treballadors i treballadores autònoms perquè puguin accedir als recursos necessaris per continuar desenvolupant la seva activitat. Els ajuntaments han de fer de pont amb les entitats de crèdit que fomentin una banca ètica i popular. Caldrà que en les corporacions locals estableixin un protocol amb aquestes persones treballadores per a l'assoliment d'aquests tràmits.
- d. Sempre que sigui possible, s'impulsarà una caixa d'estalvis pública municipal, sigui del municipi o sigui mancomunada entre diversos municipis.

10. Promoure la sobirania alimentària, l'agroecologia, l'alimentació sana i els circuits curts de comercialització.

- a. Facilitar canals de distribució i punts de venda directa, fent-ne la difusió pertinent mitjançant els mitjans municipals, de les produccions agrícoles de proximitat, promovent especialment els qui fan agricultura ecològica.

11. Promoure i donar suport obertament a la col·lectivització i l'autogestió d'equipaments municipals o espais buits en desús; és el que es coneix com la gestió comunitària.

12. Promoure la compra i la contractació pública responsable per mitjà de la incorporació sistemàtica en qualsevol licitació pública de clàusules socials, de gènere, ètiques i ambientals.

- a. Prioritzar en la contractació de l'ajuntament empreses cooperatives i empreses que tinguin un Pla Intern d'Igualtat, i establir criteris i condicions referents als drets laborals –com la lluita contra la temporalitat demanant compromisos per a l'estabilitat– a l'hora d'adjudicar les contractacions, tenint en compte també l'aspecte territorial en les contractacions, d'acord amb les limitacions legislatives existents.
- b. Prioritzar les cooperatives i altres formes organitzatives d'economia social a través de la preferència en l'obtenció d'ajuts, cessió de locals, subcontractació de serveis al propi ens local, publicitat gratuïta als mitjans públics i presència en fires.

13. Proveir-se d'una xarxa de telecomunicacions lliure, responsable i fora de l'oligopoli de les grans empreses de telefonia.

14. Fer unes polítiques comercials que benefici el petit comerç de proximitat integrant-lo dins la trama urbana i evitant la instal·lació de petites i mitjanes superfícies comercials

- a. Fer un planejament urbanístic que impossibiliti la instal·lació de mitjanes i grans superfícies comercials.
- b. Fer una política de fiscalitat que gravi molt més les mitjanes i grans superfícies que al petit comerç a través de la taxa d'escombraries o aplicant l'IBI diferenciat.

- c. Dinamitzar el comerç local mitjançant cooperatives de serveis que agrupin el comerç local.
- d. Creació de monedes locals per fomentar el comerç local i de proximitat.
- e. Recuperant en forma cooperativa o associativa negocis culturals o comercials a punt de tancar.
- f. Fomentar els mercats municipals i mercadals en detriment del model de centres comercials i mercats que giren al voltant de supermercats.
- g. Utilitzar el potencial de la sobirania alimentària per dinamitzar el petit comerç local i de barri.
- h. Fer polítiques actives que fomentin l'ocupació de locals comercials buits a través d'estratègies de reactivació efímera afavorint-ne la cessió temporal a artistes, entitats o organitzant-hi activitats artístiques o culturals.

15. Ajudar el veïnat a autoorganitzar-se per resoldre necessitats quotidianes mitjançant bancs del temps, grups de criança compartida, grups de consum agroecològic, tallers de reparació comunitaris, etc.

16. Millorar la mobilitat i fer-la més sostenible amb iniciatives organitzades des persones usuàries.

17. Donar suport al teixit municipal existent d'ESS per poder-lo consolidar posant al seu abast recursos tècnics, logístics, econòmics i formatius de manera conjunta amb la resta d'agents socials com els ateneus cooperatius.

- a. Detectar i conèixer bé l'ESS local i saber els seus projectes i les seves necessitats com a primer pas.
- b. Promoure la intercooperació entre entitats de l'ESS.
- c. Coproduir les polítiques públiques d'ESS amb l'ESS.
- d. Cooperar amb altres administracions i aprendre les unes de les altres, i adherir-se a la Xarxa de Municipis per l'ESS.
- e. Pressionar a tots els nivells (institucionals, polítics, econòmics, etc.) perquè es facin canvis a escala superior.

18. Posar tots els recursos necessaris perquè empreses ja existents o persones que s'hi vulguin incorporar de nou puguin desenvolupar els seus projectes d'ESS.

- a. Motivar les persones preemprenedores i emprenedores perquè engeguin iniciatives d'ESS.
- b. Atreure cap a l'ESS les microempreses i les PIME arrelades al territori.
- c. Contribuir a crear mercats per a l'ESS a través de la sensibilització ciutadana en consum responsable i la compra pública.

- d. Impulsar eines per finançar l'ESS local.
- e. Creació de fons socials municipals i ajuts per l'ESS.
- f. Sensibilitzar en l'ESS tècnics i polítics municipals.

19. Avançar cap al decreixement turístic especialment en aquelles zones del país saturades i devastades pel turisme, i lluitar per pal·liar els efectes socials, econòmics, culturals i ecològics negatius que té el turisme en aquests municipis.

- a. Moratòria general a qualsevol tipus de nova construcció d'allotjaments turístics, vinculada a un nou pla de decreixement a nivell de país
- b. En els allotjaments turístics actius, identificar, inspeccionar i procedir al tancament dels que no tenen la llicència corresponent.
- c. Tancament dels Habitatges d'Ús Turístic, dedicant el parc actual a pal·liar el dèficit d'habitatges de lloguer – en primer lloc social
- d. Clausurar els allotjaments anomenats «hostels», que sota una autorització d'Albergs de Joventut i Infància es dediquen exclusivament al turisme. Aquells albergs de caràcter públic recuperaran el seu caràcter primigeni, mentre que els privats s'orientarien cap a la seva requalificació en equipaments per fer front a emergències en casos de desnonaments, acolliment, etc. El mateix tractament es donaria a aquelles residències d'estudiants que hagin perdut la seva funció i estiguin dedicades al Turisme.
- e. Destinar la totalitat de la recaptació de la taxa turística a habitatge social i a pal·liar la pobresa i l'exclusió social – sobretot en aquells territoris on els efectes negatius del turisme són més punyents
- f. Eliminar dels pressupostos municipals les partides de promoció turística i destinar-ne els diners a polítiques socials, d'ocupació o formació.
- g. Acabar amb els privilegis de les empreses turístiques (en relació a la gestió de l'IVA) i defensar la dissolució dels organismes de promoció turística de caire publicoprivat exercint-ne una fiscalització acurada quan no sigui possible dissoldre-les.
- h. Fer campanyes de denúncia de la precarització laboral, endèmica i feminitzada, existent al sector turístic conjuntament amb els sindicats combatius.
- i. Municipalitzar tots els serveis públics vinculats directament amb el turisme com la informació turística o els serveis de museus i parcs.

20. Aplicar clàusules socials, ètiques i mediambientals per convertir la contractació pública en un element transformador i de canvi. Algunes mesures aplicables són:

a. Clàusules per a la promoció de la igualtat

- i. Establir un % de dones dedicades a l'execució del contracte, així com a llocs de responsabilitat.

- ii. Compromís d'engegar accions específiques per promoure la igualtat entre dones i homes.
- iii. Dissenyar i executar un Pla d'Igualtat que detalli les polítiques concretes d'igualtat a implantar en el marc d'execució del contracte.
- iv. Garantir l'adopció de mesures per prevenir l'assetjament sexual i sexista en el treball.
- v. Realitzar accions de salut laboral i prevenció de riscos laborals des de la perspectiva de gènere.
- vi. Fer accions formatives sobre drets en matèria d'igualtat i de conciliació.
- vii. Acreditar els compromisos en el marc d'execució del contracte.

b. Clàusules laborals

- i. Respecte de les empreses als convenis col·lectius
- ii. Limitació i control de la subcontractació d'empreses, així com el compliment per part d'aquestes de les clàusules socials establertes en el contracte.
- iii. Afavorir les empreses que tenen treballadors en plantilla amb més de 6 mesos d'antiguitat a jornada completa i amb contractes indefinits.
- iv. Mesures de conciliació laboral i familiar.

c. Clàusules socials

- i. Establir un % mínim de persones en risc d'exclusió social.
- ii. Establir un % mínim de persones amb disminució física, psíquica o sensorial o amb malalties mentals que dificultin les possibilitats d'inserció en el món laboral.
- iii. Persones que no puguin accedir a la renda mínima de reinserció.
- iv. Joves majors de 16 anys i menors de 30 anys provinents d'institucions de protecció de menors.
- v. Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació i reinserció social.
- vi. Interns de centres penitenciaris que puguin accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional o anteriorment recluses.
- vii. Aturats de llarga durada de més de 45 anys.

d. Clàusules ètiques

- i. Certificar que l'empresa no realitza operacions financeres i bancàries a paradisos fiscals.
- ii. Prohibició de contractar amb empreses que hagin estat condemnades per tràfic d'éssers hu-

mans, que hagin comès delictes contra els drets dels treballadors o que hagin estat condemnades per infraccions en matèria d'estrangeria o que hagin estat sancionades per infracció greu en matèria professional d'integració laboral i igualtat d'oportunitats i no discriminació de les persones amb diversitat funcional.

iii. Verificar que l'empresa, les seves empreses subcontractistes, proveïdors i les seves treballadores en el marc de la seva professió, no estan condemnades per vulneració de drets humans d'acord amb els tractats internacionals.

iv. Certificar que els productes i serveis objecte del contracte no s'han provat sobre població civil ni en situacions d'ocupació il·legal d'un territori.

e. Clàusules mediambientals

i. Establir en els contractes especificacions tècniques de caràcter mediambientals

ii. Establir criteris d'eficiència energètica, productes o processos de producció que respectin el medi ambient.

iii. Criteris d'estalvi d'aigua, materials i energia, reducció de residus, ús de materials reciclats o reciclables o sobre el sistema d'eficiència en el transport utilitzat.

iv. Sol·licitar certificats tècnics que acreditin el respecte al medi ambient.

15. GARANTIM UN FUTUR PER ELS NOSTRES POBLES

ATUREM L'ABANDONAMENT DEL MÓN RURAL

Tot i que sovint es parla de reequilibri territorial, el territori nacional dels Països Catalans no ha estat mai equilibrat des del punt de vista demogràfic, entenent per equilibri una distribució més o menys homogènia de la població per tot el territori. Però malgrat que el desequilibri ha existit sempre, mai no havia sigut tan gran com en l'actualitat.

Si observem l'evolució demogràfica en un mapa comarcal podem arribar a la conclusió que durant els últims tres quarts de segle mig país s'ha buidat mentre que l'altra meitat ha guanyat població. Però si fem el mateix exercici damunt d'un mapa municipal, veurem que la situació és molt més greu i que el despoblament afecta molts municipis de comarques amb una evolució positiva de la població. Són moltes les comarques en què la població tendeix a concentrar-se en a la capital o en uns pocs municipis. Aquest panorama encara s'evidencia més greu si hi afegim les dades de població per trams d'edat, on podem veure que molts dels municipis amb balanços demogràfics negatius tenen, a més a més, una població més envellida, que a molt curt termini provocarà un agreujament de la situació.

A diferència del despoblament dels anys 60-70 del s. XX, provocat principalment per la mecanització del camp i per la necessitat de grans quantitats de mà d'obra industrial, l'actual procés de **despoblament del món rural no respon a èxodes familiars massius sinó que és fruit d'un degoteig continu de joves**, especialment dels més formats acadèmicament, davant la **manca de diversificació de l'oferta laboral** del seu entorn geogràfic immediat.

La persistència d'aquest **procés d'accentuació dels desequilibris** no és percebuda com un problema de país, una qüestió amb efectes negatius tant a les zones rurals com a les zones més densament poblades, al que **s'hauria de fer front amb polítiques encaminades a revertir-lo**, sinó que sembla que majoritàriament s'assumeix com a "natural" o si més no inevitable. En aquest escenari, els programes

polítics per als municipis rurals han d'anar **encaminats a tractar de revertir la tendència, revitalitzant els pobles en tots els aspectes (social, cultural, econòmic).**

L'acció de govern d'un municipi rural sovint es veu condicionada per dues qüestions que cal tenir en compte:

La manca de recursos propis. Els pocs impostos de què pot disposar un ajuntament depenen directament o indirecta de la construcció o de la presència al municipi de grans empreses, això fa que la majoria de municipis rurals tinguin molt pocs ingressos i que, consegüentment, els pressupostos municipals depenguin en gran part de les transferències de les administracions estatal i autonòmica (que es reparteix en funció de diferents criteris però principalment de població) i de les subvencions (en la majoria dels casos finalistes).

Els serveis obligatoris. La llei també estableix uns serveis mínims obligatoris per a tots els ajuntaments, alguns en funció del nombre d'habitants de cada municipi i d'altres que s'han de prestar obligatòriament independentment del nombre d'habitants, com són: enllumenat públic, cementiri, recollida de residus, neteja viària, abastament domiciliari d'aigua potable, clavegueres, accés als nuclis de població, pavimentació i conservació de les vies públiques i control d'aliments i begudes. La llista de serveis obligatoris augmenta per trams de població, el primer a partir dels 5.000 habitants.

La manca d'ingressos propis i el fet que la majoria de transferències als ajuntaments es facin amb criteris demogràfics sumades a l'obligatorietat de donar serveis en què la despesa ve més condicionada pel factor territorial que pel demogràfic deixa molts ajuntaments rurals amb molt poc marge de maniobra econòmica a l'hora de dur a terme altres actuacions. Aquesta situació és més accentuada als municipis més extensos, amb molts nuclis de població, fruit d'agregacions forçoses justificades pel despoblament.

Tanmateix, **les limitacions competencials i econòmiques no han de ser un factor limitador a l'hora de redactar un programa polític municipal.** Al contrari, s'hi ha d'incloure totes les àrees. Els veïns i veïnes dels municipis rurals han de disposar dels mateixos serveis que els de les zones urbanes, independentment de qui en tingui les competències, i això comporta que, més enllà de pensar en quines han de ser les principals línies d'actuació de l'ajuntament, cal fer-ho també en **quin paper han de tenir les administracions supramunicipals per a cobrir les necessitats de la població.**

Els eixos d'actuació a desenvolupar seran, per tant, els mateixos que a la resta de municipis, adaptant les propostes a la realitat del municipi en funció de les diferents variables (habitants, extensió, plurinuclearitat, economia...). En alguns àmbits el fet de tractar-se d'un municipi poc poblat pot facilitar línies d'actuació (per exemple, a l'hora d'articular la participació ciutadana) i en altres comportarà dificultats afegides (per exemple, a l'hora de fer front a agressions al territori).

Els ajuntaments rurals han de tenir un paper molt actiu com a altaveu de les reivindicacions (de tot tipus però molt especialment en la lluita contra els desequilibris i l'abandonament del món rural) d'uns territoris als que els costa molt més trencar els silencis mediàtics.

Els principis polítics han de ser els mateixos en tots els municipis. Les línies prioritàries d'actuació i les propostes concretes han de variar en funció de la realitat i les necessitats que detectem en cada municipi.

No hi ha una única tipologia de municipi rural. Al contrari, els municipis rurals són tant o més diversos que els més poblats, en funció de la situació geografia, de l'activitat econòmica predominant, dels serveis públics de què disposa, etc. També, naturalment, de l'evolució demogràfica. Malgrat les diferències entre ells, algunes de les mancances que comparteixen la majoria de municipis rurals, especialment els menys poblats, és la manca de serveis públics i un mercat laboral escàs i/o poc diversificat.

Un **principi a prioritzar** en l'acció política en la majoria de municipis rurals és, per tant, **la revitalització (social, cultural, econòmica...) del territori i la defensa d'un model territorial més equilibrat per als Països Catalans en tots els àmbits** (demogràfic, econòmic, serveis...). Més enllà de programes polítics municipals, **la lluita per un país territorialment equilibrat hauria de ser assumit com un objectiu polític prioritari a nivell nacional**, atès que el desequilibri no afecta només les zones que pateixen despoblament sinó també a les zones on s'acumula la població (especulació urbanística i dificultat d'accés a l'habitatge, col·lapse de les xarxes, contaminació, dèficit hídric...)

1. Defensar un model econòmic diversificat. L'agricultura i la ramaderia són les principals activitats econòmiques de molts municipis i hi han de continuar tenint un paper preponderant però per fixar població jove al territori cal diversificar al màxim l'oferta laboral.

2. Defensar el manteniment i la millora dels serveis públics al propi municipi, especialment en l'àmbit de l'ensenyament –el tancament de l'escola és el primer pas cap a la mort del poble– i la sanitat.

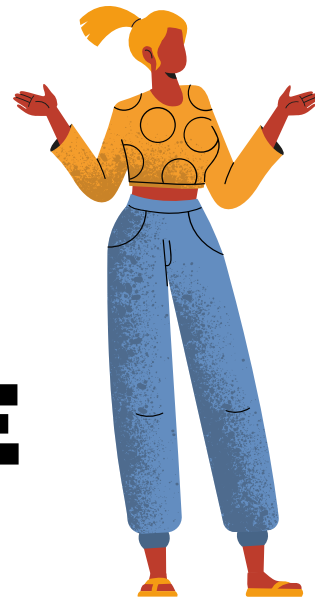
3. Defensar una millor connexió (tant de vies de comunicació com de transport públic) cap a les poblacions on es presten els serveis que no existeixen al propi municipi (capitals comarcals o altres àmbits supramunicipals).

4. Fer un planejament adaptat a les necessitats de revitalització del municipi, que eviti la destrucció del territori i que alhora faciliti l'accés a l'habitatge i la diversificació econòmica (agricultura, ramaderia, turisme, servei públics, indústria...).

5. Rebutjar a la utilització del territori rural per a la ubicació sistemàtica d'activitats que es perceben com a molestes i perilloses, i que tenen una forta oposició en zones més poblades (per ex. els abocadors de residus generats a les grans concentracions urbanes, industrials i turístiques).

6. Establir processos i mecanismes de participació ciutadana adaptats a la realitat del municipi. Una menor població facilita una major proximitat de l'ajuntament i una participació percentualment més gran de veïns i veïnes en la presa de decisions si s'estableixen eines de participació adaptades a la realitat del municipi (consultes i referèndums, participació als plens, assemblees de municipi, assemblees de poble, creació de consells municipals sectorials...).

7. Defensar de les pròpies institucions. Rebuig a la supressió de municipis. La davallada demogràfica i les propostes de reordenació territorial amenacen la supervivència dels ajuntaments dels municipis menys poblats. Eliminar ajuntaments a les zones menys poblades no soluciona el problema real (el despoblament), sinó que l'amaga i l'agreuja.

16. ECOLOGISME I TERRITORI

PER UNS MUNICIPIS ADAPTATS A L'ENTORN, ENERGÈTICAMENT SOBIRANS I EN TRANSICIÓ CAP AL RESIDU ZERO

Els Països Catalans, com la resta del planeta, viuen sota els efectes d'una crisi econòmica, social i ecològica que ha modificat els drets polítics i socials empobrint a les classes populars alhora que han fet més evident les contradiccions entre capitalisme i la natura. A l'Estat espanyol, la instauració del règim del 78 va permetre consolidar un model socioproductiu extractivista heretat del franquisme on l'entorn natural i el territori eren subordinats al desig de les oligarquies econòmiques sempre d'esquenes a la voluntat i a les necessitats de les classes populars.

Quaranta anys després, les polítiques de les esquerres institucionals arreu dels Països Catalans han estat marcades pel continuisme de la línia neoliberal dels governs de dretes, forçant processos de privatització dels béns naturals estratègics com l'aigua, l'energia i implementant polítiques de depredació del territori. Unes dinàmiques profundament extractivistes que han anat en consonància amb les polítiques europees, internacionals i el creixement exponencial del consum de recursos energètics i materials a nivell planetari. Canviar-ho tot per a no canviar res i perseguir el creixement sostenible com a oxímorons del nou marc del capitalisme verd que defensa la Unió Europea.

Arribant al primer quart del segle XXI, la necessitat d'expansió inherents en el capitalisme ha superat la capacitat de regeneració natural a nivell planetari, multiplicant els conflictes ambientals i abocant-nos a una crisi socioecològica i climàtica sense precedents en la història de la humanitat.

Arreu dels Països Catalans, els efectes del canvi climàtic es comencen a notar com a resultat de l'ús intensiu de combustibles fòssils i els elevats requeriments energètics del mode de producció capitalista. En una zona especialment vulnerable a la crisi climàtica com és la Mediterrània, l'increment dels fenòmens meteorològics extrems, l'avenç del procés de desertització, la pèrdua de recursos hídrics i de les glaceres permanents o la desaparició d'ecosistemes sencers són, entre molts d'altres, els principals impactes d'aquest canvi climàtic sobre els nostre territori. Un escenari que s'aguditzarà amb un increment de les temperatures globals de 1,5 °C l'any 2030, tal i com ja està previst científicament.

L'ús intensiu de combustibles fòssils en el transport terrestre així com en grans vaixells i creuers també té una altra derivada ambiental que és l'increment de la contaminació de l'aire que provoca, només al Principat de Catalunya, més de 3.500 morts prematures anualment i moltes altres conseqüències a la salut ambiental i humana d'un bon nombre de la població. Alhora els nostres ecosistemes pateixen una reducció crítica de la biodiversitat com a conseqüència de la destrucció i fragmentació dels hàbitats, el creixement urbanístic, el turisme massiu, la sobreexplotació dels ecosistemes com la pesca industrial, el canvi climàtic o l'acumulació de contaminants ambientals en organismes i ecosistemes.

Però els Països Catalans també són una font de generació de residus com a resultat de la lògica de producció i consum lineal capitalista, més de 6.700 milions de tones cada any. I només un 30% dels quals, és recicla mentre la resta són dipositats en abocadors o incinerats deteriorant encara més la mal-mesa qualitat de l'aire dels nostres barris i pobles. Una situació que s'agreuja amb l'abocament de milers de tones de residus sòlids i plàstics a més d'aigües residuals fecals riques en restes orgàniques i fertilitzants agrícoles a la Mar Mediterrània així com a rius i rieres del nostre país.

En aquest context de deteriorament ambiental, els processos desposseïció de les classes populars i de privatització de béns naturals com l'aigua o l'energia, s'han aprofundit a partir de l'any 2007 tot i la disminució de l'activitat econòmica en els primers anys de la crisi. Des de la construcció del magatzem de gas Castor o el gasoducte MidCat fins els intents de privatització d'ENDESA a la Vall Fosca o l'expansió de les grans centrals eòliques a la Terra Alta i el Baix Camp, els Països Catalans són un exemple il·lustratiu de l'ofensiva de les oligarquies capitalistes per controlar l'explotació, la gestió i la comercialització de les fonts energètiques.

Projectes que reportaran elevats beneficis al capital privat gràcies sovint a grans inversions públiques en un escenari futur d'escassetat energètica. Una estratègia similar a la que també hem vist amb l'onada de privatització del servei d'aigua en alta per mitjà de la venda d'Aigües Ter-Llobregat, les amenaces de transvasament d'aigua de l'Ebre i de prospeccions mineres al Pirineu o la nova ofensiva urbanística a la Costa Brava.

Veiem i constatem que les condicions ambientals als Països Catalans s'aguditzen i impacten críticament sobre unes classes populars desposseïdes i privades de l'accés als serveis bàsics i obligades a viure en entorns cada dia més contaminats. En definitiva, ens trobem en un estat d'alerta vermella i a poc a poc ens endinsem una mica més en un atzucac ecològic que deteriora les condicions de vida de les persones.

En aquest escenari i malgrat les limitacions i dificultats de la cotilla competencial de les administracions locals, les reivindicacions dels moviments ecologistes han fet forat en la política municipal de la mà de les candidatures municipalistes de la CUP en el període 2019-2023. Centenars de propostes encaminades a remunicipalitzar la gestió de l'aigua, a reduir la contaminació atmosfèrica, a denunciar la contaminació dels nostres rius i rieres, a lluitar contra la massificació turística i l'expansió urbanística o a combatre la pèrdua d'espai verd, s'han estès arreu dels Països Catalans.

Perquè quan parlem d'ecologisme parlem de vida, volem barris i pobles més verds, saludables, vius i participatius com a espais de construcció social col·lectiva. És per això, que **és imprescindible que seguim construint propostes que des de l'ecologisme situïn la defensa de la vida en tota la seva globalitat** en el centre de les polítiques públiques dels nostres municipis.

Conscients del context de canvi bruscat de les condicions ambientals i el deteriorament de l'entorn natural, les nostres propostes polítiques van encaminades a **construir municipis i territoris resilents**

autosuficients i capaços d'adaptar-se als canvis garantint la qualitat de vida i el benestar actual i futur de les seves veïnes des de la radicalitat democràtica i la participació veïnal.

Municipis en equilibri ecològic amb l'entorn natural que trenquin les lògiques consumistes reduint significativament l'ús de matèria i d'energia sempre i quan garantint el dret inalienable d'accés als serveis fonamentals per a la vida de les persones com l'aigua i l'energia.

Municipis que protegeixin les persones, el medi i el clima (la biosfera, el clima, el paisatge, etc.). Per tal de protegir les persones, cal reduir la nostra contribució col·lectiva a la crisi sistèmica -ecològica, climàtica- (mitigació), alhora que preparem les nostres comunitats per fer-hi front (adaptació). **L'objectiu és fer front a la crisi climàtica però evitant les mesures antisocials i que responsabilitzin l'individu desentenant-se de les dinàmiques estructurals que l'han causat.** Cal crear alternatives socials a aquelles activitats a les quals hem de posar fre, i que l'esforç per dur a terme la transformació sigui col·lectiu, i no individual, redistribuint els costos en funció de les responsabilitats i la capacitat de sacrifici. L'objectiu ha de ser implementar mesures que permetin construir marcs alternatius que involucrin a totes les persones tant en l'àmbit dels drets com en l'àmbit de les obligacions, que siguin compatibles amb els límits biofísics del planeta i que alhora permetin gaudir de vides bones i dignes.

Quan parlem de municipis sostenibles, sobirans i resilents en relació amb la crisi climàtica estem fent referència a municipis que: (1) no contribueixin amb emissions de gasos d'efecte hivernacle al canvi climàtic; (2) puguin fer front als impactes directes del canvi climàtic (augment de la temperatura, escassetat d'aigua, fenòmens meteorològics extrems, etc.) i el seu corollari a mig/llarg termini (caiguda de la productivitat del sòl, disruptions en el comerç internacionals, escassetat i encariment dels recursos essencials, etc.); (3) que ho facin de forma que tota la comunitat tingui garantida la base material per a la seva subsistència, és a dir que les mesures que es prenen no siguin a costa de deixar part de la comunitat sense accés a recursos i serveis bàsics. Uns municipis que davant la situació de crisi sistèmica actual (ecològica, energètica, climàtica) siguin capaços de donar resposta i posar la protecció de les persones, la vida, el territori i el clima al centre.

Un model urbà en equilibri amb l'entorn

El model urbà centrat en el creixement urbanístic tant des de nuclis petits fins a les grans aglomeracions urbanes i metròpolis s'ha estès de forma imparable arreu dels Països Catalans. Un model urbà que respon als interessos del capital i que consumeix grans volums de matèria i energia provinents dels territoris tant adjacents com dels més llunyans i que alhora genera tot un seguit d'efectes negatius amb un impacte directe sobre l'entorn, la salut i qualitat de vida de les persones. Actualment, els sistemes urbans són blocs de ciment desnaturalitzats, aïllats dels ecosistemes i incapaços d'autoabastir-se i d'adaptar-se als nous escenaris ambientals fruit del canvi climàtic.

Per aquest motiu, l'ordenació del territori ha de fer compatible la protecció del medi amb un model sostenible d'espais lliures, infraestructures, equipaments, pobles i ciutats. El pla d'ordenació urbanística municipal, a nivell local, compleix la doble funció d'ordenar el territori i definir el règim jurídic del sol en tot el terme municipal. Una acurada classificació del sòl urbà urbanitzable i no urbanitzable és el primer i més immediat instrument de protecció del sòl rústic en front de l'expansió urbana i urbanística. La crisi econòmica, social i ambiental en la que estem instal·lats, ens indica que la sostenibilitat del territori passa, en molts casos, pel decreixement. Per tant, hem de reivindicar que no s'urbanitzin nous territoris i que la consideració d'urbanitzable o urbà reverteixi a rústic (no urbanitzable) quan, passat el termini per a la seva transformació restin pendents d'urbanitzar.

Les candidatures municipalistes de la CUP defensen un model de ciutat compacta, mediterrània i diversa, on cada una de les seves parts presenti un grau de complexitat, barrejant amb l'activitat residencial, equipaments, comerç, indústria, infraestructures i serveis. Barris i pobles dinàmics, complexes i socialment cohesionadors moderant i racionalitzant el consum del sòl i protegir les àrees no urbanitzables. En un context d'increment de les temperatures globals com a conseqüència del canvi climàtic, és necessari avançar cap a uns municipis amb capacitat d'adaptació que redueixin significativament el consum de matèria i d'energia i que apostin per:

Planificar un altre model de distribució territorial que redueixi la petjada ecològica dels municipis i del conjunt dels PPCC, on la presència humana sigui equilibrada en les diferents comarques, la dotació de serveis suficient i assequible per a tota la població, i les xarxes de comunicació no siguin radials i totalment dependents de les grans ciutats. Cal fixar població als territoris situats fora de les conurbacions urbanes per revertir el greu despoblament que ja estan patint moltes comarques. Alhora, cal diversificar l'economia d'aquestes zones: potenciar l'activitat econòmica lligada al sector primari i a la petita indústria i no només destinar-les al turisme. Sols així podrem aprofitar de forma sostenible els recursos naturals locals i, alhora, preparar el territori per prevenir Grans Incendis Forestals (GIF). A més de garantir la disponibilitat de tots els serveis, cal assegurar el manteniment adequat de les infraestructures en aquestes zones.

- 1.** Potenciar un model de pobles i ciutats que trenquin amb la dinàmica expansiva de l'urbanisme capitalista i consolidi la concentració urbana diversificant usos i activitats.
- 2.** Revertir la qualificació d'aquell sòl urbà o apte per urbanitzar que avui resulta innecessari, convertint-lo en sòl no urbanitzable. Especialment aquell destinat al creixement o creació d'urbanització dispersa.
 - a.** Densificar la trama urbana per afavorir la diversitat d'usos, l'ús comunitari de l'espai públic i reforçar el transport públic.
 - b.** Potenciar la diversitat urbana i la proximitat, fent conviure els usos residencials, l'oci i l'activitat econòmica.
 - c.** Dignificar els barris degradats o marginals promovent la rehabilitació del parc edificat i la millora de l'espai públic, els equipaments i les infraestructures, impedit els processos de gentrificació i combatent l'acció dels fons especuladors.
 - d.** Edificacions en sòl rústic. Fomentar que es puguin rehabilitar aquelles edificacions situades en sòl rústic i que vagin lligades a explotacions pageses que permetin la recuperació del sector primari.
- 3.** Establir mecanismes vinculants de participació popular en la presa de decisions sobre el model urbà i de l'espai públic.
- 4.** Incrementar els espais amb espècies autòctones dins dels pobles i ciutats com a element central per millorar la biodiversitat urbana, combatre l'increment de CO₂ atmosfèric i el canvi climàtic, però també com a element de refrigeració i de reducció de la pols en suspensió i el soroll, i de millora de la qualitat de l'aire en general.

5. Recuperar el llegat de les escoles de jardineria mediterrània i replantejar les podes mal planificades i executades no respectant el cicle dels arbres.
6. Planificar i potenciar microhàbitats i zones verdes internes afavorint la connectivitat interna i externa així com la distribució equitativa dels espais verds.
7. Evitar espècies d'arbrat de gran cost i altres espècies vegetals amb grans consum hídrics i apostar per un model verd urbà mediterrani que permeti implementar sistemes de regs eficients, evitar l'ús de pesticides, herbicides i altres elements tòxics. Als boscos periurbans, en lloc de replantar pins, de creixement ràpid, anar-los substituint per roures i alzines, molt més resistents als incendis.
8. Reforçar els espais naturals que envolten els nostres pobles i ciutats, que funcionen com hàbitats naturals de flora i fauna i garantir els connectors biològics naturals com a corredors de pas de les diferents espècies animals. Reclamar a la Generalitat els passos de fauna salvatge necessaris per les carreteres que tallen hàbitats naturals.
9. Potenciar els sistemes de recollides d'aigües de pluja en edificacions i espai públic i la seva reutilització com a mecanisme per reduir el consum d'aigua potable.
10. Aturar el procés de pavimentació i impermeabilització dels sòls dels pobles i ciutats i consolidar el model d'ampliació de zones verdes amb terra. Un model que permeti augmentar les taxes d'infiltració d'aigua al subsòl, reduint el risc d'inundacions i problemes generats per les fortes pluges i que alhora afavoreix l'evaporació de l'aigua retinguda incrementant l'efecte refrigerant.
11. Elaborar mapes de població vulnerables al canvi climàtic en relació al recursos econòmics, la salut, l'accés a fonts energètiques i l'alimentació. Conseqüentment, promoure les actuacions necessàries de caràcter preventiu i d'adaptació anticipada a les futures condicions climàtiques
12. En general, identificar i delimitar aquelles àrees sotmeses a riscos naturals o tecnològics i dur-ne a terme les mesures necessàries per a prevenir i minimitzar les potencials afectacions.
13. Realitzar plans i limitacions compatibles amb els usos excepcionals o puntuals lligats a activitats festives i esdeveniments ciutadans, especialment restricció de vehicles de motor, indústria i obra o manteniment de via pública, freqüentació o usos "incívics", ubicació de pistes de motorisme i trial, pirotècnies excessives, etc.
14. Impulsar iniciatives autogestionades de producció alimentària ecològica en horts urbans i periurbans, tant a pobles com a ciutats, així com la distribució alternativa facilitant l'enllaç amb cooperatives de consumidores.
15. Promoure bancs de terres públics per a recuperar les zones d'hort del voltant dels pobles, intermediant entre propietaris i possibles arrendataris.
16. Promoure la creació de bancs de terres municipals/comarcals per facilitar l'accés a la terra a nous pagesos/ses.
17. Aplicar una visió territorial i supramunicipal en el planejament, gestió i potenciació de l'activitat econòmica combinat amb una redistribució dels recursos generats pels diferents municipis afectats.

- 18.** Impulsar la cooperació en la redacció de POUMS supramunicipals amb visió global i solidària, economitzant els recursos de la redacció i abordant-ho amb una visió global pròpia dels sistemes naturals, energètics i econòmics, evitant duplicitats innecessàries d'actuacions
- 19.** Crear una dinàmica de solidaritat financera entre municipis en funció de les característiques de la població evitant que poblacions d'una mateixa comarca o àmbit pateixin fortes diferències de recursos en funció del poder adquisitiu.
- 20.** Prohibir l'ús del glifosat com a herbicida utilitzat als serveis municipals pel seus impactes sobre els ecosistemes i la salut de les persones.
- 21.** Potenciar la rehabilitació d'edificis i espais enlloc d'apostar per l'obra nova.
- 22.** Reservar i preveure sòl públic municipal per a equipaments de gestió autonòmica.
- 23.** Reforçar el manteniment periòdic dels equipaments com a mesura d'estalvi a llarg termini ja que quan l'estat de degradació és molt alt, els costos s'incrementen significativament.
- 24.** Crear veritables espais poliesportius per aprofitar més bé el sòl i abandonar la política de grans infraestructures infrautilitzades i amb un elevat cost de construcció i manteniment. Amb la mateixa finalitat, potenciar en general la plurifuncionalitat dels equipaments.
- 25.** Regularitzar les urbanitzacions amb dèficits estructurals en els municipis que en tenen i garantir l'accés ciutadà a les infraestructures i serveis bàsics.
- 26.** Simplificar l'accés als nuclis urbans repensant l'espai públic donant prioritat a la mobilitat activa (a peu, en bicicleta, patinet...) i amb transport públic col·lectiu.
- 27.** Potenciar l'ús exclusiu per a la mobilitat activa (a peu, en bicicleta, patinet...) en els nuclis urbans amb zones de passeig i assentament d'activitat lúdica i comercial.
- 28.** Fomentar la gestió forestal sostenible, la silvicultura i l'ús de biomassa forestal com a biocombustible local i renovable, així com les sinergies entre la prevenció d'incendis forestals, la creació de llocs de treball i l'afavoriment d'hàbitats i biodiversitat associats a espais oberts com conreus i pastures.
- 29.** Definir i legislar els espais agraris, forestals i periurbans mitjançant plans especials que facilitin l'establiment i l'aplicació d'estratègies de conservació, gestió i intervenció. Això evitarà que quedin com a zones marginals, a l'espera de ser engolits per futurs processos urbanístics, tal com pregona el planejament i marc legislatiu actual
- 30.** Protegir i gestionar els espais agraris per facilitar que esdevinguin espais essencials d'interacció positiva amb la resta dels usos del territori configurant parcs periurbans, o anelles verdes, que ajudin a millorar la qualitat de vida de les persones. Alhora el mosaic agroforestal facilitarà el funcionament dels espais naturals protegits com un organisme viu i dinàmic.
- 31.** Considerar l'agricultura i les pràctiques ramaderes i forestals tradicionals, com a factors conformatadors de paisatge i reorientar, en la mesura del possible, aquelles formes intensives de ramaderia i agricultura que consisteixen, avui, algunes de les amenaces més importants per a la qualitat del paisatge rural.

32. Incorporar criteris de racionalitat i sostenibilitat per a la gestió dels sòls industrials, com a suport per a la recuperació econòmica i l'ocupació

Per uns municipis respectuosos amb els animals

El nostre objectiu és defensar els drets d'aquells que no poden fer-ho. Per aquest motiu creiem imprescindible aquesta proposta en defensa i protecció dels animals a tot el territori català.

Actualment els ajuntaments tenen traspasades algunes competències sobre la protecció animal, sobretot les que fan referència als animals de companyia. Però són molt pocs els que fan la feina ben feta, els que la respecten, la compleixen i fan complir les lleis sobre aquesta matèria.

Històricament, els éssers humans ens hem relacionat amb els animals i la resta de la natura sota el prisma de la dominació i l'explotació, excusades en una suposada superioritat dels animals humans sobre la resta de la biosfera. Aquesta relació ens ha portat a generar un patiment i una crueltat extremes cap als animals, i a ignorar la interdependència que tenim amb la natura, i que, per tant, estiguem molt properes a generar un col·lapse a nivell planetari. Ens calen doncs mesures per a qüestionar aquesta relació, també a nivell municipal, i que vagin en la línia de fomentar el respecte cap als animals i la resta de la biosfera.

Per això proposem, per a tots els municipis:

1. Crear una regidoria o departament de Benestar Animal on es gestionarà, treballarà i vetllarà per tots els punts de la Llei 2/2008 de la Llei de Protecció dels Animals de Catalunya i normatives o ordenances locals que fan referència a les obligacions i prohibicions dels propietaris d'animals de companyia, en matèria de condicions i manteniment, abandonaments i sobre el maltractament, com també del procediment a seguir per denunciar la desaparició o maltractament d'un animal o d'informar sobre la fauna salvatge, els danys que provoquen els abandonaments en la natura de fauna no autòctona i com es protegeixen internacionalment les aus migratòries. (orenetes, falciots, cigonyes,...)

2. Revisar o crear una ordenança municipal amb una profunda revisió de la Llei de Protecció Animal, amb l'objectiu que des dels ajuntaments es pugui fer una política local basada en criteris de benestar i protecció animal.

3. Prohibir totes aquelles festes, celebracions i actes lúdics amb animals que pateixen maltractament físic i/o psíquic.

4. Per les zones urbanes, regular totes les zones d'esbarjo per a gossos segons el nombre d'habitants del municipi creant espais de proximitat als tenidors i adequar-los a les necessitats dels animals amb unes mides perimetrals mínimes, que estiguin tancats adequadament i amb els serveis necessaris pel benestar de l'animal, ombra i aigua a l'abast, i de l'humà i pel seu bon funcionament higiènic-sanitari.

5. Gestionar les colònies de gats amb el mètode CER amb la col·laboració d'associacions locals sense ànim de lucre que ja treballen per aquest fi i crear des de l'Ajuntament, el carnet d'alimentadores de gats per a les veïnes que ho sol·licitin, previ curs de formació, estudi de les colònies així com la millora del seu habitat amb menjadores i abeuradors adients i zones d'aixopluc.

6. La gestió de recollida d'animals i l'espai de posterior destinació ha de ser públic, independentment d'acords col·laboració d'aquests centres amb entitats sense ànim de lucre. En cap cas és podrà subcontrar ni licitar amb empreses privades aquest servei. En cas de que els animals recollits hagin de tenir un estada transitoria fins a la seva recollida definitiva, l'ajuntament haurà de disposar d'un espai específic amb les condicions adequades, (temperatura, aigua disponible, condicions higièniques, etc...) Fomentar convenis de col·laboració per a donar qualitat de vida a altres animals no domèstics: santuaris de cavalls, amfibis,...

7. Controlar i gestionar l'obligació de vacunar, identificar i esterilitzar tots els animals que surtin en adopció del centre d'acollida municipal o del centre subcontractat. Aquest punt és una obligació davant la llei i normatives municipals, però sovint és ignorat per l'ajuntament. En cas que l'animal sigui cadell, caldrà que l'adoptant signi un compromís d'esterilització i el centre en farà seguiment fins al seu compliment.

8. Control de fauna urbana amb mètodes ètics. Per exemple utilitzant pinso esterilitzador i fent el seguiment de la població per detectar a temps malalties o patologies que els puguin afectar el benestar. No utilitzar insecticides ni pesticides com el glifosat.

9. Oferir opció vegana en les festes, fires i àpats populars organitzats per l'Ajuntament del municipi.

10. Adequar un espai delimitat en una de les platges del municipi, on es pugui anar tot l'any amb el gos deslligat i fomentar el carnet del "bon responsable" imprescindible per poder accedir-hi. Un carnet en positiu, on es premia el bon comportament i recompensa amb serveis i accessos municipals al bon adoptant.

11. Fer campanyes educatives i de conscienciació i sensibilització per a fomentar el respecte cap a la resta d'animals i la natura, a través de l'educació humanitària i antiespecista. Amb la finalitat de qüestionar l'antropocentrisme i presentar els animals com subjectes, com a éssers que també senten i amb un valor intrínsec propi, i no com a elements que existeixen per a ser utilitzats i explotats, que només tenen un valor instrumental. Alhora, el respecte cap als animals serveix per a millorar les habilitats de convivència (empatia, compassió, solidaritat, etc.) que serviran per a poder gestionar les situacions conflictives amb un enfoc pacifista i més conciliador.

12. Fer campanyes d'esterilització i identificació dels animals de companyia de forma periòdica. L'esterilització i el xip contribueixen a la disminució de l'abandonament animal en la nostra societat, al control de la sobre població i en conseqüència, a evitar els perills i les despeses que suposen els animals abandonats.

13. Regular la pirotècnia d'alta sonoritat a espais oberts i prohibir aquesta en zones de colònies felines establertes i reconegudes, acotant espais lliures de petards per a facilitar la vida als residents, tant humans com animals.

14. Declarar el municipi "Vila amiga dels animals" amb el compromís pel respecte i el compliment de tots els punts abans descrits, fomentant l'educació, conscienciació i el respecte cap als animals. El municipi seria identificat amb un distintiu revisable anualment per comprovar que tots els punts són respectats.

15. Promoure accions de rewilding urbà (rewilding a menor escala) per a permetre que es regenerin

les xarxes tròfiques locals. Cal que facilitem que la fauna i la flora habiti en els nostres municipis, realitzant accions que minimitzin l'antropotització de certes zones i faciliti la biodiversitat, amb conseqüències beneficioses tant per nosaltres com per a la biosfera. Es poden renaturalitzar rius, parcs, espais verds, etc.

16. En relació al control de superpoblacions d'animals i desequilibris ecològics, prioritzar sempre les opcions menys lessives com l'esterilització, tancats electrificats, desbrossaments de finques urbanes, etc. És imprescindible que les administracions públiques, també les locals, mantinguin els ecosistemes sans, prioritzant la sostenibilitat en les seves polítiques.

17. Respectar les èpoques de nidificació dels ocells, sobretot de les espècies protegides o en migració. Molts d'aquests ocells són insectívors i fan una tasca d'eliminació d'insectes com mosquits o mosques, molt important en espais habitats. Cal afavorir i fomentar els nius d'espècies beneficioses per algunes zones. Per exemple, al costat de rieres o aigües quietes, és molt beneficiós la instal·lació de caixes niu de ratpenats que alliberen d'insectes les zones habitades o ocupades, com polígons industrials.

18. Facilitació de corredors naturals de fauna. Amb l'objectiu de preservar la biodiversitat, prevenir la fragmentació del hàbitats naturals i afavorir la interrelació de fauna i flora silvestre, cal assegurar rutes que permetin la connexió d'àrees naturals que comparteixin característiques ambientals similars. Sovint, els territoris estan fragmentats per infraestructures artificials que no permeten la comunicació dels hàbitats naturals i que dificulten les funcions dels ecosistemes. Alhora, si es creen passos de fauna s'eviten una gran quantitat d'accidents a les carreteres.

19. Formació específica en qüestió animal al personal municipal (com la brigada, la policia, bombers, jardineria, etc.)

20. No concedir llicències a granges pel·leteres

21. No concedir llicències a macro-granges.

22. No concedir autoritzacions per a instal·lacions de centres d'experimentació amb animals

23. Elaboració de protocols d'evacuació i rescat d'animals davant de situacions d'emergència com poden ser desastres naturals (per exemple incendis o inundacions) o situacions climatològiques extremes. Cal tenir en compte als animals que puguin estar a explotacions ramaderes, centres d'acollida o qualsevol altre recinte o instal·lació, i assegurar-se que reben un tracte adequat i a temps.

24. Elaborar protocols d'assistència a la fauna silvestre en condicions climatològiques extremes. Amb l'augment del canvi climàtic, cada cop més ens haurem d'afrontar a situacions extremes que deixaran de ser anomalies puntuals. És el nostre deure intentar pal·liar les conseqüències d'aquestes a l'entorn, ja que en som les responsables, i això implica tenir cura de la fauna silvestre.

25. Els municipis (o consells comarcals) han de garantir l'accés al transport públic amb el seu animal de companyia. Aquest hauran d'anar amb les condicions de seguretat corresponents (morrió, lligat curt i amb la cartilla veterinària disponible).

Per un model energètic renovable, cap a la sobirania energètica

Als Països Catalans, el model energètic està privatitzat i controlat per grans empreses transnacionals que s'enriqueixen amb el mercadeig d'un dret al qual l'11% de la població, la que pateix pobresa energètica, no hi té accés. Alhora, només al Principat de Catalunya, el 94% de l'energia prové de fonts energètiques no renovables com el petroli, el gas o l'energia nuclear i subjectes a unes relacions internacionals inestables, desiguals i l'especulació dels mercats financers internacionals.

Perquè l'energia és un dret bàsic que no pot ser objecte del mercadeig capitalista, **les candidatures municipalistes de la CUP defensen un model de sobirania energètica, que sigui democràtic, popular, descentralitzat, renovable, autosuficient i sense nuclears** per als Països Catalans.

Des dels municipis hem de construir els mecanismes que han de permetre trencar amb els monopolis de les transnacionals energètiques i la dependència respecte els combustibles fòssils. Els pobles i ciutats han de ser espais de combat contra les derivades depredadores, sobre el clima i el territori i han de ser peces clau per construir una transició energètica que faci possible que en 30 anys el 100% de l'energia sigui renovable.

Defensem, per tant, un nou model energètic que ha de situar en el centre a les persones i la natura, que promogui un canvi en el model de consum i de mobilitat, que faci efectiu el necessari decreixement del consum d'energia. Un model que aposti per les energies renovables autogestionades a tots els nivells territorials que promogui la gestió i el control popular de les fonts energètiques i d'una xarxa de transport públic i col·lectiu accessible per les classes populars.

Per aquests motius, per avançar cap a la plena sobirania energètica des de les candidatures municipalistes de la CUP proposem:

- 1.** Declarar l'energia com a bé col·lectiu, i com a tal, garantir l'accés als subministraments energètics a tota la ciutadania i prohibir el tall del subministrament dels col·lectius en situació de vulnerabilitat econòmica. L'energia és un sector estratègic, per això, els sistemes de producció i distribució i el transport, així com la seva gestió, han de ser públics o bé gestionats per la ciutadania, o per cooperatives (amb participació col·lectiva de la ciutadania), per tal de garantir aquest accés universal a l'energia.
- 2.** Assegurar l'accés públic a la informació i fomentar la participació vinculant de la ciutadania com a membre actiu de la gestió municipal i nacional de l'energia.
- 3.** Elaborar Plans de Transició Energètica Municipal per avançar cap a l'autosuficiència energètica dels nostres barris i pobles per mitjà de l'autoproducció d'energies renovables i la municipalització de la xarxa distribució de l'energia.
- 4.** Invertir una part del pressupost municipal en l'impuls de la transició energètica i l'autosuficiència.
- 5.** Apostar per defensar les comercialitzadores i xarxes de distribució elèctrica municipals que encara existeixen i crear comercialitzadores municipals d'energia verda així com xarxes de distribució pública i de connexió entre usuàries per mitjà de les unitats d'energia local.
- 6.** Fomentar la creació de comunitats energètiques locals de generació i consum i canviar els proveïdors municipals per cooperatives d'energies renovables.

7. Foment del desenvolupament de l'energia minieòlica en els municipis, en col·laboració amb universitats, entitats i institucions locals i supramunicipals.
8. Instal·lació de panells solars d'energia fotovoltaica situats sobretot a les teulades dels edificis públics, comunitats de veïns o naus industrials per l'obtenció d'electricitat. Així mateix, també instal·lar panells solars d'energia tèrmica per a l'aigua calenta i la calefacció.
9. Impulsar la instal·lació de sistemes d'autoproducció en habitatges i edificacions per mitjà de bonificacions fiscals i reducció de les taxes, simplificar-ne la tramitació i afavorir especialment les instal·lacions distribuïdes a petita escala, gestionades directament per la ciutadania o els ajuntaments.
10. Obtenir electricitat amb biogàs procedent dels residus orgànics, fracció orgànica, que es generen als municipis. Gestió mancomunada d'aquests residus orgànics i d'una planta de biogàs per l'aprofitament, compartida entre més d'un municipi.
11. Utilitzar la biomassa (llenya, estella i pèl·let) procedent de la gestió forestal sostenible dels pobles i ciutats o de boscos pròxims com a font d'energia renovable i de proximitat per al seu aprofitament tèrmic i per a generar electricitat.
12. Referent a les centrals hidroelèctriques: Recuperar a control públic les concessions hidroelèctriques que comencin a extingir-se, que estiguin explotant en precari actualment o que segueixin en mans privades segons el frau de llei. Treballar perquè es municipalitzin, en aquells casos que es consideri viable, una vegada iniciada la reversió de la concessió. Controlar que les condicions concessionals es compleixin mentre no arribi la data de reversió de la concessió. Iniciar tràmits per revertir la concessió hidroelèctrica 3 anys abans, tal i com marca la llei, si així ho demana l'ajuntament.
13. Tancament de les pròpies centrals termoelèctriques i de les centrals nuclears, rebutjant qualsevol pròrroga en les condicions d'explotació.
14. Clausurar les Plantes de Valoració Energètica de residus que utilitzen la incineració com a font d'energia.
15. Aturar la construcció de nous megaprojectes d'infraestructures energètiques allunyades de les necessitats locals i territorials, fomentant un model descentralitzat.
16. Descarbonització: Avançar cap als municipis, pobles i ciutats amb emissions zero, d'acord amb el que prescriu la llei del canvi climàtic 16/2017 de l'1 d'agost del Parlament de Catalunya.
17. Abordar una reducció significativa del consum energètic creant una nova cultura de l'energia on s'estableixin els drets i deures individuals i col·lectius necessaris per assolir aquest repte.
18. Elaborar plans d'autosuficiència i d'estalvi energètic que permetin confeccionar mapes dels sistemes de generació elèctrica renovable necessaris per abastir els municipis en base a l'equilibri territorial.
19. Auditories de la despesa energètica i una estratègia per avançar cap a un model energèticament més eficient dels edificis municipals i la infraestructura d'enllumenat públic.
20. Potenciació de les auditories energètiques a l'abast de tothom, per tal d'oferir les solucions i

serveis més adequats a cada llar a preus popular o gratuïtament a les llars amb menys ingressos o a entitats sense ànim de lucre.

21. Conscienciació i promoció de les bones pràctiques i l'impacte directe que tenen aquestes mesures en l'estalvi en l'economia familiar i municipal.
22. Substitució dels semàfors de bombetes incandescentes per làmpades de LEDs que s'alimenten amb plaques fotovoltaïques i utilitzar un enllumenat municipal amb un menor consum energètic.
23. Divulgació, sensibilització i promoció global a la ciutadania d'aquest model de transició energètica renovable, per crear una nova cultura de consum energètic basada en els punts anteriors.
24. Promocionar l'autosuficiència energètica a les indústries, desenvolupant sistemes de subministrament, principalment solar i tèrmic, però també d'altres sistemes com ara la biomassa, l'ús de gas metà mitjançant la cogeneració, etc.
25. Adhesió a l'Associació de Municipis per a l'Energia Pública i a la Plataforma per Recuperar l'Energia.
26. Impuls de les comunitats energètiques locals.
27. Fomentar l'ús de la fusta d'origen local en edificacions municipals que es dissenyaran sota criteris d'eficiència energètica.

Residus municipals, avançant cap al Residu Zero

Any rere any, la generació de residus s'incrementa com a conseqüència del model lineal del consum, de la natura a l'abocador, que impera en el capitalisme i que entra en contradicció amb els models circulars dels processos naturals. Un model que està sembrant la terra i els oceans de deixalles i plàstics que tenen un impacte directe sobre els ecosistemes i els éssers vius. Al Principat de Catalunya, l'any 2017, el nivell de recollida selectiva era de només de 33%, i el 15% dels residus recollits, era de matèria orgànica, una xifra significativament baixa si considerem que el 80% dels residus són fàcilment reciclables i que el 45% del residus generats a les cases són fracció orgànica.

Com que no s'estan assolint els nivells desitjables en l'aplicació del model de recollida selectiva, els abocadors s'estan col·lapsant alhora que els lobbies incineradors, aprofiten aquesta situació per presentar la valorització energètica de residus com a alternativa necessària malgrat els costos ambientals de contaminació que això provoca. Cada tona de residus que es porta a l'abocador genera 1,24 tones de CO2 que agreugen el Canvi Climàtic.

Així, la gestió de residus privatitzada als Països Catalans és un negoci sucós que mou xifres econòmiques estratosfèriques i que fomenta indirectament la lògica de l'increment dels residus generats per eixamplar d'aquesta manera els beneficis empresarials. Aquest model és possible per un servei de recollida que, en termes generals, no està sotmès al control i seguiment públic que requeririen pels problemes i els diners que genera.

Per aquest motiu, des de **les candidatures municipalistes de la CUP apostem per enfortir el model Residu Mínim per avançar el més aviat possible cap a l'objectiu final del Residu Zero**. En la direcció de la reducció de residus fins al mínim i amb l'objectiu de reorganitzar la gestió de la recollida de

residus, és imprescindible articular processos participatius, decisoris i transparents amb la ciutadania. Per això, les Candidatures d'Unitat Popular, apostem per:

- 1.** Aprovar un Pla Local Residu Zero, amb participació dels diferents agents socials, polítics i econòmics, que concreti com s'aplicarà l'Estratègia Residu Zero dins del proper mandat i que garanteixi la transparència i participació pública al llarg de l'aplicació del Pla. Obligatòria de fer prevaldre la reducció de l'ús, la reutilització, el reciclatge i la recuperació dels materials, abans que la incineració i l'ús dels abocadors.
- 2.** Implementar el model de recollida Porta a Porta (PaP) com la forma més ràpida i efectiva d'incrementar els resultats quantitius i qualitius de la recollida selectiva. L'objectiu ha de ser passar d'obtenir una mitjana del 30% de recollida selectiva a assolir el 70% intentant arribar a nivells del 90%.
 - a.** Els costos globals de la recollida porta a porta, comparada amb una recollida en contenidors, són equiparables a nivell econòmic i molt millors en relació als ecosistemes naturals.
 - b.** A nivell ambiental es recupera molt més material, fet que disminueix la necessitat de matèries primeres i l'impacte relacionat amb la seva producció.
 - c.** Des del punt de vista laboral, també hi ha una millora destacada, ja que només amb la recollida es generen entre dues i tres vegades més llocs de treball, que amb una recollida en contenidors (cada cop més automatitzada), a més dels llocs de treball que es creen a les plantes de reciclatge dels materials.
- 3.** Municipalitzar la gestió directa de la recollida de les deixalles municipals o mancomunada entre diferents municipis per garantir un servei més eficaç i eficient, sobretot a mig i llarg termini, recuperant les externalitzacions del servei de recollida i tractament de residus.
- 4.** Dotar els municipis de capacitat de compostatge mitjançant petites plantes de compostatge municipals o mancomunades que permetin assumir el cost del tractament en comptes de costos de transport més elevats i de tractament en grans plantes privades, tot controlant la qualitat del compost resultant i, per tant, la seva venda i utilització posteriors en el camp, horts o la jardineria de proximitat.
- 5.** Promoure alternatives de reducció de residus, donant suport i promovent la venda a granel, la reutilització de les ampolles, l'ús de carmanyoles i fomentar més la utilització del carro de la compra per estalviar bosses de plàstic.
- 6.** Aplicar una fiscalitat ambiental incentivadora per a la millora de la prevenció i la recollida selectiva de residus.
- 7.** Apostar per taxes de residus que integrin Sistemes de Pagament per Generació on qui més paga és qui més residus produeix, tant pel que fa a residus domèstics com comercials, ponderant el seu preu, seguint criteris de tarifació social (nombre de persones que viuen a la llar, la renda mitjana disponible de la unitat de convivència o l'ús de l'habitatge).

8. Promoure la reutilització i els circuits de reparació de productes facilitant l'accés d'empreses d'economia social, cooperativa i ecològica als productes reutilitzables com roba, electrodomèstics i altres béns de consum com a mesura per fer front a l'obsolescència programada
9. Mostrar disconformitat, qüestionar i rebutjar l'ús exclusivament publicitari de conceptes com ara "economia circular, economia verda, prevenció i mitigació del canvi climàtic, prevenció de residus i emissions, etc." quan vertaderament no compleixin amb aquests objectius. La confusió generada entre aquests termes, a vegades pot provocar una relativització social indesitjada dels conceptes en sí.
10. Oposar-se a la valorització energètica de residus i per tant, a la incineració del rebuig municipal com a mecanisme per reduir el volum de deixalles. Apostar per l'adherència a la campanya europea sobre les incineradores i per l'abandonament de la crema de residus per a la generació d'energia negra no renovable.

Cicle de l'aigua

L'accés a l'aigua i el sanejament són un bé comú declarada un dret humà indispensable per a la vida. Com a bé comú, l'aigua ha de ser gestionada amb criteris de transparència, control democràtic, popular i des de la perspectiva social i ecològica. A Europa un 70% de la població viu sota un model públic de gestió de l'aigua. Als Països Catalans els darrers anys el preu de l'aigua s'ha incrementat un 37%. Destaca el Principat amb un increment del 65,6% i es relaciona amb el fet que a Catalunya tan sols un 17% de la població viu sota el model públic de gestió de l'aigua. La consolidació del control privat de l'aigua per part d'unes poques multinacionals ha anat acompanyat per la depauperació de les treballadores i l'augment de les tarifes de l'aigua.

Però l'aigua que també és un factor d'equilibri territorial, està sotmesa a una elevada pressió ambiental fet que provoca una reducció de cabal ecològic. Els nostres rius i aqüífers estan sotmesos a una forta pressió urbana i també a la contaminació salina i industrial. De fet, a Catalunya segons dades de l'Agència Catalana de l'Aigua, el 80% de les masses d'aigua dolça estan contaminades en algun grau d'afectació. Alhora, en un context de canvi climàtic i amb episodis de sequera més llargs i freqüents, l'accés a fonts estables d'aigua es troba en risc.

Per aquests motius, **les candidatures municipalistes de la CUP considerem que l'aigua i el sanejament són un dret humà universal i un dret comunitari** i per tant, és necessari no només abordar la titularitat de la seva gestió si no concebre la globalitat del cicle de l'aigua des d'una perspectiva ecosistèmica i popular. Per això proposem:

1. Declarar l'accés a l'aigua i el sanejament com a dret col·lectiu, i com a tal, garantir-ne el subministrament a les classes populars i prohibir el tall del subministrament dels col·lectius en situació de vulnerabilitat econòmica.
2. Municipalitzar i recuperar la gestió i el control públic de tot el cicle de l'aigua (captació, transport, tractament, subministrament i sanejament) per deslliurar-lo dels interessos econòmics i la mercantilització.
3. Establir una tarifa social del cànon de l'aigua per a les persones i unitats familiars que es troben en situació de vulnerabilitat econòmica.
4. Obrir espais de participació vinculant i directa de la ciutadania en la gestió de l'aigua i garantir la

transparència en la gestió dels recursos públics.

- 5.** Estructurar els trams de la factura de l'aigua per incentivar els consums baixos i penalitzar el malbaratament en funció del nombre de persones que viuen a l'habitatge i en funció de si l'habitatge té usos turístics.
- 6.** Revisar els sistemes de distribució d'aigua i actualitzar-los tecnològicament per fer-los més eficients i reduir les pèrdues del sistema.
- 7.** Fomentar processos educatius de conscienciació sobre l'aigua, el seu consum i els riscos derivats de la seva contaminació.
- 8.** Oposar-se als projectes de transvasament entre conques i buscar fonts d'abastament d'aigua més propers com aqüífers i conques pròpies municipals i apostar per la reutilització de l'aigua i l'estalvi.
- 9.** Vetllar pel bon funcionament de tots els ecosistemes aquàtics afectats per l'ús d'aigua urbana i industrial.
- 10.** Incrementar la inversió per a la millora de les infraestructures de recollida d'aigua de pluja i drenatge urbà que permetin una millor gestió, control de la qualitat i reducció de la càrrega contaminant que arriba als ecosistemes.
- 11.** Implementar sistemes més eficients i interconnectats per a la reutilització de les aigües de pluja i de les provinents de les EDAR per a usos urbans com la recuperació d'aqüífers, per al reg de parcs i jardins, horts i per la neteja de carrers.
- 12.** Fomentar els mecanismes de reducció de la producció d'aigua residual com la utilització de les aigües grises principalment en edificis públics i hotels o la utilització d'aigua de recollida pluvial per a destinar-la a aigua sanitària (lavabos i dutxes).
- 13.** Posar fi a la política d'externalitzacions en la gestió de les depuradores. Tot el cicle de l'aigua ha de ser públic i per tant, no renovar cap concessió de cap més EDAR.
- 14.** Instal·lar sistemes de control dels nivells de contaminació de les aigües abocades pels emissaris marins.
- 15.** Promoure el desplegament de la xarxa separativa d'aigües residuals en el clavegueram dels nuclis urbans (aigua pluvial i aigua residual per separat).
- 16.** Instal·lar sistemes de retenció de residus sòlids en els sobreeixidors de les xarxes de clavegueram unitàries que, en funcionar a màxima capacitat en certs episodis de pluja, aboquen aigua residual al medi natural.
- 17.** Promoure sistemes naturals de tractament d'aigües residuals, com els aiguamolls construïts, en aquells municipis on la demanda i l'extensió necessària ho faci viable.
- 18.** Adhesió a l'Associació de municipis per a l'Aigua Pública (AMAP).

Per una mobilitat pública, col·lectiva i no contaminant

Des de fa anys, els barris i pobles dels Països Catalans es debaten entre dos models de mobilitat oposats, una dicotomia entre vehicle privat i transport públic. Avui dia, el model de mobilitat centrat en el vehicle privat ha esdevingut el model potenciat en les societats capitalistes dels països centrals, un model construït sobre la base de l'individualisme, el consumisme i l'ús il·limitat de combustibles fòssils.

Aquesta concepció de la mobilitat respon a un paradigma de planificació territorial expansiu i horitzontal que situa el vehicle privat en el centre de la mobilitat com a element vertebrador del territori i que ha estat fomentat pels oligopolis de la indústria automobilística com a principal beneficiària d'aquest model. El culte al cotxe però, està lligat intrínsecament també a les lògiques de dominació heteropatriarcal, a la reproducció de les relacions de desigualtat social centre-perifèria i a la mort prematura de més de 3.500 persones cada any per contaminació atmosfèrica.

És necessari fer un canvi en el model de mobilitat imperant que situï en el centre el transport públic col·lectiu i les necessitats de les persones, **garantint una xarxa de transport públic col·lectiu interterritorial, democràtic, accessible per a les classes populars, 100% públic i no contaminant, per això proposem:**

1. Reduir les tarifes del transport públic i la seva gratuïtat per a joves i col·lectius en situació de vulnerabilitat econòmica per garantir el dret a la mobilitat.
2. Municipalitzar i recuperar la gestió i titularitat pública de la xarxa de transport públic municipal o mancomunat.
3. Incrementar les freqüències dels serveis més congestionats.
4. Elaborar un pla municipal i comarcal per ampliar les xarxes de transport públic, concretament de bus, que doni cobertura a les necessitats de tota la població del municipi especialment per connectar els habitatges amb els punts de major interès públic com:
 - a. Centres d'Assistència Primària (CAP) de referència per barris i pobles.
 - b. Centres Escolars i Instituts d'Educació Secundària de referència.
 - c. Mercats i centres o eixos comercials dels barris i pobles així com altres equipaments públics (biblioteques, poliesportius, centres cívics i culturals).
 - d. Seu de les administracions públiques (ajuntaments, oficines de la Generalitat o govern balear...).
5. Garantir l'oferta de transport públic a tots barris dels pobles i ciutats i fer-lo accessible en preu a tota la població. En zones on el transport públic ja existeix, garantir-ne la connexió entre centres de treball, comercials i residencials. En zones on el transport públic és pràcticament inexistent, treballar perquè s'implanti definitivament, sigui assequible a les classes populars i faci d'element d'interconnexió entre territoris. Impulsar el transport a la demanda o taxis públics en zones de baixa densitat de població, com a element de la xarxa nacional de transport.
6. Fomentar la mobilitat compartida entre usuàries i de baix impacte especialment per als desplaçaments als polígons i zones industrials. La mobilitat compartida (compartir cotxe, etc.) hauria de servir

als polígons i zones industrials més petites. Amb més treballadors, el que caldria promoure és l'arribada del transport públic (a banda de ser accessibles en bici, etc.)

7. Millorar les condicions de les treballadores del sector del transport públic i garantir els seus drets laborals.

8. Modificar i adaptar, segons el cas, la regulació semafòrica per adaptar-la a les necessitats del transport públic i de la xarxa ciclable i no a l'increment del flux de vehicles privats, principalment en àrees metropolitanes.

9. Promoure l'electrificació de la flota de vehicles municipals, especialment del transport públic col·lectiu (autobusos i taxis), per reduir el seu impacte sobre la qualitat de l'aire i el canvi climàtic.

10. Introduir mesures per reduir la presència del vehicle privat en les àrees metropolitanes

11. Gentrificació verda: Evitar el fenomen de la gentrificació fent possible l'augment dels espais verds i pacificacions amb un control dels preus de l'habitatge.

12. Millorar la informació de les xarxes de transport públic urbà i interurbà, amb especial atenció al seu caràcter de xarxa, a l'actualització de les línies i horaris i a la informació en temps real. Garantir bones condicions del mobiliari (pals i marquesines).

13. Incrementar les parades on es pugui fer transbordament entre línies i modificar, si s'escau, els recorreguts i els horaris del bus per coordinar-los i permetre incrementar la intermodalitat amb altres modes de transport com el ferroviari.

14. Implementar el mecanisme de parades intermèdies de les línies de bus nocturn per a dones i el col·lectiu LGTBI per reduir el màxim possible els punts de l'espai públic que són percebuts com a insegurs per a les dones i el col·lectiu LGTBI.

15. Defensar la intensificació de les xarxes de transport públic comarcals i intercomarcals i la creació de noves xarxes de ferrocarrils no radials respecte els centres metropolitanos.

16. Pacificació dels carrers del centre dels nuclis urbans, amb la reducció de la velocitat de circulació a 10 o 30 km/h. En funció de si la pacificació és gairebé total o no, apostar pel 10 o els 30. Els 20 km/h són un entremig que no sol satisfer gaire cap de les dues situacions. També mesures físiques per fer-la efectiva i restriccions a la circulació de vehicles privats. Impuls de la regulació d'usos comercials i residencials per evitar convertir els nuclis dels pobles en parcs temàtics de cases de lloguer i comerç dedicat al turisme.

17. Vianalització dels carrers i establiment de la plataforma única, amb vorera i calçada al mateix nivell.

18. Reducció de carrils del vehicle privat (i de la seva amplada) en les grans vies de circulació dels municipis i la seva reconversió en carrils de bicicleta, de transport públic o ampliació de les voreres.

19. Aprovar regulació i sistemes de control que optimitzin la gestió de les reserves de càrrega i descàrrega en la via pública i la distribució urbana de mercaderies amb vehicles de baixes emissions.

20. Establir Àrees d'Emissions Zero entorn a Centres Educatius i centres sanitaris que garanteixin la

reducció de l'exposició a contaminants atmosfèrics dels col·lectius en poblacions més vulnerables.

21. Proposar aparcaments dissuasius gratuïts als afores dels pobles i ciutats per descongestionar el centre, connectats estratègicament mitjançant la xarxa de transport públic col·lectiu.

22. Apostar pel transport de les mercaderies per mitjà de la xarxa ferroviària tren de mercaderies amb un menor impacte sobre l'entorn. Treballar amb vehemència per incrementar la quota del transport de mercaderies per tren. Això implica el desplegament eficaç del corredor mediterrani, el canvi progressiu de tota la xarxa a ample estàndard i el desplegament de les terminals de mercaderies necessàries.

23. Crear una xarxa de carrils bici segregats, preferentment a la calçada, que permetin comunicar els barris i municipis entre si i avaluar la reconversió de carrils, a carrers bicicletes per aquelles vies amb major ús ciclista. Parar especial atenció al caràcter de xarxa de carrils bici, tot evitant discontinuïtats que no permetin circular de forma fluida i segura

24. Municipalització del serveis de lloguer de bicicletes, reduir les tarifes i fer-lo gratuït per a joves i col·lectius en situació de vulnerabilitat econòmica.

25. Elaborar i executar plans supramunicipals per a la connexió dels nuclis urbans per mitjà de carrils bici, ja siguin segregats paral·lels a les carreteres o bé adaptant camins rurals existents a l'ús ciclista.

26. Reforçar i ampliar la xarxa d'aparcaments de bicicletes per al veïnat dins dels equipaments i a l'espai públic i regularitzar-ne i limitar-ne l'ús per a les empreses de lloguer de bicicletes, especialment les enfocades a l'ús turístic.

27. Implantació d'itineraris principals per a vianants als municipis.

28. Establir plans de conscienciació i informació sobre l'ús de la bicicleta i els vehicles de mobilitat personal (patinets, etc) i seguretat vial, especialment enfocada als conductors de cotxes i motocicletes així com els cossos policials. En aquest sentit, desplegar ordenances contra l'assetjament vial i policial a persones usuàries de la bicicleta.

29. Aplicar paràmetres d'accessibilitat universal o Disseny per a Tothom, tant en l'entorn urbà, com en l'habitatge i el transport, per tal de fomentar la supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de comunicació i promoure el transport adaptat.

30. Garantir a tot el territori un transport públic totalment accessible per tal que tothom, i també les persones amb diversitat funcional, puguin desplaçar-se de forma segura i autònoma.

31. Definir i oferir el Servei de transport Porta a Porta com a servei públic de transport. Tarifes del servei establertes en els paràmetres del servei de transport públic ordinari. No penalitzar amb tarifes abusives els usuaris/àries amb diversitat funcional que necessiten d'aquest servei per al seu desplaçament i autonomia personal.

32. Suprimir els aparcaments en calçada en aquells carrers amb voreres inferiors a 180cm -és l'amplada mínima que la normativa d'accessibilitat exigeix per a les voreres- amb l'objectiu d'ampliar l'espai per a la mobilitat activa (a peu i/o en bicicleta). Fer-ho també en aquells carrers amb més concurrència peatonal.

- 33.** Facilitar i promoure la intermodalitat del transport públic amb la bicicleta i els patinets. Per exemple: creant "bicicledes" per poder desar la bicicleta de forma segura en nodes de mobilitat, adaptar la normativa per permetre i facilitar l'accés de bicicletes i patinets al transport públic.
- 34.** Utilitzar els recursos públics amb gran precaució evitant fer caure l'administració en projectes faraònics i costosos. Prioritzar la inversió en projectes que comprometin menys el pressupost públic.
- 35.** Promoure que els aparcaments per a vehicles privats propers a les estacions de tren o d'autobús es regulin per a l'ús exclusiu d'usuaris del transport públic (anomenats aparcaments d'intercanvi o Park&Ride)
- 36.** Promoure la creació de mapes regionals (per exemple, d'àmbit comarcal o de l'àrea d'influència d'una estació de tren) del transport públic referents a la seva àrea amb la finalitat de millorar la informació de les diferents línies i serveis disponibles.
- 37.** Fomentar el canvi de les normatives municipals per permetre la circulació en doble sentit a les bicicletes.
- 38.** Promoure l'adquisició de competències de planificació i gestió de la mobilitat en ens supramunicipals (comarques, àrees metropolitanes...) En el marc de la renovació de les concessions que està previst que tingui lloc el 2028, prendre la iniciativa des dels municipis i comarques per dissenyar quins serien els millors serveis des d'un criteri de servei a la població (davant l'interès econòmic de les empreses privades).
- 39.** Treballar perquè el planejament d'infraestructures de mobilitat plantegi un horitzó d'inversions que permeti l'arribada del tren a tots els municipis de més de 10.000 habitants.
- 40.** En municipis i barris poc densos i poblats oferir la modalitat de transport a demanda, sempre i quan el canvi signifiqui una millora del servei (més freqüències / menor trajecte). Evitant així trajectes sense passatge i millorant la qualitat del servei.
- 41.** Augmentar al màxim la càrrega impositiva a aquells vehicles més contaminants, més cars, més voluminosos i més pesants. Per exemple a els cotxes model "SUV" i les motocicletes de cros i alta cilindrada.
- 42.** Reivindicar l'equitat territorial d'inversió en mobilitat. Per exemple exposant l'excés de despesa en certes àrees (normalment metropolitanes) i l'oblit d'una part enorme de la població i el país. Fer-ho amb dades veraces a la mà.
- 43.** Desplegar radars de so per a multar als vehicles excessivament sorollosos.
- 44.** Crear una oferta generosa de transport públic en les diferents àrees metropolitanes de Catalunya. Aquests territoris hauran d'encapçalar les polítiques de canvi modal, del cotxe al transport públic i la mobilitat activa.
- 45.** Proposar la creació d'una targeta integrada de mobilitat per a tots els PPCC.
- 46.** Proposar la creació d'una taxa lligada al lloc de treball que permeti sufragar el costos de fer arribar als empleats al seu lloc de feina (així com ja existeix a la Catalunya nord i a França).

- 47.** Al Principat, desplegar la Llei 21/2015 del 29 de juliol de finançament del transport públic de Catalunya per assegurar un ingrés de pressupost estable i suficient per al desplegament i manteniment de la mobilitat sostenible.
- 48.** Fomentar el desplegament tecnològic per poder informar del temps d'espera als passatgers en totes les línies d'autobús regular.
- 49.** Instar a extingir les concessions d'aquelles línies d'autobús que es mantenen amb serveis residuals (per exemple amb un servei a l'any per no perdre la concessió).
- 50.** Oposar-se a qualsevol ampliació de carrils de carrer, carretera, autovia o autopista que pretengui destinar més espai al vehicle privat, ja que d'acord amb el principi de la demanda induïda atrauen més trànsit i no serveixen per reduir la congestió. Per contra, treballar per reduir la capacitat del sistema viari i provocar l'anomenada evaporació del trànsit, tot transformant-los a vies de mobilitat activa (a peu i en bici) i col·lectiva (en autobús, tramvia, tren...).
- 51.** Crear una nova taxa per a penalitzar aquelles empreses de repartiment mitjançant vehicles no elèctrics. En el cas d'àrees especialment denses, gravar també la flota elèctrica i promocionar les plataformes de micrologística i la ciclologística.
- 52.** Promoure la transformació de les línies d'autobús més concorregudes a línia ferroviària (ja sigui tramvia, tren-tram o tren).
- 53.** Limitar la implantació de noves grans superfícies comercials a les afores dels grans municipis, i taxar les actuals per fer competitiu el comerç local, per reduir les necessitats de desplaçament.
- 54.** Els vehicles elèctrics no han de ser la gran aposta en mobilitat sostenible, ni en absolut pretendre substituir els actuals de combustió. Tanmateix, és positiva la seva existència i sobretot cal promoure que a les zones poc cobertes amb transport públic és el seu ús sigui compartit. Ja sigui tenint cotxes a disposició de tothom (carsharing, com el que tenen alguns ajuntaments, som mobilitat..) o promovent que la gent comparteixi el seu per fer viatges comuns ("carpooling", per exemple habilitant punts de trobada, a la Catalunya Nord hi ha algun exemple interessant). En definitiva, però, té més beneficis en les zones rurals on el transport públic no està tan estès que no pas per les grans ciutats, on la qualitat de l'aire no és pas l'únic problema dels cotxes (també ho és l'espai que ocupen), a més de seguir emetent partícules dels pneumàtics i els frens.
- 55.** Promoure punts de càrrega municipals amb gestió pública i directa per poder-ne tenir un control directe i no que estigui en mans de l'oligarquia. Prioritzar-ne el pagament per ús a mesura que creixi el parc.

Sobirania alimentària

A nivell nacional advoquem per una nova ruralitat, basada en la sobirania alimentària i l'agroecologia. Recuperar la sobirania sobre els recursos naturals i la producció agrària. Fusionar el millor de la tradició i els nous coneixements per definir una reforma agrària transformadora en un nou marc que reverteixi els efectes negatius de la transformació de l'agricultura a mitjans del s. XX. L'aposta de la CUP és realitzar una reforma agrària basada en la descentralització de la producció i la distribució, el suport eficaç a les pràctiques agrícoles basades en processos agroecològics, la biodiversitat i els coneixements locals, tot emmarcat en una profunda reforma agrària.

Cal exigir que el sòl agrari de titularitat pública, passi preferentment en mans de col·lectius organitzats per tal de cobrir les necessitats més bàsiques de col·lectius desfavorits. Bona part dels camps abandonats per manca de rendibilitat o difícil accés han de renaturalitzar-se propiciant la creació de nous boscos madurs i nous ecosistemes. Contràriament, els terrenys més productius no es podran urbanitzar. També es procurarà crear un mosaic on, a prop de les grans aglomeracions, hi hagi boscos per moderar el canvi climàtic i facilitar una cultura que no divideixi l'espai urbà i l'espai natural. No a la divisió entre espai urbà i espai rural o natural. Intercalar agricultura, ramaderia i natura fomenta una nova cultura de la cohabitació lligada al reconeixement de característiques animals de l'espècie humana i a les seves necessitats de contacte amb la flora i la fauna. Cal potenciar la ramaderia ecològica extensiva perquè tingui cura dels nostres boscos i paisatges i pugui substituir un model de ramaderia intensiva.

En l'àmbit de la distribució d'aliments, entenem que cal reforçar la promoció i recuperació de fires i mercats locals/ comarcals, potenciar una relació directa entre consumidor i productor i el producte ecològic i de Km0 en lloc de les grans superfícies comercials i supermercats de grans empreses de distribució. Proposem desincentivar i fer front a la cultura alimentària actual basada en els grans supermercats que produeixen alienació entre consumidor i productor / productor i producte. Els municipis haurien d'implementar la reducció gradual dels grans supermercats a favor dels mercats locals i les petites botigues especialitzades.

Els conceptes de sobirania alimentària i transició ecològica han d'anar acompanyats d'un programa pedagògic que cal introduir a les escoles des de la primera infància, incloent-hi les qüestions de salut, costums i higiene de vida personal que hi van lligats per tal de preparar millor les noves generacions. Finalment, comprenem que el turisme rural ha de ser un complement, però no com a competidor, que ha de permetre la dinamització i posada en valor del territori que cal desenvolupar, sense que aquests desplacin les activitats pròpies del món rural.

- 1.** Adhesió a nivell municipal a la "Carta per a la Sobirania Alimentària". Es tracta d'un document amb diferents mesures a implementar des de les institucions locals per tal d'avançar en sobirania alimentària.
- 2.** Impuls dels horts urbans i la seva reglamentació.
- 3.** Suport municipal per assegurar la viabilitat econòmica, ecològica i social de les finques agroramaderes:
 - a.** Desenvolupar una estratègia municipal de l'activitat agrària amb criteris de conservació de la biodiversitat agrària, Sobirania Alimentària i resiliència al canvi climàtic del municipi.
 - b.** Afavorir i donar suport a l'agricultura ecològica, agroecològica, permacultura, regenerativa, i totes les formes d'agricultura que millorin la sostenibilitat ecològica, així com la ramaderia extensiva de petita i mitjana escala.
 - c.** Promoure ajudes per fomentar l'arrelament rural i frenar el despoblament.
 - d.** Visibilitzar i posar en valor el treball de les dones pageses del municipi i impulsar mesures efectives per tal d'implementar la cotitularitat de les explotacions.
 - e.** Prohibir els productes fitosanitaris nocius per a la salut i el medi ambient als espais verds, marges i jardins del municipi i no utilitzar-los per part de la brigada municipal. Prohibir-lo al municipi.

f. Promoure el decreixement energètic de les explotacions agroramaderes i afavorir l'autoproducció d'energia mitjançant fonts renovables i l'aprofitament de biomassa.

4. Biodiversitat i fertilitat del sòl:

a. Suport en la creació de bancs de llavors i col·leccions vives locals, i enxarxades per tot el territori (ajuts, que fomentin les varietats locals i les races autòctones en tota la cadena alimentària: accés a la llavor i al planter, foment del coneixement per part dels consumidors/escoles, ajudes a la producció, ajudes a la comercialització...).

b. Fomentar mesures per a potenciar la biodiversitat en els espais agraris (reserva de punts d'aigua permanents a les finques agràries, conservació de marges i de murs de pedra seca, manteniment dels closos com a espais de refugi de fauna útil, foment de les caixes niu, manteniment dels hàbitats dels pol·linitzadors naturals, pastura de boscos i/o rostolls...).

c. Donar suport a mesures que permetin incrementar la fertilitat del sòl, amb matèria orgànica, per a tenir sòls més fèrtils i saludables i per incrementar la capacitat de retenció d'aigua del sòl, entre altres mesures, per tal d'adaptar les pràctiques agrícoles al canvi climàtic.

d. Incentivar les compostadores de petita i mitjana escala que permetin produir compost de qualitat utilitzable en l'agricultura que redueixi la dependència en fertilitzants químics i el retorn de nutrients al sòl.

5. Fomentar la incorporació de persones al sector agroramader: la terra per a qui la treballa:

a. Facilitar l'accés a la terra amb garanties per la petita i mitjana pagesia, especialment per joves, dones pageses i projectes de producció ecològica.

b. Crear bancs de terres municipals i crear convenis de silvopastura als municipis amb masses forestals públiques.

c. Instar als propietaris forestals del municipi que no gestionin la seva finca a cedir el bosc per la silvopastura.

d. Posar a disposició terres agrícoles públiques per desenvolupar projectes agraris amb garanties, encarats a satisfer necessitats territorials.

e. Adoptar mesures per regular el preu del sòl agrícola i evitar l'acaparament de la terra per part de grans empreses agroalimentàries o de fons especulatiu.

f. Introduir mesures fiscals per tal de promoure l'arrendament de terres en desús.

g. Introduir el procediment d'expropiació de l'ús de terra agrària abandonada com s'ha fet a València amb la Llei de l'Horta.

h. Frenar la pèrdua del sòl fèrtil municipal ja que és un recurs no renovable i que està desapareixent per la construcció d'infraestructures, zones industrials.. sobre sòls de les planes més fèrtils.

- i. Promoure la preservació, l'ordenació, el desenvolupament i la gestió dels espais agraris periurbans i assegurar el proveïment alimentari estratègic mitjançant reserves de sòl agrícola per municipis i enxarxat amb comarques i demarcacions.
 - j. Potenciar i replicar els serveis gratuïts de suport i acompanyament a la pagesia que ens proveeix d'aliments de proximitat, per facilitar una producció sostenible fomentant l'ocupació, la defensa del territori i el patrimoni agroalimentari. Existeixen al territori iniciatives en aquest sentit com: Arrela't a Collserola (<http://ves.cat/etkr>), Agrorienta't a Cardedeu (<http://ves.cat/etkt>), Suport Pagès al Bages (<http://ves.cat/etku>).
 - k. Crear una xarxa d'espais test o vivers agraris i ramaders per tal de facilitar la incorporació de persones al sector que no vinguin de la pagesia i no disposin de terra, maquinària, etc., associat a bancs o xarxes de terres locals i amb un acompanyament integral a l'inici de l'activitat. Més info: <http://ves.cat/etkq>
- 6. Fomentem la ramaderia extensiva:**
- a. Protegir la línia de petit bestiar als escorxadors i instar a que es reobrin les ja tancades.
 - b. Adaptar la normativa per a reobrir i mantenir els escorxadors municipals.
 - c. Participar de forma col·laborativa amb altres municipi en desenvolupar un sistema de rotació pel territori d'escorxadors mòbils per a facilitar la venda de proximitat i el benestar de l'animal.
 - d. Facilitar l'adaptació dels escorxadors privats, comarcals i municipals per a processar animals procedents de la caça.
 - e. Crear sales de desfer i càmeres de fred municipals, que facilitin el processat i emmagatzematge del producte, facilitant així la venda directa i disminuint els costos.
 - f. Promoure un circuit de comercialització local-comarcal-territorial per posar en valor els productes locals de la pagesia.
- 7. Fomentar la creació d'obradors multisectorials i municipals:**
- a. Promoure la gestió pública o col·lectiva d'obradors compartits per a l'elaboració i a la transformació alimentària amb preus a l'abast de la pagesia local. Exemples d'obradors compartits: <http://ves.cat/etko>
 - b. Millorar l'aprofitament d'instal·lacions ja existents i que puguin servir com a obradors, per exemple, cuines d'escoles, instituts, centres de recerca agrària...).
 - c. Impulsar la gestió pública de maquinària i infraestructures necessàries per a la transformació del cereal, per exemple molins i maltejadors.
(Més informació: <http://ves.cat/etkp>)
- 8. Encarar el malbaratament alimentari:**
- a. Facilitar i donar suport a projectes d'aprofitament dels excedents alimentaris per a l'elaboració

de productes alimentaris humans i animals i altres usos derivats en la petita i mitjana producció.

b. Fomentar iniciatives d'economia circular i cicles tancats pel que fa als sistemes de reaprofitament d'excedents i de productes de rebuig en la producció, els circuits comercials i el consum.

c. Posar a disposició de la petita i mitjana pagesia espais logístics gratuïts per a la creació de nodes logístics municipals i/o comarcals en espais en desús (cooperatives agràries, naus, etc.) amb pressupost propi per a la contractació de personal que pugui gestionar la logística dels circuits curts de comercialització de productes locals. Treballar per connectar aquests nodes logístics entre ells i amb les ciutats on hi ha una gran demanda de producte.

d. Donar suport a les formes d'intermediació no especulativa que s'assumeixen des del cooperativisme o l'associacionisme per tal de facilitar un consum agroecològic.

e. Donar suport a la creació de supermercats cooperatius i afavorir fiscalment els que ja existeixen per trencar l'oligopoli de la gran distribució que actualment controla el mercat alimentari i escanya la pagesia baixant-los els preus de compra amb l'objectiu d'incrementar la seva acumulació de capital. Més informació: <http://opcions.org/consum/supermercats-cooperatius-efervescencia/>

9. Promoure els circuits curts de distribució, comercialització i consum:

a. Apostar per desenvolupar i enfortir els circuits curts de comercialització i la venda directa com a element indispensable de la creació de sistemes agroalimentaris justos i sostenibles. A través dels circuits curts la pagesia obté un millor preu, la relació entre producció i consum és més propera i local, s'elimina el cost de la intermediació, són més resilients i generalment s'utilitzen per al comerç de proximitat essent menys contaminants.

b. Fomentar les aliances entre la pagesia local i el petit comerç local que permetin els suport mutu, les relacions locals directes i la supervivència del petit comerç enfront les grans superfícies.

c. Fomentar els mercats de pagès municipals no sedentaris a l'aire lliure i d'iniciatives de producció i elaboració agroecològiques. Recuperar les parades de pagès/a fora dels mercats municipals. Hi ha multitud d'iniciatives arreu dels PPCC.

d. Donar suport institucional a totes aquestes formes de comercialització en circuit curt facilitant estructura, simplificant permisos, reduint els impostos i taxes i altres aspectes normatius que dificulten la implementació i consolidació d'aquestes pràctiques.

e. Fomentar els grups de consum i les cooperatives de consum agroecològic en tota la varietat de formes i escales que existeixen mitjançant la cessió de locals públics per ser una activitat d'autoabastiment col·lectiu de compra directa a la pagesia i sense ànim de lucre.

10. Restauració i compra pública:

a. Impulsar les bones pràctiques als restaurants i menjadors escolars i col·lectius del municipi/comarca en base a criteris de Sobirania Alimentària. Difondre les experiències de menjadors escolars ecològics, gestionats per AFAs que funcionen i incorporen criteris agroecològics.

b. Treballar per integrar el menjador escolar en el projecte educatiu dels centres públics i gratuïts, treballant amb criteris de Sobirania Alimentària (proximitat, ecologia, compra directa) i gestionant-lo democràticament per la comunitat educativa de cada centre.

c. Donar suport a la gestió i capacitat de contractació per part de les AFAs, reconeixent les que ja ho fan i potenciant i donant suport a les que ho podrien fer, com a mecanisme de democràcia de l'espai de migdia.

d. Aconseguir la gratuïtat del servei de menjador escolar començant per impedir la pujada dels pagaments que fan les famílies, a través de finançament públic.

11. Dret a l'alimentació:

a. Facilitar l'accés de tota la població del municipi a una alimentació sana, local, inocua i adequada al nostre context geogràfic i cultural a través dels circuits curts per avançar cap a una justícia social alimentària.

b. Prendre mesures per assegurar l'accés de les persones empobrides a aquests aliments i crear iniciatives que ho permetin. Existeixen multitud d'experiències que podeu trobar aquí: <https://observatoridesc.org/ca/node/4308>

c. Fomentar la producció agrària d'autoabastiment per a incrementar l'autosuficiència alimentària a nivell local i facilitar l'accés a productes frescos, saludables i diversos per part de tota la població.

d. Incrementar l'oferta pública d'horts municipals i horts socials per facilitar l'accés de tota la població a la possibilitat d'autoproduir-se els aliments frescos. Oferir formació gratuïta en horta ecològica d'autoabastiment a la població. Simplificar les normatives referents al bestiar d'autoconsum.

12. Creació de Consells Alimentaris:

a. Promoure la creació de Consells Alimentaris a nivell municipal i comarcal arreu del territori per a la definició de les polítiques alimentàries locals en clau d'una dieta saludable i culturalment i ecològicament adequada per relocalitzar les produccions en base a aquestes necessitats.

b. Protegir i fomentar les xarxes de cooperació local i regionals per al disseny, la implementació, el seguiment i l'avaluació de polítiques i programes per a l'impuls de la sostenibilitat local/rural.

13. Despoblament i repoblament

a. Dotar el medi rural de les infraestructures i serveis públics - o del finançament municipal - suficients per permetre una vida digna al món rural i evitar el despoblament. Per exemple: dotar de suficients CAPs i infraestructures sanitàries, xarxa de telecomunicacions pública, facilitar els tràmits públics de forma telemàtica (TGSS, AEAT..), invertir en una xarxa de transport públic no radial, eficient i assequible per a tota la població, possibilitar l'accés amb transport públic a les estacions de trens d'alta velocitat, protegir el dret a l'habitatge en zones on l'impacte de les segones residències amenaça l'accés a l'habitatge per a les habitants locals.

b. Reconstruir el contracte social i trencar el binomi món urbà-món rural, de manera que el coneixement de la realitat de l'entorn rural sigui real i defugui tòpics i discursos abstractes.

14. Espais agraris:

a. Destinar almenys el 50% de la taxa turística recaptada municipalment a mesures de potenciació de l'activitat agrària i de generació de llocs de treball arrelats al territori a través del sistema agroalimentari.

Planificació ecològica del sistema productiu

Un dels principals reptes de l'ecologisme és abordar la transformació del sistema productiu capitalista fonamentat en l'extractivisme i el productivisme per avançar amb un model ecosocialista que respongui a les necessitats reals de la població atenent als límits biofísics del planeta, a la protecció de l'entorn natural i a l'equilibri climàtic i ecològic. La transició i reorganització a una economia més ecològica —començant per la transició energètica a un model 100% renovable— ha de marcar un nou cicle d'inversions públiques i nacionalitzacions. Considerem que cal desenvolupar i dur a terme una política industrial i productiva pròpia, centrada en les capacitats de la població catalana, les oportunitats en el context econòmic regional i global, i les característiques del territori.

L'economia social i solidària pot ser una eina molt apropiada per a una intervenció econòmica basada en la proximitat i el desenvolupament local. La vinculació territorial dels seus membres, la utilització de recursos autòctons, la propensió a l'enxarxament des de la intercooperació o la resistència a la deslocalització són elements característics d'aquesta economia. Creiem que s'ha d'impulsar aquest àmbit, no només com a proposta democratitzadora i de millores laborals, sinó com a eina de transformació social clau tant en la reducció de desigualtats com en la satisfacció de necessitats humanes.

Un altre aspecte imprescindible per assolir la via del decreixement de l'esfera material de l'economia és fomentar l'incentiu al consum de productes ecològics de proximitat. Estimular la fabricació i elaboració de productes artesanals i el cultiu d'aliments lliures d'agro-tòxics està en consonància amb aquest nou estil de vida, plantejat des d'una relació respectuosa i amable entre l'ésser humà (i, per, la societat) i la naturalesa, incorporant un altre atribut, la disminució de l'ús de combustibles i de la contaminació atmosfèrica, a causa d'una logística de comercialització pautada en la curta i mitjana distància. Un aspecte clau el representa la protecció dels sòls fèrtils davant el xoc climàtic evitant la desertificació i promovent la reorientació cap a cultius resistents a l'augment progressiu de temperatures.

Sistemes forestals

El model de gestió sostenible dels sistemes forestals que proposem cal ubicar-lo en el nostre marc geopolític i en el context d'emergència climàtica, on el sistema de globalització capitalista i de depredació dels recursos a nivell de la humanitat va en augment any rere any. Per al nou model de país, és indispensable parlar en termes de decreixement i aprofitament sostenible dels recursos, és a dir, hem de consumir menys i aprofitar més eficientment (i de manera sostenible) els recursos del nostre territori, per reduir les externalitats que provoquem.

Per aconseguir-ho apostem per la gestió silvícola, la ramaderia extensiva i la gestió cinegètica tradicional com a eines per la sobirania alimentària, energètica i de matèries primeres, la gestió i millora dels hàbitats i la biodiversitat fent possible l'aprofitament sostenible dels recursos, la prevenció dels incen-

dis forestals i els efectes catastròfics derivats de l'accelerat canvi climàtic, el desenvolupament rural i la fixació i creixement de població al territori, la regulació del cicle hidrològic el manteniment dels valors naturals i culturals relacionats amb el bosc.

La gestió sostenible dels nostres boscos té un impacte positiu sobre el desenvolupament territorial. El potencial de generació de llocs de treball qualificats en les zones que tradicionalment han estat molt castigades pel despoblament, amb una consegüent millora de la qualitat de vida del territori, pot ser un dels efectes socials més rellevants d'aquesta activitat econòmica. I una gestió sostenible dels boscos minimitza els incendis forestals. En aquest sentit ens cal una gestió forestal d'adaptació al canvi climàtic que redueixi gradualment la càrrega de combustible dels boscos per tal d'evitar els nous grans incendis de 6a generació.

En el nou model cal augmentar la proporció de carn provinent de pastures extensives del territori en el còmput global de consum de carn als Països Catalans, propiciant així una revalorització del sector i una aposta per la fixació d'economia i població al territori. Apostem per una defensa de la gestió cinegètica tradicional vinculada a la població local com una activitat de regulació de les poblacions d'espècies cinegètiques que cal que es desenvolupi de manera regulada i sostenible, sota criteris d'equilibri de les poblacions cinegètiques i millora de la biodiversitat.

Cal incentivar els projectes i les investigacions destinades a cercar nous productes derivats de la biomassa forestal, per tal d'obtenir productes d'arrel biològica. Un exemple són els derivats de les tremontines, olis essencials, extractes químics, bioplàstics i altres productes derivats de la química verda. Cal fomentar el sector de la química verda i promoure indústries equilibrades amb el paisatge, el territori i l'economia local, sempre apostant per les empreses públiques i cooperatives.

- 1.** Fomentar la gestió forestal als nostres municipis, tant pel què fa als boscos privats com als de titularitat pública, tant per reduir el risc d'incendi forestal, com per fer territoris resilents a l'actual canvi climàtic com per pensar territoris vius. Això passa per tenir instruments d'ordenació forestal en vigència i vetllar perquè les actuacions programades en aquests s'executin. Des dels Ajuntaments es pot oferir assessorament i suport als propietaris forestals en aquest sentit, així com, ajuts concrets per potenciar que es faci gestió silvícola.
- 2.** Fomentar que es creïn paisatges mosaic, amb hàbitats heterogenis que alternin espais oberts amb zones boscoses, que trenquin la continuïtat de les masses forestals i que permetin la recuperació de mosaics agroforestals, per aconseguir territoris resilents a l'emergència climàtica que patim. Potenciar projectes com "ramats de foc" (<http://ves.cat/etkw>) per tal de crear aquests mosaics, recuperant conreus i pastures i mantenint el sotabosc de les zones on s'hi hagin fet tallades o aclarides.
- 3.** Apostar per la ramaderia extensiva a nivell municipal per tal de fomentar la diversificació econòmica a escala local i produir carn local.
- 4.** Fomentar l'aprofitament dels recursos aptes per a ramaderia extensiva existents amb projectes de pastura a bosc que permetin utilitzar recursos que no competeixin amb la producció d'aliments per a humans i redueixin la càrrega de combustible als boscos. Per exemple: La Gaiata: <http://ves.cat/etkv>, Ramats de foc: <http://ves.cat/etkw>
- 5.** Banc de terres i d'explotacions ramaderes municipals que treballin coordinadament amb les ofícines comarcals del Departament i que garanteixin la continuïtat de les explotacions a través d'incorporacions de joves ramaders per evitar que la terra s'abandoni i poder aprofitar els recursos que

ens ofereix el territori.

6. Instar als propietaris forestals del municipi que no gestionin la seva finca a cedir el bosc per la silvopastura.

7. Potenciar la creació de convenis de silvopastura als municipis amb masses forestals públiques.

8. Aprofitament sostenible dels recursos fustaners locals. Cal aprofitar els recursos locals que ens ofereix la natura. En aquest sentit, cal fer una aposta forta per utilitzar fusta local per a la rehabilitació i per a la construcció de nous edificis. També cal apostar per la biomassa local (llenyes, estella i pèl·lets) com a font energètica local per a calderes i estufes dels edificis públics però també per a oferir als pobles i barris la instal·lació de calderes centrals i plantes de biomassa municipals o mancomunades.

9. Garantir la supervivència de serradores i indústries fustaneres i potenciar-les, sobretot en territoris estratègics de amb major superfície de boscos i fomentar la gestió forestal sostenible del territori.

10. Aprofitament sostenible dels recursos no fustaners locals. Cal aprofitar els recursos locals que ens ofereix la natura. A banda de la recollida de bolets, pinyons, castanyes, plantes medicinals... també cal tenir en compte els productes derivats de les trementines, olis essencials, extractes químics, bioplàstics i altres productes derivats de la química verda.

11. Fomentar la indústria a escala local de la química verda derivada de productes no fustaners noals, des d'empreses públiques i cooperatives.

12. Fomentar la gestió cinegètica tradicional al municipi com a eina de control de la fauna salvatge i els problemes que provoca:

- a. Fomentar les actuacions silvícoles: desbrossaments i neteges de sotabosc en urbanitzacions.
- b. Millora de la recollida de RSU (residus sòlids urbans).
- c. Campanyes d'esterilització
- d. Treballar per introduir la carn de caça al circuit de comercialització: punts logístics de carn de caça i escorxadors públics municipals/comarcals homologats.

13. Els punts logístics de carn de caça consisteixen en tenir un equipament on poder treure les vísceres dels animals morts, deixar-les en un contenidor específic i guardar les carns en una cambra frigorífica per vendre-ho a empreses de manipulació de caça interessades, a través de les quals es puguin distribuir pels restaurants i les carnisseries locals.

<http://agricultura.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/22525-ajuts-al-foment-de-captures-i-carn-de-senglar>

Els objectius d'aquesta mesura són donar sortida a la carn de caça i evitar la propagació de malalties que poden afectar a demés fauna salvatge i també la ramaderia del territori, per això cal que l'extracció dels cadàvers es faci de forma correcta.

14. Campanyes sensibilització i consum de carn de caça adreçades a la població en general i a la restauració del municipi.

15. Apostar per l'educació ambiental a les llars d'infants, escoles i instituts del municipi, així com en l'oferta de l'educació del lleure i extraescolars que pugui promoure l'Ajuntament en la línia d'entendre i explicar que cal retrovar-nos amb el medi natural més proper i poder aprofitar els seus recursos de forma sostenible.

Ecosistemes litorals (integració de "sistemes litoral i instal·lacions portuàries)

El preocupant estat del litoral al llarg dels Països Catalans és una de les més grans evidències de mala gestió, sobreexplotació, especulació urbanística i insostenibilitat ambiental al que ens hem vist sotmesos d'ençà del lliure mercat i la globalització s'han assentat en el sistema polític, social i econòmic.

A partir dels anys seixanta, el sistema capitalista va generar una sèrie de canvis mundials i nacionals que van afectar el nostre litoral amb una forta pèrdua progressiva de l'activitat agrícola, ramadera, forestal i pesquera en benefici del sector industrial. La internacionalització de l'economia va produir en poques dècades un creixement accelerat del sector terciari i de la construcció, generant un turisme de masses sense tenir en compte els límits ambientals, urbanístics ni sociodemogràfics del territori costaner. La gestió integrada del litoral ha d'anar de la mà d'un model de governança que permeti apostar pel desenvolupament tenint sempre en compte la realitat i les dinàmiques del territori.

La gestió del litoral en l'actualitat suposa un repte immens per la planificació urbanística del territori. És necessari enfocar aquesta gestió amb una visió holística i de transformació gradual del model socioeconòmic i territorial amb uns estàndards ecològicament sostenibles i socialment justos. La gestió integrada del litoral ha de tenir com a objectiu la reconversió territorial de tota la costa, font de riquesa i ocupació. S'han de proposar alternatives viables pel litoral que generin ocupació sense explotació laboral ni perjudicis ambientals. Per entendre i gestionar el territori, és necessari exercir la governança des de les estructures més adients i aptes per cada realitat territorial (estructures supramunicipals, conques hidrogràfiques/geològiques, vegueries, comarques...). Aquesta governança costanera ha de ser multidisciplinària, descentralitzada, amb major implicació dels diversos agents socials, i de manera transparent i participativa.

Per revertir els grans impactes ambientals que s'han dut a terme al nostre litoral, cal protegir de manera eficient els espais naturals i vulnerables, així com els encara no urbanitzats, portant a terme les accions necessàries per preservar els ecosistemes litorals i bastint alternatives ambientalment sostenibles que afrontin el canvi climàtic. En aquest sentit són especialment interessants les 10 propostes per a la sostenibilitat de la costa catalana que s'inclouen en l'informe "Un litoral al límit" publicat el setembre de 2021 pel Consell Assessor per al Desenvolupament sostenible (CADS) així com el conjunt de recomanacions que s'hi fan.

A continuació recollim algunes mesures concretes per a una gestió integrada del litoral que defensem com a CUP:

- 1.** Declarar els sistemes socio-ecològics dels marges costaners catalans com a béns comuns d'interès social, els quals juguen un paper clau en la protecció del litoral i són un dels principals actius en la lluita contra els efectes del canvi climàtic.
- 2.** Oposar-se a les actuals polítiques de regeneració de platges per mitjà de dragues i espigons per

part de l'Estat espanyol que suposen una despesa econòmica irracional, malmeten el fons marí, els recursos pesquers i la morfologia identitària del nostre litoral.

3. Aprovar de manera transitòria plans estratègics que facin front als processos de degradació del litoral de manera immediata des d'una perspectiva de gestió integral fent partícips a tots els agents socials implicats, que no responguin als interessos econòmics del sector turístic i no subjectes al beneplàcit del Govern espanyol (Delta de l'Ebre, Delta de la Tordera, Maresme, la Selva...).

4. Aturar els nous processos urbanístics al litoral amb totes les eines legals i de mobilització possibles amb el suport dels ajuntaments i consells comarcals i millorar la infraestructura urbana amb actuacions de rehabilitació, renovació i reciclatge de nuclis urbans litorals.

5. Establir una xarxa d'àrees litorals de màxima protecció a nivell municipals que permeti preservar el seu valor ecològic i ambiental dels sistemes litorals.

6. Progressiva implantació de neteja de platges per vies no mecàniques i replantejar els usos i freqüentació actuals amb campanyes, ordenació i pràctiques per aturar l'abocament de residus i el vandalisme especialment pel que fa a la greu problemàtica de residus.

7. Realitzar processos participatius locals amb la participació del veïnat i estudis interdisciplinaris i globals dels sistemes naturals en les intervencions a realitzar, creant taules de gestió incorporant la necessària modificació del model de creixement i consum, la gestió de l'aigua i els sediments a les conques d'aportació.

8. Valorar l'adequació d'espais per a gossos amb les restriccions adequades tenint en compte les característiques de cada platja i el seus possibles usos i disfuncions i els hàbitats naturals.

9. Restringir la freqüentació de persones i animals domèstics en els hàbitats litorals on nidifiquen o viuen espècies que cal prioritzar, evitant tota alteració del seu equilibri.

10. Reclamar la municipalització dels ports catalans i el seu control públic des dels ajuntaments que permeti un model de gestió més proper, transparent i popular al servei de les veïnes i no dels interessos de les oligarquies econòmiques.

11. Defensar una moratòria permanent a la construcció de ports al litoral català i aturar els projectes d'ampliació.

12. Limitar l'arribada de creuers turístics en el ports catalans i elaborar un calendari de reducció i decreixement de l'activitat creuerista amb l'objectiu d'acabar amb aquesta.

13. Eliminar les subvencions, les bonificacions i la promoció del sector creuerista des de les administracions públiques.

14. Definir una estratègia per a l'electrificació total dels ports que permeti connectar a la xarxa elèctrica les embarcacions durant el període d'estada i amarrament.

15. Elaborar una estratègia de control de les emissions contaminants que avaluarà les concentracions dels principals compostos contaminants i partícules en suspensió per a cada port, seguint les recomanacions de la Directiva 2008/50/CE. L'estratègia inclourà:

- a. L'anàlisi temporal de les concentracions dels principals contaminants atmosfèrics incloent òxids de nitrogen, òxids de sofre, material particular incloent PM10 i PM2,5, ozó, monòxid de carboni així com metalls pesats (arsènic, cadmi, níquel, plom i mercuri).
 - b. L'elaboració d'un inventari global d'emissions d'aquest contaminants detallat per cadascun dels ports situats a Catalunya.
 - c. Objectius generals i específics de reducció de les emissions per a cada port segons els objectius establerts en la Directiva 2008/50/CE.
 - d. Mesures de reducció de les emissions i les principals actuacions a desenvolupar en aquest àmbit.
 - e. Calendarització de les mesures i terminis de compliment dels objectius.
- 16.** Adherir-se a iniciativa en favor de la creació d'una Àrea de Control d'Emissions (ECA, en les seves sigles en anglès) en el mar Mediterrani (Med-ECA) per limitar la contaminació de l'aire produïda pels vaixells.
- 17.** Fomentar el model de pesca artesanal de proximitat i de baix impacte ambiental.
- 18.** Ampliar les àrees de restricció pesquera i de recuperació ecosistèmica, prioritzant els mecanismes de cogovernança alhora que s'implementen mesures per incrementar la sostenibilitat de la flota pesquera.
- 19.** Donar suport a la pesca artesanal o d'escala moderada per ser el model més sostenible i rendible, i que manté vives la cultura i les localitats pesqueres.
- 20.** Suport en la millora dels canals de venda directa i local de pesca artesanal, com ja s'està fent amb algunes confraries per assegurar la seva supervivència.
- 21.** Activar la compra pública de pesca local en els menjadors escolars ecològics (menjadors escolars que depenen dels Ajuntaments i Consells Comarcals).
- 22.** Elaborar un programa de foment de la pràctica de la vela com a model nàutic lliure de l'ús de combustibles fòssils i emissions de gasos d'efecte hivernacle.
- 23.** Introduir una assignatura de navegació a vela en el currículum educatiu de l'educació primària i secundària dels municipis costaners.
- 24.** Garantir que el 50% dels amarratges posats en oferta en el sistema portuari estan destinats a la nàutica local donant prioritat a les embarcacions no contaminants.
- 25.** Aturar l'enderrocament d'edificacions del patrimoni tradicional nàutic a causa de l'aplicació de la Llei de Costes que, alhora, obvia enderrocaments de complexos urbanístics il·legals.
- 26.** Impulsar un programa d'actuacions a tot el litoral per evitar l'arribada de residus al mar a través dels col·lectors pluvials per sobreeximent del clavegueram.

27. Implementar instruments legislatius i operatius per millorar la gestió de residus al litoral per tal de reduir la càrrega de plàstics i altres residus contaminants que arriben a la mar.

28. Corresponsabilitzar els ports per la greu afectació històrica que han ocasionat sobre la dinàmica sedimentària de les platges i els ecosistemes marins, degut a l'incompliment sistemàtic de les mesures ambientals correctores a les quals estaven obligats; cal replantejar l'actual sistema de by-pass, i introduir l'obligatorietat d'implementar nous programes de seguiment, manteniment i protecció dels trams de costa de l'entorn portuari a partir dels protocols de la gestió integrada.

29. Impulsar programes divulgatius per trencar amb l'actual paradigma de "sol i platja", el qual ha permès que arribéssim a creure que podem tenir platges allà on volguéssim i que haurien d'ajudar a socialitzar l'estat actual del litoral. En són un bon exemple les campanyes de Ciència ciutadana al litoral.

30. Impulsar un pacte nacional per la desrigidització, restauració i conservació del litoral a partir d'un horitzó compartit de futur, el qual hauria de permetre una planificació i replantejament a llarg termini de totes les infraestructures a ran de mar (línies de tren, carreteres, passejos marítims, ports, etc) per tal d'assolir un sistema litoral plenament resilient davant els efectes del canvi climàtic. Aquesta mesura s'enllaça amb una mesura d'àmbit nacional: la creació i potenciació del Conservatori del Litoral com a òrgan amb funcions de planificació i gestió del litoral. Un pacte nacional que no només hauria d'incloure la zona litoral en sentit estricte sinó també els rius i rieres de la xarxa hidrogràfica litoral.

31. Impulsar mesures per a un canvi de model turístic a la costa que impulsi un nou model tenint en compte la capacitat de càrrega del territori, el treball de qualitat i la sostenibilitat ambiental.

Aire net (i ZBE)

El deteriorament de la qualitat de l'aire ha estat una de les principals conseqüències del desenvolupament del model urbanoindustrial capitalista a escala global. En les darreres dècades, aquesta problemàtica ambiental ha esdevingut un problema de salut greu provocant una de cada deu morts prematures a Europa. L'origen de la contaminació atmosfèrica recau sobre l'ús dels combustibles fòssils com la benzina, gasoil o carbó i les fonts d'aquesta contaminació són múltiples, però ressalten el transport rodat, aeri i marítim, les centrals tèrmiques i les plantes incineradores de residus. El capitalisme ha normalitzat la falsa idea que contaminar l'aire és gratuït i en tot cas, esdevé una externalitat negativa més a assumir pel bé del progrés i l'acumulació del capital.

Tanmateix, vivim permanentment sota l'amenaça invisible dels contaminants atmosfèrics que deterioren la nostra salut i escurcen la nostra vida, especialment la de les classes populars les quals viuen majoritàriament en unes condicions ambientals precàries. És per això que reclamem que es duguin a terme estudis independents de la qualitat de l'aire que respirem en els polígons industrials i químics, així com estudis epidemiològics. Cal trencar amb l'opacitat, la connivència i la impunitat amb les empreses del sector químic.

És aquesta normalitat la que volem impugnar situant l'aire com un bé natural estratègic més a preservar com a element fonamental pel manteniment de la vida. Per això, entenem que respirar un aire net és un dret inalienable per qualsevol ésser humà, però també és un dret viure en un entorn lliure de contaminació acústica. Actualment, per revertir els elevats nivells de contaminants atmosfèrics, millorar la qualitat de l'aire i reduir els nivells de soroll només és possible amb un canvi radical dels sistemes

de transport, generació i tractament dels residus i model energètic i productiu.

A nivell de mobilitat, a més, s'ha consolidat la concepció individualista i l'ús sobredimensionat del cotxe, sobretot en les zones rurals on la xarxa de transport públic no és tan potent com a prop de l'àrea metropolitana. Considerem que és important determinar àrees d'ambients atmosfèrics protegits, zones d'alta sensibilitat lliure de contaminació atmosfèrica i acústica al voltant de centres educatius com escoles i instituts i centres de salut i de gent gran.

Cal tenir en compte que una renovació del parc de vehicles per un d'igual magnitud que siguin de "propulsió" elèctrica, però, no és una solució tant per una qüestió ecològica (produir nous vehicles és un procés que té conseqüències equiparables) com per no tenir en compte les necessitats de la classe treballadora, que no es podrà permetre un canvi de vehicle. La solució és més senzilla: simplement cal que es redueixi dràsticament el nombre de vehicles privats que circulen pels carrers de les nostres ciutats. Per fer-ho, és imprescindible millorar l'estructura de transport públic dins de les ciutats, que també es veurà afavorit quant a temps dels trajectes per la reducció del trànsit de vehicles privats als carrers, i d'altra banda convertir en zones de vianants el màxim d'espais de les ciutats.

Aquesta estratègia hauria d'anar acompanyada per un procés d'increment del verd urbà i pacificació dels centres urbans amb la reducció i abolició del transport terrestre privat per tal d'afavorir l'anar a peu i, en segon terme, l'ús de la bicicleta i el transport públic.

- 1.** Regular les ZBE com a espais on l'ús del vehicle privat quedi reduït a la seva mínima expressió (veïns, aparcaments i càrrega/descàrrega), i en segon terme, i en aquelles zones on no es pugui eliminar aquest trànsit, basar els criteris en funció de les emissions contaminants reals dels vehicles i no segons la seva antiguitat. D'aquesta manera, vehicles com els de tipus SUV totalment sobredimensionats per a l'entorn urbà també en restaran exclosos.
- 2.** Impulsar la transició energètica en els vehicles municipals (autobusos, recollida de residus, ambulàncies, policia...) com a mesura exemplificadora.
- 3.** Establir criteris de renda o cost del vehicle (o potència) en la regulació del cost d'aparcament o, en cas d'impulsar-se, sistemes de peatge per accés a entorns restringits (centres urbans, espais protegits...).
- 4.** Promoure el desplegament arreu del territori de més estacions de mesura de l'aire i de més equipament per mesurar més tipologies de partícules.

GENT QUE LLUITI ÉS EL QUE CAL

